

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2015

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W maju ponownie pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej przede wszystkim pod wpływem spadku wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury rolniczej (SWKR) zmalał o 0,7 pkt. proc. do 99,7 punktu i był o 0,2 pkt. proc. niższy niż przed rokiem o tej porze. Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał w porównaniu z poprzednim miesiącem tylko o 0,1 pkt. proc. do 99,6 punktu i należał do najwyższych w ostatnich 6 miesiącach. W porównaniu z majem 2014 r. wskaźnik ten był jednak niższy o 0,5 pkt. proc. Wpłynął na to wzrost wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji o 0,1 pkt. proc. do 100,0 punktów, przy stabilizacji wyrównanego wskaźnika cen skupu podstawowych surowców rolniczych na poziomie 99,6 punktu. O stabilizacji wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu podstawowych produktów rolniczych, mimo zmniejszenia bieżącego wskaźnika zmian cen w kwietniu (do 97,6 punktu), zdecydowały przeniesione skutki podwyżek cen skupu jakie miały miejsce w lutym i w marcu br. o 1,6 pkt. proc. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał w analizowanym miesiącu o 1,3 pkt. proc. do 99,9, a więc powrócił do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach. Był on jednak o 0,3 pkt. proc. wyższy niż w maju 2014 r. Wpłynęło na to przede wszystkim pogorszenie wyrównanego wskaźnika zmian produkcji przemysłu spożywczego o 2,9 pkt. proc. do 98,9 punktu, który w maju br. zbliżył się do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach i był o 0,5 pkt. proc. niższy niż przed rokiem o tej porze. Negatywny wpływ wywarł również niewielki wzrost realnych cen żywności (po ich wielomiesięcznym spadku), przy jednoczesnej obniżce wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, a także niewielkie osłabienie obrotów handlowych artykułami rolno-spożywczymi.

Zmiany cen skupu oraz środków produkcji, jakie dokonały się w pierwszych czterech miesiącach 2015 r. (w porównaniu z grudniem 2014 r.) nie były korzystne dla rolnictwa. Skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 98,5 punktu i był nieznacznie niższy niż w kwietniu 2014 r., kiedy wynosił 98,7 punktu. Oznacza to, że podwyżki cen podstawowych surowców rolniczych nie skompensowały w pełni wzrostu cen środków produkcji, jakie dokonały się w tym czasie.

W najbliższym czasie rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie ulegną większej zmianie. Utrzymująca się presja podaży praktycznie wszystkich produktów roślinnych i zwierzęcych, przy ograniczonym popycie krajowym i utrudnieniach w eksporcie będą ograniczały podwyżki cen skupu surowców rolniczych co najmniej do nowych zbiorów. Skuteczność polskich eksporterów w poszukiwaniu nowych rynków zbytu oraz wysoka konkurencyjność polskiej żywności pozwala przełamać konsekwencje rosyjskiego embarga, ale głównie kosztem cen.

2. Niskie ceny zbóż i niski popyt, a także niepewność co do nowych zbiorów nie zachęcają do wysokich obrotów. Anomalia pogodowe w wielu rejonach USA, Europy Centralnej i Wschodniej oraz w Australii zwiększają

obawy o poziom zbiorów w 2015 r. Wprawdzie rekordowo wysokie zapasy w końcu kończącego się sezonu 2014/15 będą w dużym stopniu kompensować zmniejszoną podaż zbóż z bieżącej produkcji, ale spekulanci zareagowali zwiększeniem cen w kontraktach głównie na pszenicę zarówno na giełdach amerykańskich jak i europejskich na zapowiedź fali upałów w Europie oraz rozwijające się konsekwencje zjawiska El-Nino na półkuli południowej.

3. Większa podaż zarówno w Polsce, jak i w całej Unii Europejskiej w warunkach utrzymującego się embarga rosyjskiego na import żywności z krajów członkowskich UE skutkuje niskimi cenami żywności wieprzowej. Rosnące zainteresowanie rolników chowem trzody chlewnej i odbudowę produkcji wieprzowiny (pod wpływem poprawy opłacalności w pierwszej połowie 2014 r.) zostało zahamowane - co sygnalizuje zmniejszenie pogłowia macior prośnych.

4. Dynamicznie rozwija się natomiast produkcja drobiarska, głównie pod wpływem rosnącego eksportu. Polska po 11 latach funkcjonowania w Unii Europejskiej wybiła się na pozycję jednego z największych eksporterów mięsa drobiowego, głównie dzięki wysokiej konkurencyjności cenowej. Sprzyjają temu niższe koszty produkcji, a także sprawnie funkcjonujące systemy integracji pionowej, umożliwiające rozłożenie ryzyka cenowego między poszczególne ogniwa łańcucha dostaw.

5. Mimo spadku cen skupu oraz wysokich kar za przekroczenie kwot mlecznych utrzymuje się wysoka podaż mleka. W kwietniu skup wzrósł o prawie 5% i był o ponad 4% większy niż przed rokiem, mimo znacznego spadku cen (o 3,8%). W sumie w ciągu 4 miesięcy br. skupiono o 1,3% mleka więcej niż w analogicznym okresie przed rokiem. Jeśli ta tendencja utrzyma się, a koniunktura na światowym rynku mleka będzie nadal pogarszać się, należy liczyć się z dalszymi spadkami cen skupu mleka.

6. Wiosenne ożywienie popytu spowodowało umiarkowany wzrost cen środków produkcji po kilkunastu miesiącach ich spadków. Niskie ceny podstawowych surowców rolniczych ograniczają jednak popyt i hamują wzrost cen nie tylko środków inwestycyjnych, ale również środków plonotwórczych.

7. Po wielu miesiącach nie tylko relatywnego, ale również bezwzględnego tanienia żywności w kwietniu br. wzrost cen detalicznych żywności wyprzedził ogólny wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych. Może to zapowiadać, że sezonowy spadek cen detalicznych żywności będzie w 2015 r. mniejszy niż w latach poprzednich, a w drugiej połowie roku nastąpi ich wzrost, ale będzie on prawdopodobnie mniejszy niż oczekują producenci i przetwórcy żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

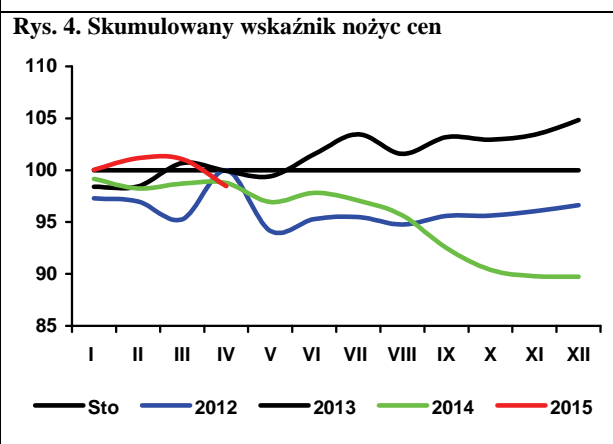
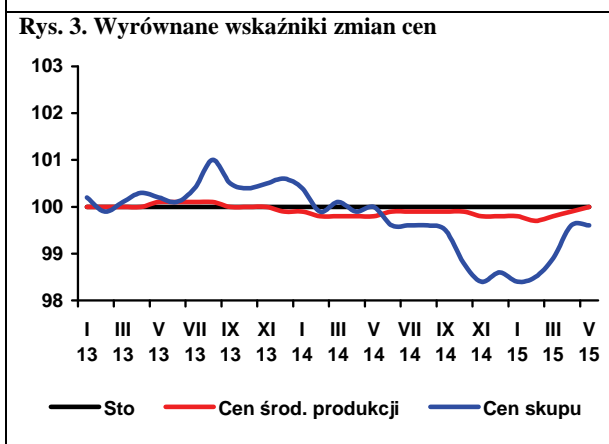
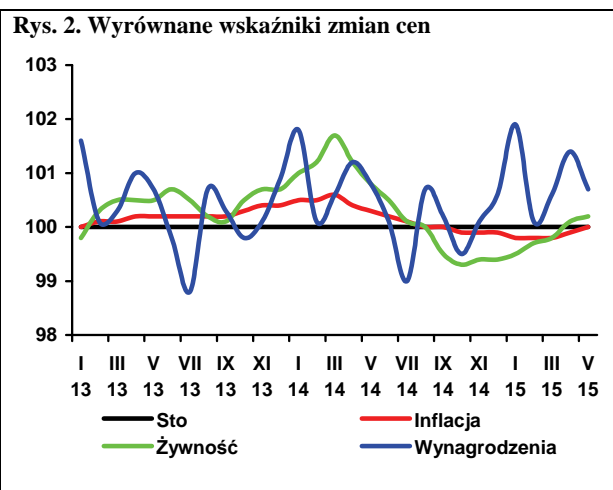
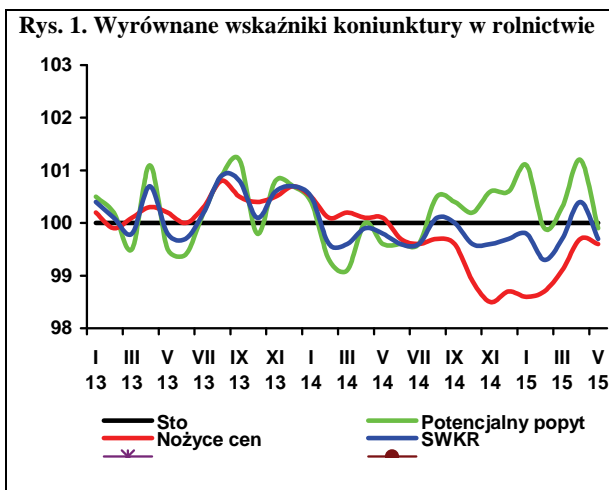
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	V 15	IV 15	III 15	II 15	I 15	XII 14	V 14
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,7	100,4	99,7	99,3	99,8	99,7	99,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,9	101,2	100,3	99,9	101,1	100,6	99,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	99,7	99,1	98,7	98,6	98,7	100,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,6	99,6	98,9	98,5	98,4	98,6	100,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,0	99,9	99,8	99,7	99,8	99,8	99,8
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,8	99,8	100,0	100,1	100,3	100,4	99,5
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,5	101,3	100,7	100,4	102,4	101,2	100,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,9	101,8	99,0	98,7	99,9	99,5	99,4

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W stosunku do prognoz sprzed miesiąca, Międzynarodowa Rada Zbożowa (IGC)¹ ponownie minimalnie zwiększyła szacunki zbiorów zbóż (bez ryżu) w 2014 r. (o 3 mln ton do 2,011 mld ton). Pomimo znacznego wzrostu popytu, zapasy zbóż na koniec sezonu 2014/15 szacowane są na poziomie najwyższym od 30 lat wynoszącym 440 mln ton (405 mln ton rok wcześniej). Zapasy u głównych eksporterów mogą wzrosnąć do 148 mln ton (122 mln ton na koniec poprzedniego sezonu). W maju 2015 r. kontynuowane były spadki światowych cen, szczególnie pszenicy i jęczmienia. Spadki cen odzwierciedlają stosunkowo dobrze zapowiadające się zbiory w 2015 r. Indeks cen GOI² w kwietniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalał o 3,69% (w tym pszenicy o 4,9%), a w porównaniu z indeksem sprzed roku był mniejszy aż o 27,7%.

W nadchodzącym sezonie może nieznacznie zmniejszyć się presja podaży na światowych rynkach. IGC przewiduje nieznaczny spadek zbiorów zbóż w 2015 r. (o 2% do 1,968 mld ton), ale spadek zbiorów będzie kompensowany podażą z zapasów początkowych. Zużycie wzrośnie minimalnie, a zapasy na koniec sezonu 2015/16 mogą się zmniejszyć o ponad 6% do 426 mln ton.

W 2014 r. krajowe zbiory zbóż osiągnęły nienotowany wcześniej poziom 31,9 mln ton, tj. o 12,3% więcej niż w poprzednim roku. Przy braku większych zmian powierzchni, wynikało to z rekordowych plonów. W 2015 r. zbiory zbóż mogą być niewiele niższe od ubiegłorocznych i wynieść niespełna 31 mln ton.

Pomimo redukcji zapasów początkowych krajowe zasoby³ zbóż w sezonie 2014/15, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyły się o 3,3% do 33,7 mln ton. Podaż całkowita⁴ szacowana jest na 35,1 mln ton, tj. o 1,9% więcej niż w poprzednim sezonie, ponieważ eksport nadal utrzymywał się na wysokim poziomie. W nadchodzącym sezonie 2015/16 o kilka procent maleją zarówno zasoby krajowe, jak i całkowita podaż zbóż.

Krajowe zużycie zbóż w sezonie 2014/15 wzrosło do 27,7 mln ton, tj. o 4,4% więcej w porównaniu z poprzednim sezonem. Większe będzie zużycie paszowe (o 5,5% do 16,6 mln ton), co skompensuje spadek zużycia przemysłowego (o 1,3% do 3,1 mln ton) i spożycia (o niespełna 0,5% do 4,8 mln ton). Pomimo ograniczenia, eksport w dalszym ciągu będzie bardzo duży (5,5 mln ton wobec rekordowych 5,7 mln ton w sezonie 2013/14). Zapasy końcowe w sezonie 2014/15 są szacowane na 2,1 mln ton, tj. o ponad 9% więcej niż przed rokiem. Na sezon 2015/16 przewiduje się dalszy wzrost zużycia zbóż, co przy zmniejszeniu podaży zredukuje zapasy końcowe do 1,7 mln ton.

W bieżącym sezonie (lipiec 2014 r. – kwiecień 2015 r.) do skupu trafiło 7,7 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 14% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,4 mln ton pszenicy (4,5 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 619 tys. ton żyta (972 tys. ton), 697 tys. ton jęczmienia (603 tys. ton) i 1,7 mln ton kukurydzy (1,8 mln ton).

W kwietniu 2015 r., w porównaniu z marcem 2015 r., w skupie więcej płacono jedynie za żyto (o 1%), kukurydza kosztowała tyle samo, a pozostałe zboża staniały o 2%. Na targowiskach ceny zbóż, oprócz żyta, była minimalnie niższe. W porównaniu z kwietniem 2014 r., przeciętne ceny zbóż

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

podstawowych były o kilkanaście procent niższe. Najbardziej potaniał jęczmień (o 20%) i kukurydza (o 16%).

Wydóz pszenicy (szczególnie dobrej jakości) jest duży, co przyczynia się do utrzymania eksportu zbóż na wysokim poziomie. W okresie lipiec 2014 r. – marzec 2015 r. za granicę sprzedano 5,1 mln ton zbóż, wobec 4,1 mln ton w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, w tym 3,6 mln ton ziarna pszenicy (2,0 mln ton poprzednio). Eksport pozostałych gatunków zbóż był mniejszy.

W marcu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrósł eksport wszystkich gatunków zbóż. W tym czasie ich import zmalał. Eksport mąk był mniejszy, a pozostałych produktów przetwórstwa zbóż i pasz sprzedano więcej. Mniej sprowadzono natomiast chleba i pieczywa cukierniczego oraz pasz dla zwierząt domowych.

W kwietniu 2015 r. ceny zbóż w UE były nadal niższe niż rok wcześniej. W porównaniu z poprzednim miesiącem, spadły ceny pszenicy. Przeciętna cena pszenicy wyniosła 178 EUR/t (183 EUR/t w marcu 2015 r. i 198 EUR/t w kwietniu 2014 r.), w tym w Niemczech 184 EUR/t (o 5% mniej) i na Węgrzech 171 EUR/t (o 4% mniej). Więcej płacono za kukurydzę (154 EUR/t wobec 152 EUR/t) i jęczmień (163 EUR/t wobec 160 EUR/t). Za kukurydzę mniej płacono w Czechach (o 2%), Niemczech (o 0,4%) i we Francji (o 2%), na pozostałych rynkach ceny były wyższe.

Ceny pasz w kwietniu 2015 r., w porównaniu z marcem 2015 r., były minimalnie niższe. Zdrożała wyłącznie mieszanka dla prosiąt i koncentrat Provit dla tuczników.

1. Grain Market Report nr 455, 28.05.2015 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

3. Zapasy początkowe plus zbiory

4. Podaż krajowa plus saldo obrotów handlu zagranicznego

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2014	III	754,8	572,2	663,0	734,9	901,2	680,7	880,3	720,5	425,2
	IV	791,4	605,5	677,4	740,3	901,5	683,5	866,5	715,3	423,9
	V	778,3	598,6	705,5	717,8	900,1	672,2	851,6	710,1	423,4
	VI	750,0	584,8	716,8	707,7	892,9	667,8	841,8	721,9	419,1
	VII	660,8	496,8	727,6	602,7	887,3	665	832,3	704,1	419,9
	VIII	638,1	524,3	745,3	616,7	813,5	604,7	762,2	645,4	424,8
	IX	637,1	520,8	637,5	614,2	791,1	587,6	734,3	616,0	424,5
	X	623,0	513,3	462,1	614,9	775,4	587,4	716,2	608,7	426,0
	XI	645,2	531,2	443,3	602,9	759,9	587,1	713,5	603,5	426,7
	XII	672,3	523,6	509,9	603,1	759,5	570,9	713,5	600,8	427,9
2015	I	709,9	535,6	548,3	631,6	755,6	598,5	717,8	606,5	433,6
	II	706,8	520,0	558,6	618,7	763,8	573,2	713,3	601,7	423,2
	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
Zmiana w %										
	IV 2015 III 2015	-1,7	1,0	0,0	-1,9	-1,1	0,7	-1,8	-2,1	X
	IV 2015 IV 2014	-13,8	-14,1	-16,4	-19,7	-16,0	-14,7	-17,0	-16,3	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyżto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2013	I-XII	4234,9	1305,1	941,1	758,6	404,4	553,2	6573,0	2952,9	2007,7
2014	I-XII	5919,2	2139,2	806,3	711,1	353,1	944,2	8465,4	3879,4	1952,4
2014	III	444,7	129,8	57,2	13,0	10,0	42,4	562,3	221,9	146,0
	IV	540,6	290,9	57,1	20,4	16,6	45,5	668,1	392,7	140,3
	V	342,9	142,4	45,2	27,1	23,2	45,3	464,2	237,2	133,7
	VI	175,5	70,4	37,8	12,9	10,3	24,9	253,3	123,8	98,6
	VII	432,9	187,6	95,2	293,4	118,2	105,6	934,7	442,2	46,5
	VIII	1178,2	420,8	175,2	134,8	53,4	312,6	1827,7	883,2	26,7
	IX	723,9	244,5	71,1	52,7	21,7	107,6	966,4	417,9	45,7
	X	541,7	185,8	59,8	43,6	21,5	68,2	718,3	302,7	507,7
	XI	420,6	120,5	43,1	37,9	25,1	57,4	562,7	227,0	480,3
	XII	472,4	134,4	30,6	27,7	17,2	57,2	592,4	222,3	140,4
2015	I	421,3	132,3	32,4	22,8	14,3	57,6	537,4	212,3	81,2
	II	462,9	147,9	36,8	24,1	17,2	58,9	589,9	239,4	86,4
	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	57,6	484,6	227,4	125,7
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	67,8	517,1	246,6	118,6
Zmiana w %										
	IV 2015 III 2015	3,6	-3,8	25,5	17,4	10,8	17,6	6,7	8,4	-5,6
	IV 2015 IV 2014	-31,4	-57,2	-27,3	59,1	48,5	48,8	-22,6	-37,2	-15,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2012 ^b	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^a	III	155,7	123,1	10,8	86,6	12,8	679,8
	IV	162,1	125,1	11,6	83,3	10,8	687,6
	V	152,5	120,8	11,4	83,7	10,8	652,2
	VI	138,8	108,7	9,9	81,5	11,3	599,7
	VII	162,6	129,3	10,8	82,4	10,7	637,5
	VIII	155,3	121,8	9,9	81,8	9,4	603,0
	IX	175,3	136,1	11,4	83,7	11,7	662,6
	X	180,6	141,6	12,2	85,9	12,8	679,1
	XI	157,3	124,1	10,3	78,3	9,0	565,8
	XII	164,8	130,4	11,8	83,2	11,2	599,4
2015 ^a	I	172,7	133,6	13,0	82,1	12,9	611,7
	II	159,6	123,5	11,4	74,5	11,6	549,5
	III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7
Zmiana w %							
	<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	7,3	8,6	10,0	10,8	20,0	13,0
	<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	9,9	8,9	16,3	-5,3	8,7	-8,7

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2014	II	199,4	84,0	0,2	73,2	387,4	48,6	1,2	30,5	56,6	142,5
	III	269,6	80,3	0,2	106,6	484,0	38,6	0,2	25,0	23,3	91,3
	IV	345,0	78,6	0,2	107,0	561,4	42,8	0,5	27,6	10,4	86,7
	V	69,5	53,3	0,4	88,1	228,3	31,0	3,6	32,6	6,2	76,4
	VI	160,4	50,5	0,7	42,0	264,4	15,9	1,3	31,4	16,8	68,4
	VII	127,8	25,0	66,0	27,9	268,7	88,2	1,3	31,2	13,9	138,6
	VIII	267,9	102,5	18,8	13,1	486,5	61,8	2,3	20,4	20,0	108,0
	IX	474,2	79,4	3,0	17,1	655,1	58,1	1,8	6,3	30,8	102,2
	X	319,4	73,0	1,7	73,0	523,4	43,7	0,1	11,6	47,9	110,7
	XI	469,0	82,5	30,4	99,6	734,9	33,4	3,7	5,9	29,1	78,7
	XII	317,2	41,0	29,2	56,1	517,3	34,1	0,7	6,7	35,2	83,6
2015	I	282,0	24,5	2,9	52,0	411,4	28,3	0,1	6,1	31,3	73,5
	II	624,3	25,2	7,5	46,5	759,3	36,0	0,8	11,4	18,3	71,5
	III	636,5	38,8	9,9	47,9	789,6	35,7	0,1	5,0	14,8	58,7
Zmiana w %											
	<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	1,9	54,2	33,2	2,9	4,0	-0,8	-82,0	-56,2	-19,4	-17,9
	<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	136,0	-51,7	3920,1	-55,1	63,1	-7,4	-23,4	-80,1	-36,5	-35,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2014	II	6,1	1,9	5,1	0,5	4,3	3,5	1,2	2,1	1,9	6,9
	III	7,4	2,1	5,2	0,7	4,4	4,0	1,0	2,6	2,3	10,2
	IV	6,3	1,5	3,1	2,3	4,1	3,6	1,0	1,9	2,1	9,6
	V	7,4	1,4	3,3	2,0	4,5	3,4	0,9	2,3	1,7	15,5
	VI	7,1	1,7	3,0	2,6	4,2	3,2	1,0	1,8	2,3	11,1
	VII	7,8	1,9	3,0	2,7	7,4	3,1	0,8	2,2	2,6	9,5
	VIII	6,8	1,8	2,7	2,9	5,1	3,9	1,0	2,1	2,7	11,1
	IX	9,5	1,6	2,4	3,0	6,7	3,6	1,1	2,5	3,7	9,2
	X	7,4	1,5	4,2	4,2	6,8	3,9	1,3	3,2	3,6	9,1
	XI	8,7	1,7	3,7	3,3	7,2	4,2	1,0	2,3	2,6	9,1
	XII	8,7	1,3	4,4	2,1	3,9	3,7	0,7	1,9	2,8	3,5
2015	I	7,2	1,4	3,9	2,9	4,5	4,2	1,2	1,8	2,3	9,8
	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,0	1,0	2,8	3,4	9,4
	III	9,1	1,7	4,0	2,4	6,1	4,3	1,0	2,9	3,4	12,3
Zmiana w %											
	III 2015 II 2015	19,7	-7,7	10,3	15,0	31,5	6,9	0,2	4,0	0,4	30,4
	III 2015 III 2014	23,4	-21,0	-24,1	259,7	38,3	7,5	7,2	9,9	52,4	20,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2014	II	2,3	7,4	29,9	10,6	19,7	4,9	1,8	11,3	33,9	13,2
	III	2,5	7,5	32,1	12,3	20,8	5,3	2,0	10,6	38,4	13,2
	IV	2,0	8,1	32,5	15,9	19,8	5,8	1,9	10,9	37,0	13,7
	V	1,7	7,2	32,1	14,0	18,6	4,9	1,5	10,1	40,1	13,3
	VI	2,4	7,5	30,9	11,5	20,5	5,1	1,7	10,2	37,6	12,0
	VII	2,3	7,8	30,9	15,6	19,0	5,2	1,9	10,7	38,4	14,3
	VIII	2,2	7,9	29,2	15,0	18,8	4,7	1,7	11,4	34,5	13,1
	IX	2,4	9,0	33,5	15,8	20,8	5,4	2,0	13,2	39,8	15,9
	X	2,5	8,8	33,9	17,4	23,0	6,4	2,0	12,3	29,4	15,1
	XI	2,1	8,1	32,5	13,4	21,3	6,7	1,9	11,8	30,6	14,8
	XII	2,3	7,0	30,0	12,5	20,7	5,2	1,8	10,9	31,4	15,1
2015	I	2,6	7,8	31,4	10,9	23,1	4,3	1,6	9,7	26,1	14,9
	II	2,3	8,5	30,1	10,8	21,0	4,6	1,7	12,0	25,2	14,9
	III	2,7	9,3	32,3	11,1	22,9	6,2	2,2	11,0	29,1	14,8
Zmiana w %											
	III 2015 II 2015	19,2	9,2	7,4	2,6	9,1	36,1	30,0	-8,8	15,7	-1,3
	III 2015 III 2014	7,7	23,8	0,8	-10,1	10,0	17,5	8,4	3,6	-24,1	12,1

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2014	III	1,11	2,49	2,12	4,58	3,93	4,42	5,01	5,82
	IV	1,13	2,40	2,16	4,48	3,92	4,40	5,01	5,81
	V	1,12	2,46	2,16	4,48	3,93	4,40	5,01	5,84
	VI	1,11	2,47	2,12	4,42	3,93	4,40	5,01	5,84
	VII	1,11	2,45	2,10	4,44	3,93	4,40	5,02	5,83
	VIII	1,08	2,46	2,14	4,46	3,92	4,40	5,03	5,82
	IX	1,05	2,45	2,15	4,44	3,91	4,40	5,00	5,80
	X	1,06	2,44	2,11	4,46	3,92	4,40	5,01	5,82
	XI	1,04	2,41	2,12	4,44	3,92	4,40	5,01	5,82
	XII	1,05	2,39	2,17	4,40	3,92	4,40	5,01	5,85
	I	1,08	2,45	2,11	4,36	3,98	4,42	4,99	5,85
2015	II	1,11	2,45	2,08	4,38	3,97	4,42	4,98	5,81
	III	1,08	2,41	2,14	4,38	3,97	4,40	4,98	5,80
	IV	1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
Zmiana w %									
	IV 2015 III 2015	-0,9	0,4	-1,4	-0,5	0,0	0,5	-0,2	0,0
	IV 2015 IV 2014	-5,3	0,8	-2,3	-2,7	1,3	0,5	-0,8	-0,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2014	II	1718,2	1768,6	2414,6	1435,6	1949,4	1682,1	2725,3
	III	1717,5	1815,7	2402,9	1432,7	1938,2	1678,3	2718,1
	IV	1707,6	1825,2	2402,4	1448,6	1934,2	1676,3	2705,9
	V	1718,6	1820,6	2410,8	1446,8	1925,6	1678,3	2724,1
	VI	1719,1	1821,9	2415,3	1445,3	1927,5	1680,1	2715,9
	VII	1714,1	1815,9	2414,7	1439,9	1922,3	1679,7	2709,9
	VIII	1719,4	1813,2	2410,4	1426,3	1920,5	1673,0	2699,5
	IX	1718,7	1810,2	2382,4	1402,8	1906,7	1661,2	2674,4
	X	1704,6	1785,7	2356,9	1390,3	1893,3	1647,9	2661,9
	XI	1700,8	1769,6	2344,3	1382,3	1884,2	1636,7	2651,3
	XII	1692,4	1767,0	2336,6	1379,3	1880,4	1630,5	2649,8
2015	I	1671,1	1755,4	2326,3	1374,6	1886,0	1627,3	2642,4
	II	1665,3	1762,7	2323,5	1371,2	1878,2	1618,7	2641,3
	III	1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9
	IV	1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7
Zmiana w %								
	IV 2015 III 2015	-0,3	-0,2	0,9	-0,3	-0,1	0,0	0,1
	IV 2015 IV 2014	-2,4	-3,1	-3,1	-4,4	-3,6	-3,9	-2,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2013	XII	2,129	2,182	4,028	0,895	1,933	3,656	2,042
2014	I	2,101	2,140	3,996	0,896	1,852	3,523	1,999
	II	2,115	2,161	4,015	0,883	1,690	3,208	2,089
	III	2,105	2,151	3,993	0,875	1,741	3,303	2,102
	IV	2,119	2,146	3,959	0,852	1,856	3,467	2,057
	V	2,152	2,139	4,053	0,814	1,841	3,467	2,061
	VI	2,164	2,159	4,067	0,790	1,957	3,677	2,164
	VII	2,165	2,166	4,075	0,781	1,967	3,702	2,267
	VIII	2,359	2,361	4,464	0,745	1,923	3,640	2,318
	IX	2,387	2,410	4,551	0,725	1,849	3,525	2,223
	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	3,238	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	3,198	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	3,224	2,052

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

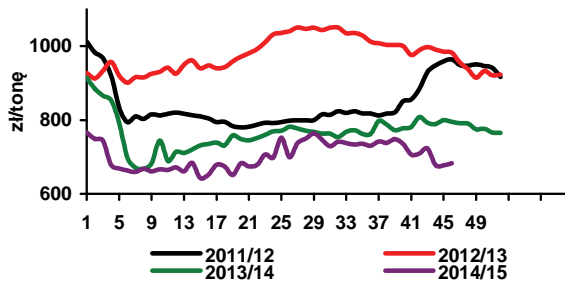
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2013	XII	198	173	167	177	182	.	142	144	156
2014	I	189	172	178	169	177	156	149	146	164
	II	188	174	176	171	176	157	150	149	171
	III	198	175	180	178	180	169	156	157	163
	IV	200	180	188	174	180	164	161	175	171
	V	191	186	180	161	174	165	159	164	171
	VI	184	180	160	155	161	154	160	154	166
	VII	170	164	150	147	144	144	.	148	164
	VIII	165	157	153	149	144	134	110	139	152
	IX	157	158	158	146	138	124	.	121	142
	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
Zmiana w %										
	IV2015 III2015	-4,7	1,0	-3,7	-3,4	-3,1	X	2,8	1,6	-1,3
	IV2015 IV2014	-7,8	-3,5	-8,8	0,5	-8,8	X	-26,5	-21,1	-23,9

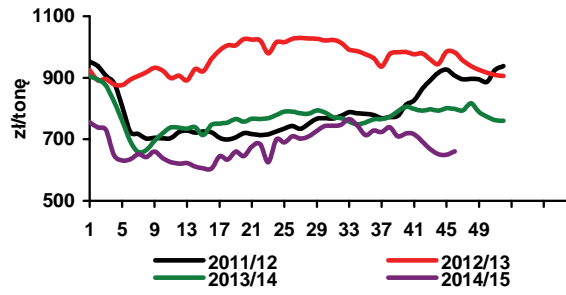
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

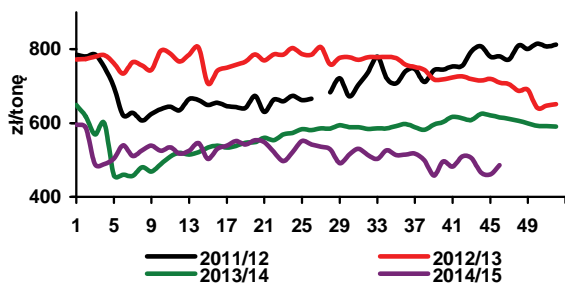
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

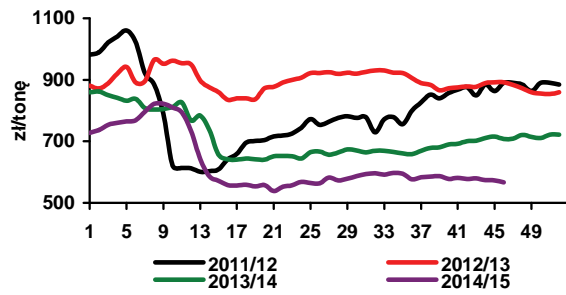
Rys. 2. Pszenica paszowa

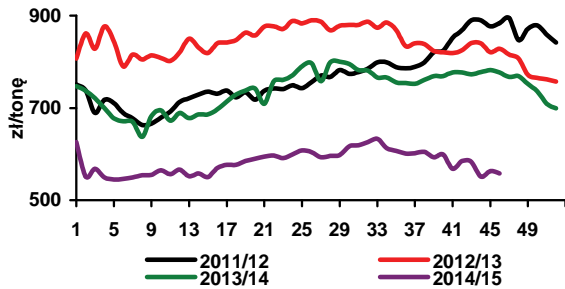
Rys. 3. Żyto paszowe

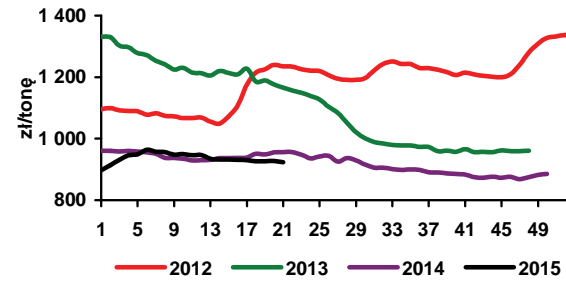
Rys. 4. Kukurydza paszowa

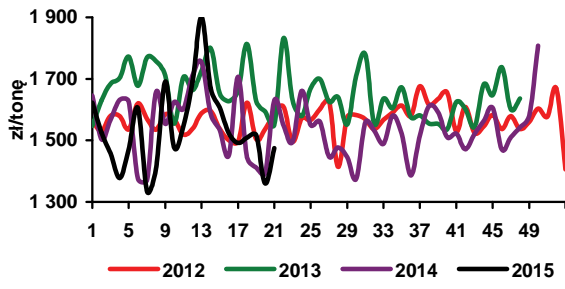
Rys. 5. Jęczmień paszowy

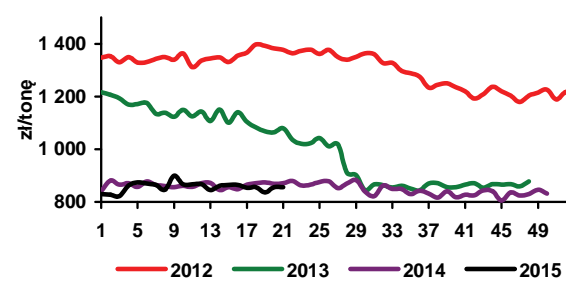
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W 2015 r. buraki cukrowe zostały zasiane na powierzchni 180 tys. ha, która jest o ok. 16 tys. ha mniejsza niż przed rokiem. Siewy i wschody buraków cukrowych przebiegały bez większych problemów w korzystnych warunkach pogodowych. Jeżeli plony ukształtują się na średnim poziomie z ostatnich trzech kampanii cukrowniczych (630 dt/ha), to zbiory buraków cukrowych wyniosą 11,34 mln ton i będą o 16% mniejsze niż poprzednim sezonie. Produkcja cukru może

wynieść ok. 1,7 mln ton przy średniej zawartości cukru w korzeniach wynoszącej 15%. Produkcja będzie zbliżona do zużycia krajowego i większa od kwoty produkcyjnej (1405 tys. ton). Produkcję należy powiększyć ponadto o ilości cukru pozakwotowego, który zostanie przeniesiony z sezonu 2014/2015. Decyzje dotyczące ilości przeniesionego cukru koncerny cukrownicze będą podejmowały do sierpnia 2015 r.

Na krajowym rynku utrzymuje się lekka wzrostowa tendencja cen cukru. W kwietniu br. średnia cena zbytu cukru w opakowaniach jednokilogramowych wzrosła o 1,7% do 1,88 zł/kg i była o 5,2% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu cukru w workach 50 kg wyniosła 1,81 zł/kg i była na takim samym jak marcu br. oraz o 15% niższa niż przed rokiem. Większa dynamika cen cukru paczkowanego niż workowanego wskazuje, że utrzymuje się duży popyt ze strony gospodarstw domowych przy stabilnym zużyciu w przemyśle przetwórczym. W kwietniu br. średnia cena detaliczna w porównaniu do marca wzrosła o ok. 1% do 2,12 zł/kg, ale nadal była o 20% niższa niż przed rokiem.

W pierwszym kwartale 2015 r. eksport cukru wyniósł 118,1 tys. ton, w tym 74,9 tys. ton do UE. Podmioty sektora cukrowniczego eksportują duże ilości cukru, aby zmniejszyć jego podaż na rynku wewnętrznym. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (30 tys. ton), Litwa (10 tys. ton) oraz Węgry (9 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 468 EUR/tonę, która sugeruje, że unijne podmioty reeksportowały polski cukier pozakwotowy. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (25 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich wyniosły średnio ok. 372 EUR/tonę. Import cukru wyniósł 114,9 tys. ton cukru, w tym 13,1 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy (3 tys. ton) oraz Francja i Dania (po 3 tys. ton). Średnia cena importowa wyniosła 531 EUR/tonę.

Od marca 2015 r. ceny na światowym rynku utrzymują się na niskim poziomie. W maju br. światowe ceny cukru białego wynosiły ok. 365 USD/tonę, a ceny cukru surowego ok. 280 USD/tonę. Notowania w kontraktach terminowych wskazują, że w drugiej połowie 2015 r. może nastąpić niewielki wzrost cen cukru białego do około 400 USD/tonę i cukru surowego do 310 USD/tonę. Powodem niskich cen jest duża podaż, czego wyrazem są duże zapasy końcowe, stanowiące ok. 43% światowego zużycia.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2013	III	608,95	736,46	408,81	661,61	824,68	576,02	
	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00	
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21	
	VI	624,28	726,72	414,51	425,38	818,13	401,06	
	VII	628,47	698,55	407,88	605,98	618,94	585,91	
	VIII	652,65	705,62	397,32	661,13	739,36	523,58	
	IX	656,55	701,89	401,21	647,78	640,80	668,86	
	X	606,47	677,23	386,58	588,59	609,36	467,37	
	XI	554,23	684,72	377,35	635,26	635,71	632,82	
	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49	
	2014	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
		II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
III		514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44	
IV		468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05	
V		505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77	
VI		479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24	
VII		487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69	
VIII		486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08	
IX		467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24	
X		430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48	
XI		402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97	
XII		407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49	
2015	I	424,96	459,78	363,18	499,58	480,95	711,15	
	II	442,21	471,75	377,32	552,29	564,38	498,67	
	IV	434,95	474,25	377,79	65,41	654,23	630,09	

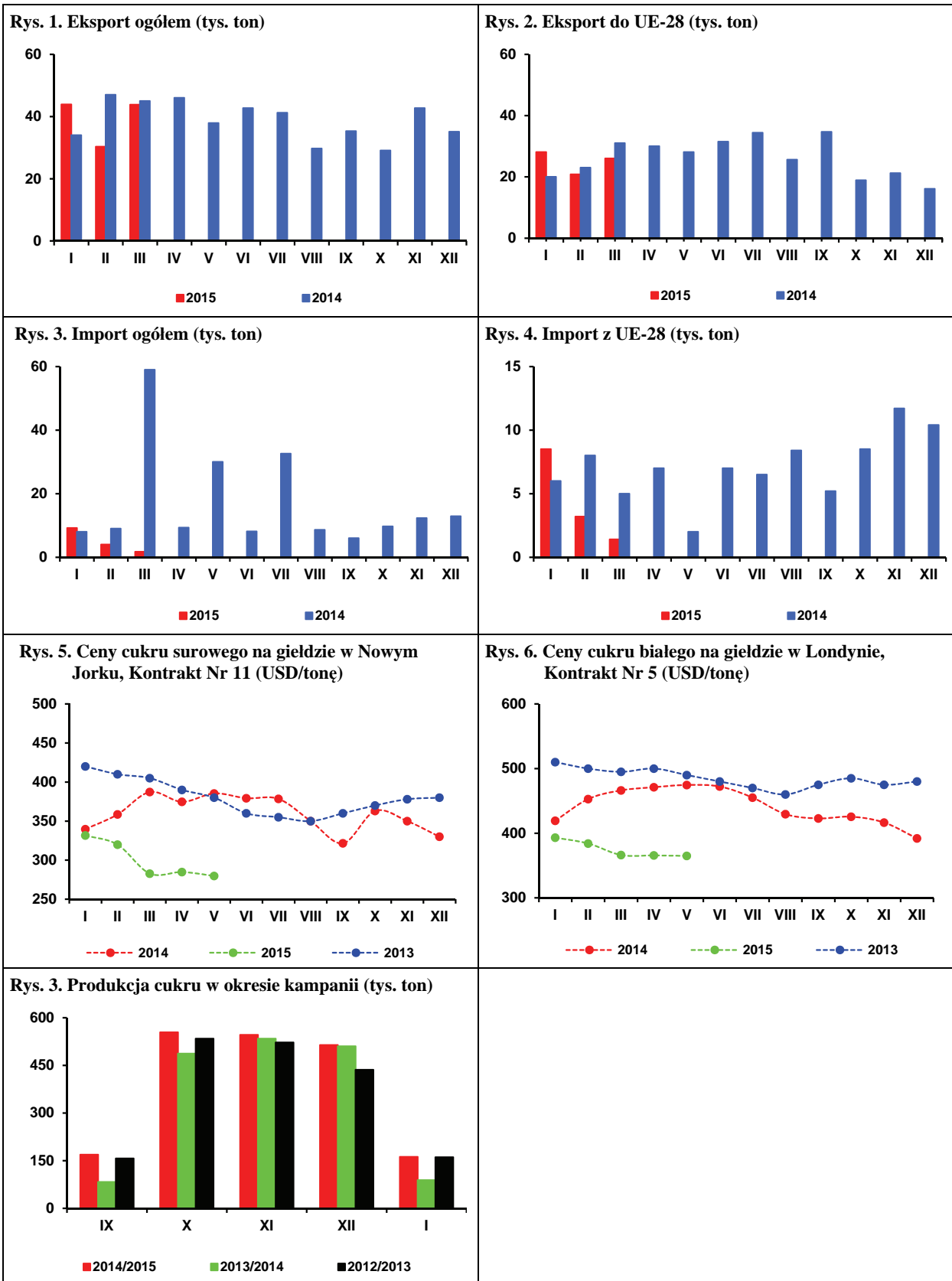
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2013	III	3,24	3,29	1,68	3,83	
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81	
	V	3,16	3,17	1,73	3,78	
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72	
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57	
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46	
	IX	3,00	2,86	1,70	3,41	
	X	2,94	2,74	1,71	3,35	
	XI	2,82	2,70	1,69	3,28	
	XII	2,72	2,53	1,69	3,17	
	2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
		II	2,44	2,33	1,69	2,99
III		2,32	2,15	1,70	2,87	
IV		2,13	1,94	1,69	2,65	
V		2,08	1,98	1,69	2,58	
VI		2,05	1,95	1,68	2,48	
VII		2,02	1,85	1,70	2,39	
VIII		1,97	1,85	1,70	2,30	
IX		1,94	1,83	1,69	2,23	
X		1,88	1,76	1,70	2,19	
XI		1,80	1,68	1,71	2,12	
XII		1,78	1,67	1,71	2,07	
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04	
	II	1,83	1,86	1,67	2,06	
	III	1,81	1,88	1,67	2,10	
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

W sezonie 2015/16 prognozowany jest niewielki spadek światowych zbiorów nasion oleistych. Według oceny Oil World z maja, globalne zbiory nasion i owoców 10 najważniejszych roślin oleistych wyniosą 522 mln ton i będą tylko o 1% niższe niż w sezonie poprzednim. Przy spadku zbiorów soi (o 1%), rzepaku (o 3%), bawełny (o 8%) i rącznika (o 1%), przewiduje się wzrost zbiorów nasion słonecznika (o 1%), orzeszków ziemnych (o 6%), ziaren palmowych (o 4%), sezamu (o 1%) i lnu (o 6%) oraz stabilizację zbiorów kopry. Dzięki wysokim zapasom na początku sezonu, światowe zasoby nasion oleistych wzrosną. Relacje popytowo-podażowe na światowym rynku nasion oleistych i produktów ich przerobu będą zrównoważone, a ich ceny zbliżone do notowanych przed rokiem lub niewiele wyższe.

Oil World szacuje, że zbiory rzepaku w UE-28 obniżą się do 22 mln ton (o 10%), w wyniku spadku plonów do 3,4 t/ha (o 4%) oraz areatu uprawy do 6,5 mln ha (o 3%). W grupie czterech kluczowych producentów największy spadek zbiorów rzepaku prognozowany jest w Niemczech do 5,3 mln ton (o 0,8 mln ton), a następnie we Francji do 5,2 mln ton (o 0,3 mln ton), w Polsce do 2,8 mln ton (o 0,3 mln ton) i w Wielkiej Brytanii do 2,3 mln ton (o 0,2 mln ton). Mniejsze mogą być też zbiory w Czechach, Rumunii, Danii, Bułgarii i na Węgrzech. Przewiduje się, że w sezonie 2015/16 przy spadku produkcji i podaży rzepaku nastąpi wzrost jego importu do 2,6 mln ton (o 5%) i spadek eksportu do 0,3 mln ton (o 58%). Przerób rzepaku może zmaleć do 24,0 mln ton (o 3%), nie tylko w wyniku zmniejszonej jego podaży, ale także na skutek przewidywanego spadku popytu na olej rzepakowy ze strony sektora biopaliw. Zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się do 0,9 mln ton (o 36%).

W maju ceny rzepaku i produktów jego przerobu na rynku europejskim wzrosły, ale nadal były znacznie niższe niż przed rokiem. Przeciętna cena rzepaku wyniosła 427 USD/tonę (cif Hamburg) i była o 23 USD/tonę (o 6%) wyższa niż przed miesiącem, ale o 108 EUR (o 20%) niższa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 766 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 24 USD/tonę (o 3%) droższy niż przed miesiącem, ale o 192 USD/tonę (o 20%) tańszy niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowego wyniosła 287 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 25 USD/tonę (o 10%) wyższa niż przed miesiącem, ale o 50 USD/tonę (o 15%) niższa niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku wyniosła w maju wg notowań MRiRW 1552 zł/tonę i była o 1% wyższa niż przed miesiącem. Cena zbytu rafinowanego oleju rzepakowego wzrosła do 2934 zł/tonę (ponad 1%), a śrutu rzepakowego pozostała stabilna (894 zł/tonę). W relacji do maja 2014 r. ceny rzepaku, oleju i śrutu rzepakowego były niższe odpowiednio o 12%, 10% i 16%.

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

W marcu krajowy przerób rzepaku był większy niż w poprzednim miesiącu, a także większy niż w marcu poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) w I kwartale br. wyprodukowały 349 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 18% więcej niż w I kwartale poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła w tych zakładach 189 tys. ton i była o 4% większa niż przed rokiem, przy czym na cele jadalne wzrosła do 134 tys. ton (o 11%), a na cele techniczne zmalała do 55 tys. ton (o 8%). Produkcja margaryn wyniosła 99 tys. ton i była o 1% mniejsza niż przed rokiem.

Eksport i import surowców i produktów oleistych w marcu był większy niż w poprzednim miesiącu. Wyjątkiem był mniejszy wywóz olejów roślinnych oraz mniejszy przywóz śrut oleistych. W I kwartale br. wywieziono: 140 tys. ton nasion oleistych, w tym 133 tys. ton rzepaku (dwa razy więcej niż w I kwartale poprzedniego roku), 125 tys. ton olejów roślinnych, w tym 122 tys. ton oleju rzepakowego (o 7% mniej), 209 tys. ton śrut oleistych, w tym 192 tys. ton śrutu rzepakowego (o 21% więcej) i 31 tys. ton margaryn (o 6% więcej). Przywieziono: 738 tys. ton śrut oleistych (o 27% więcej niż w I kwartale poprzedniego roku), 115 tys. ton olejów roślinnych (o 17% mniej), w tym 15 tys. ton oleju rzepakowego (o 54% mniej), 80 tys. ton nasion oleistych (o 2% mniej), w tym 28 tys. ton rzepaku (o 28% mniej) oraz 22 tys. ton margaryn (o 22% więcej).

Po niewielkim wzroście w dwóch pierwszych miesiącach br., w marcu i kwietniu ceny detaliczne tłuszczów roślinnych ponownie malały. Taniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne. Kontynuowane były też spadki cen tłuszczów zwierzęcych i wielu innych grup żywności. W pierwszych czterech miesiącach br. margaryny były średnio o 2,8% tańsze niż przed rokiem, oleje roślinne o 3,9%, a oliwa z oliwek o 0,2%. Ceny masła w porównywanych okresach były niższe o 8,8%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 9,5%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	538 233	208 585	1 161 448	30,14	25,1	71,6
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 III	118 943	52 609	41 418	130 134	3,38	34,8	91,4
IV	112 402	51 510	37 290	126 622	3,29	33,2	88,8
V	85 819	42 710	38 942	89 587	2,32	45,4	95,8
VI	49 667	46 544	34 091	62 120	1,61	68,6	80,0
VII	64 967	49 603	37 141	77 429	2,01	57,2	83,9
VIII	131 237	52 818	42 934	141 121	3,66	32,7	93,0
IX	126 357	53 527	45 101	134 783	3,50	35,7	93,7
X	127 726	49 312	53 137	123 901	3,22	41,6	103,1
XI	117 028	43 151	44 284	115 895	3,01	37,8	101,0
XII	107 329	37 125	33 479	110 975	2,88	31,2	96,7
2015 I	113 641	39 730	40 033	113 338	2,94	35,2	100,3
II	112 332	36 764	44 166	104 930	2,72	39,3	107,1
III	123 444	38 584	40 522	121 506	3,15	32,8	101,6
Zmiany w %							
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	9,9	5,0	-8,3	15,8	15,8	x	x
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	3,8	-26,7	-2,2	-6,6	-6,8	x	x
<u>III 2015</u> <u>XII 2014</u>	15,0	3,9	21,0	9,5	9,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 III	118 943	14 533	40 182	93 294	2,42	33,8	127,5
IV	112 402	15 344	33 585	94 161	2,44	29,9	119,4
V	85 819	7 773	37 613	55 979	1,45	43,8	153,3
VI	49 667	5 724	32 996	22 395	0,58	66,4	221,8
VII	64 967	12 414	35 380	42 001	1,09	54,5	154,7
VIII	131 237	17 463	41 973	106 727	2,77	32,0	123,0
IX	126 357	15 995	44 372	97 980	2,54	35,1	129,0
X	127 726	11 559	52 347	86 938	2,26	41,0	146,9
XI	117 028	9 546	43 521	83 053	2,16	37,2	140,9
XII	107 329	3 979	32 332	78 976	2,05	30,1	135,9
2015 I	113 641	5 880	39 100	80 421	2,09	34,4	141,3
II	112 332	4 468	43 526	73 274	1,90	38,7	153,3
III	123 444	4 987	39 505	88 926	2,31	32,0	138,8
Zmiany w %							
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	9,9	11,6	-9,2	21,4	21,6	x	x
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	3,8	-65,7	-1,7	-4,7	-4,5	x	x
<u>III 2015</u> <u>XII 2014</u>	15,0	25,3	22,2	12,6	12,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 III	178 415	147 570	75 914	250 071	42,5	71,3
IV	168 603	215 458	83 074	300 987	49,3	56,0
V	128 729	365 163	37 798	456 094	29,4	28,2
VI	74 501	287 634	63 542	298 593	85,3	25,0
VII	97 451	254 515	39 070	312 896	40,1	31,1
VIII	196 856	294 553	65 123	426 286	33,1	46,2
IX	189 536	287 138	65 482	411 192	34,5	46,1
X	191 589	215 127	79 410	327 306	41,4	58,5
XI	175 542	373 905	63 931	485 516	36,4	36,2
XII	160 994	267 968	52 983	375 979	32,9	42,8
2015 I	170 462	331 489	72 028	429 923	42,3	39,6
II	168 498	205 010	64 383	309 125	38,2	54,5
III	185 166	201 594	72 148	314 612	39,0	58,9
Zmiany w %						
III 2015 II 2015	9,9	-1,7	12,1	1,8	x	x
III 2015 III 2014	3,8	36,6	-5,0	25,8	x	x
III 2015 XII 2014	15,0	-24,8	36,2	-16,3	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 III	178 415	7 401	68 093	117 723	38,2	151,6
IV	168 603	11 977	74 648	105 932	44,3	159,2
V	128 729	5 927	25 885	108 771	20,1	118,3
VI	74 501	3 139	54 958	22 682	73,8	328,5
VII	97 451	3 454	24 196	76 709	24,8	127,0
VIII	196 856	4 587	56 557	144 886	28,7	135,9
IX	189 536	9 148	59 192	139 492	31,2	135,9
X	191 589	6 488	69 042	129 035	36,0	148,5
XI	175 542	4 327	53 068	126 801	30,2	138,4
XII	160 994	3 470	44 997	119 467	27,9	134,8
2015 I	170 462	5 053	64 054	111 461	37,6	152,9
II	168 498	5 653	60 358	113 793	35,8	148,1
III	185 166	5 148	67 949	122 365	36,7	151,3
Zmiany w %						
III 2015 II 2015	9,9	-8,9	12,6	7,5	x	x
III 2015 III 2014	3,8	-30,4	-0,2	3,9	x	x
III 2015 XII 2014	15,0	48,4	51,0	2,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2014 III	36 985	6 467	12 566	30 886	0,80	34,0	119,7
IV	33 552	7 958	8 597	32 913	0,85	25,6	101,9
V	26 938	5 423	9 091	23 270	0,60	33,7	115,8
VI	32 652	5 635	8 806	29 481	0,77	27,0	110,8
VII	30 354	6 161	10 237	26 278	0,68	33,7	115,5
VIII	30 874	5 342	9 316	26 900	0,70	30,2	114,8
IX	38 819	7 535	10 121	36 233	0,94	26,1	107,1
X	41 462	8 810	15 165	35 107	0,91	36,6	118,1
XI	40 016	10 413	11 272	39 157	1,02	28,2	102,2
XII	25 828	7 785	9 697	23 916	0,62	37,5	108,0
2015 I	31 492	6 541	9 726	28 307	0,73	30,9	111,3
II	31 495	7 203	9 858	28 840	0,75	31,3	109,2
III	36 249	8 128	11 760	32 617	0,85	32,4	111,1
Zmiany w %							
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	15,1	12,8	19,3	13,1	13,3	x	x
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	-2,0	25,7	-6,4	5,6	6,3	x	x
<u>III 2015</u> <u>XII 2014</u>	40,3	4,4	21,3	36,4	37,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2012 I-XII	1981,1	893,4	2,22
2013 I-XII	1473,4	796,7	1,85
2014 IV	1719,0	778,6	2,21
V	1758,0	778,3	2,26
VI	1631,0	750,0	2,17
VII	1261,5	660,8	1,91
VIII	1316,3	638,1	2,06
IX	1316,0	637,1	2,07
X	1327,6	623,0	2,13
XI	1376,0	645,2	2,13
XII	1404,0	672,3	2,09
2015 I	1501,0	709,9	2,11
II	1512,0	706,8	2,14
III	1544,0	693,4	2,23
IV	1536,0	981,9	1,56
Zmiany w %			
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	-0,5	41,6	x
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	-10,6	26,1	x
<u>IV 2015</u> <u>XII 2014</u>	9,4	46,1	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX i X – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

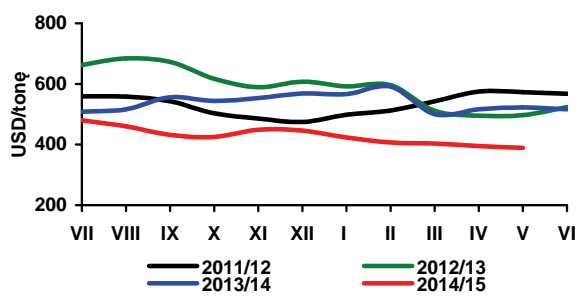
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2013 I-XII	5,21	7,16	17,23	6,35	6,87	14,03	22,40	7,92
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2014 IV	5,23	6,72	17,54	6,19	6,42	13,88	23,30	7,56
V	5,32	6,72	17,21	6,16	6,47	13,90	23,40	7,52
VI	4,99	6,74	17,16	6,16	6,37	13,88	23,00	7,44
VII	5,13	6,69	17,16	6,14	6,32	13,80	23,05	7,44
VIII	5,12	6,64	16,95	6,17	6,23	13,75	22,85	7,36
IX	5,05	6,57	16,09	6,16	6,18	13,70	22,45	7,32
X	5,07	6,48	16,07	6,11	6,11	13,75	22,45	7,32
XI	5,19	6,47	16,09	6,08	6,14	13,73	22,10	7,24
XII	5,22	6,33	15,9	5,97	5,94	13,53	21,95	7,08
2015 I	5,23	6,40	15,59	5,86	6,07	13,65	21,75	7,12
II	5,09	6,49	15,53	5,84	6,06	13,63	21,60	6,96
III	5,48	6,37	15,71	5,81	6,02	13,53	21,40	6,96
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
Zmiany w %								
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	0,0	-2,0	-1,7	-1,0	-1,0	-0,4	-0,5	-0,6
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	4,8	-7,1	-12,0	-7,1	-7,2	-2,9	-8,6	-8,5
<u>IV 2015</u> <u>XII 2014</u>	5,0	-1,4	-2,9	-3,7	0,3	-0,4	-3,0	-2,3

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

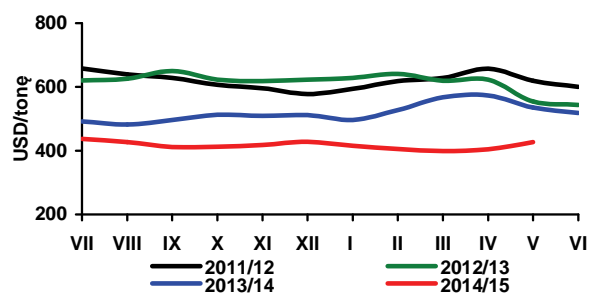
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

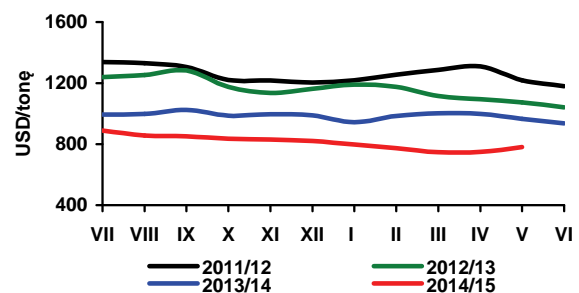
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (miesięczne - cif Rotterdam)

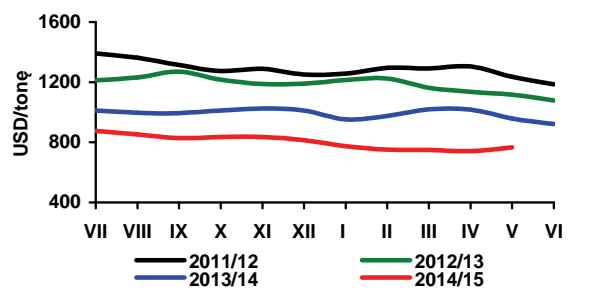
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (miesięczne - cif Hamburg)

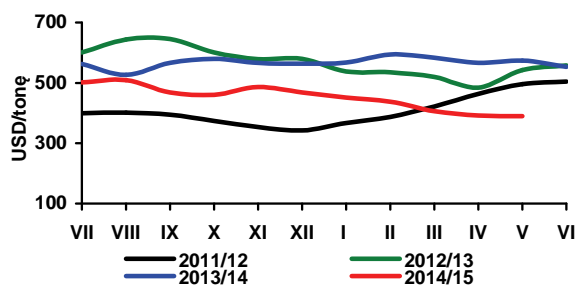
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (miesięczne - fob ex-mill)

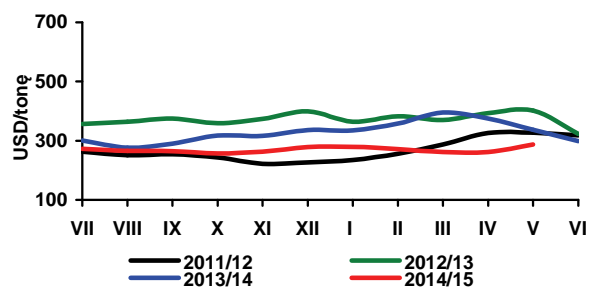
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (miesięczne - fob ex-mill)

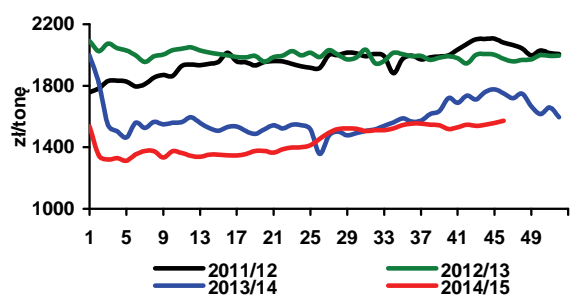
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutu sojowej 49% białka (miesięczne - cif Rotterdam)

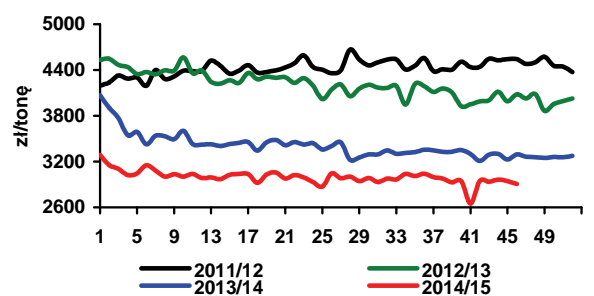
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutu rzepakowej 34% białka (miesięczne - fob ex-mill Hamburg)

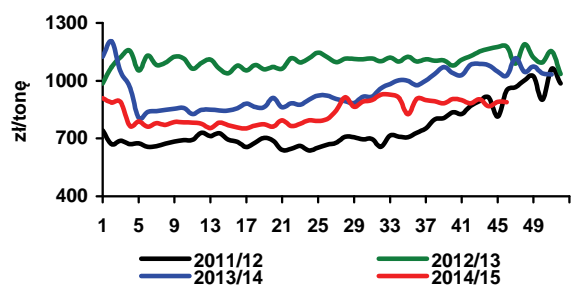
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

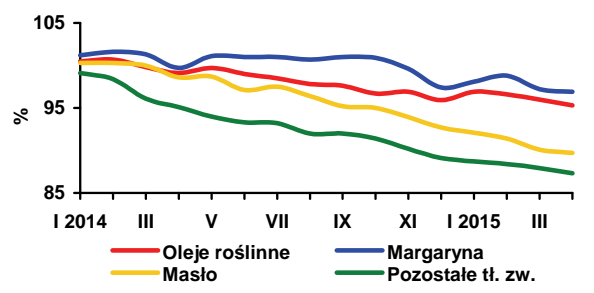
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutu rzepakowej (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2012 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Według wstępnych szacunków World Potato Markets powierzchnia uprawy ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i skrobiowych) w krajach w UE-5 (Niemcy, Francja, Holandia, Belgia i Wlk. Brytania) wynosi 581,4 tys. ha i jest o 2,9% mniejsza niż w 2014 r. Średnie plony przewiduje się na poziomie 463 dt/ha, co w porównaniu z ubiegłym rokiem będzie stanowić spadek o 5,5%. Zbiory prognozuje się na poziomie 26,9 mln ton, tj. o 8,2% mniej niż w roku poprzednim.

W Niemczech ceny ziemniaków jadalnych w końcu maja wynosiły ok. 88 euro/t i były o 10 euro/t wyższe niż przed miesiącem, ale znacząco niższe niż w maju 2014 r., gdy kosztowały ok. 190 euro/t. Podniosły się również, choć w mniejszym stopniu, ceny ziemniaków przeznaczonych do przetwórstwa. Ceny ziemniaków z przeznaczeniem na frytki wynosiły 30-40 euro/t, a na chipsy 45-60 euro/t.

Niemcy, obok Francji i Holandii, są największym eksporterem ziemniaków w UE. W okresie ostatnich dwunastu miesięcy (kwiecień 2014-marzec 2015) sprzedaż niemieckich ziemniaków do innych krajów wyniosła 1511 tys. ton i była o ponad 18% mniejsza niż przed rokiem w tym okresie. Większość eksportowanych ziemniaków sprzedano do Holandii, na zaopatrzenie przygranicznych zakładów produkujących przetwory spożywcze. W tym czasie sprzedaż niemieckich ziemniaków na polski rynek wyniosła 53,9 tys. ton.

Niemcy są też dużym importerem ziemniaków, który w okresie kwiecień 2014 – marzec 2015 wyniósł 461 tys. ton i był o połowę mniejszy w porównaniu z dwoma poprzednimi sezonami. Największym dostawcą ziemniaków na rynek niemiecki jest Holandia (173 tys. ton w analizowanym okresie, wobec 520-530 tys. ton w dwóch poprzednich sezonach). W niemieckim imporcie ziemniaków duże znaczenie mają ziemniaki wczesne sprowadzane głównie z Egiptu, Hiszpanii, Izraela, Włoch i Cypru. Import spoza UE (Egipt, Izrael), wynosi zwykle ok. 100 tys. ton, a dla porównania polski import ziemniaków z krajów trzecich to zaledwie 2-3 tys. ton rocznie.

Również we Francji w ostatnich tygodniach ceny ziemniaków wzrosły¹. Ceny ziemniaków konfekcjonowanych w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg typu premium odmian Nicola, Charlotta i Agata w końcu maja osiągnęły cenę 400-430 euro/t i był to poziom porównywalny z analogicznym okresem ubiegłego roku. Ceny ziemniaków nieumytych odmiany Bintje i innych o podobnych parametrach jakościowych, w ostatnim tygodniu maja wynosiły 80-90 euro/t, wobec 120-125 euro/t w końcu maja 2014 r.

W Wielkiej Brytanii ceny ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów w sprzedaży wolnorynkowej w ostatniej dekadzie maja przekroczyły poziom 100 funtów/tonę (ok. 140 euro/t) i był to najwyższy poziom cen od lipca 2014 r.

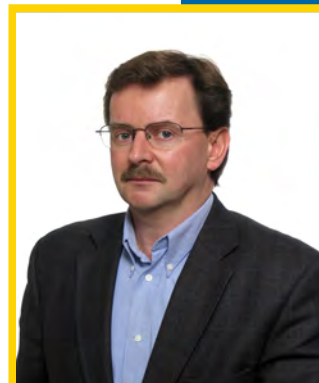
Ceny ziemniaków wczesnych w końcu maja, w zależności od jakości i odmiany, wynosiły 300-1000 funtów/tonę.

W Hiszpanii w ostatnich latach pod uprawę ziemniaków przeznaczano 72-80 tys. ha. W 2015 r. areał ich uprawy wynosi 74,2 tys. ha, tj. o 2% mniej niż w roku ubiegłym. Odmiany wczesne i bardzo wczesne w roku bieżącym stanowią ok. 25% areatu i ok. 20% całkowitej produkcji. Ceny ziemniaków w okresie kwiecień - czerwiec 2015 r. szacuje się na ok 350 euro/t, wobec 297 euro/t w roku poprzednim i 543 euro/t w analogicznym okresie sezonu 2013/14.

Również w Polsce ceny ziemniaków w ostatnich tygodniach nieco wzrosły, a ich średni poziom na krajowych rynkach hurtowych w końcu maja wyniósł 0,45 zł/kg, wobec 0,42 zł przed miesiącem. Są one jednak na poszczególnych rynkach zróżnicowane. W Broniszach w tym okresie ziemniaki z ubiegłorocznych zbiorów oferowano w cenie 0,44-0,70 zł/kg, w Lublinie 0,50 zł/kg, a w Poznaniu 0,40-0,53 zł/kg. Tradycyjnie najniższe były ceny hurtowe ziemniaków w Sandomierzu (0,30-0,40 zł/kg) i w Łodzi (0,27—0,47 zł/kg). Coraz większa była też oferta ziemniaków młodych krajowej produkcji, których ceny, w zależności od odmiany, jakości i wielkości bulw, w końcu maja wynosiły od 1,20 zł, do 2,50 zł/kg, średnio 1,81 zł/kg, podczas gdy w pierwszym tygodniu maja kosztowały ok. 9 zł/kg. Na wybranych rynkach hurtowych oferowane były także ziemniaki wczesne z importu (głównie z Cypru i Grecji), których ceny wahały się od 1,84 zł/g do 2,80 zł/kg. Na niektórych giełdach towarowych była również oferta ziemniaków importowanych z ubiegłorocznych zbiorów w cenie 0,46-0,53 zł/kg.

W pierwszym kwartale 2015 r. polski eksport ziemniaków wyniósł zaledwie 6,0 tys. ton, wobec 12,1 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Import w tym okresie wyniósł 27,4 tys. ton, wobec 51,1 tys. ton w I kwartale 2014 r. Spadek eksportu wynikał z tego, że praktycznie w całej Europie, z wyjątkiem Rosji, były nadwyżki ziemniaków, co ograniczało możliwości lokowania polskich ziemniaków. Rosja, która ma wysokie potrzeby importowe, z powodu embarga, nie sprowadzała ziemniaków jadalnych z UE. Natomiast o spadku importu zdecydowały bardzo niskie ceny ziemniaków na polskim rynku, co powodowało, że przywóz ziemniaków z zagranicy był mało opłacalny.

1. Ceny ziemniaków jadalnych we Francji są wyższe niż w Niemczech, ale wynika to ze specyfiki preferowanych odmian, jak również też nie do końca porównywalnych asortymentów.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
I	.	31 700	50 300	64 000	-	777	140	184
II	.	59 000	48 400	59 400	-	-	141	182
III	.	52 200	61 000	75 600	-	-	100	270
IV	45 700	77 400	58 900	74 800	-	-	198	
V	48 500	68 000	48 300		-	-	268	
VI	41 700	42 800	56 700		-	-	77	
VII	37 700	43 500	55 900		-	-	114	
VIII	88 700	78 100	92 500		3 520	1 463	2 369	
IX	282 800	225 100	318 100		36 492	27 800	39 274	
X	324 000	328 200	350 200		47 238	43 925	46 459	
XI	207 700	172 100	260 800		32 663	21 775	38 522	
XII	72 400	77 900	113 100		7 513	6 091	8 527	
RAZEM	1 013 300 ^a	924 900 ^a	1 247 300 ^a	273 800	127 426	101 831	135 808	636

^a okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2014 I	27	358	1 935	3 997	1 615	3 370	836	13 382	2 100	1 464
II	38	355	3 577	3 639	1 204	3 005	827	12 913	3 068	1 109
III	22	542	5 266	3 533	669	3 108	779	13 084	3 173	1 359
IV	190	2 489	3 759	6 438	1 119	4 227	655	14 284	3 054	1 754
V	150	3	7 799	5 627	1 109	3 512	759	13 786	2 785	1 395
VI	468	-	1 723	3 885	1 257	3 658	714	15 120	2 823	1 201
VII	163	22	408	4 028	1 231	3 190	710	16 243	2 296	1 252
VIII	86	14	186	2 126	302	3 219	883	17 608	2 343	1 011
IX	32	-	1 048	4 364	622	3 909	859	13 681	2 692	1 779
X	29	-	2 976	7 138	401	3 507	826	12 142	1 974	1 444
XI	23	-	4 316	5 597	357	3 827	893	12 534	1 983	1 732
XII	19	23	3 266	7 358	1 035	2 836	814	12 381	2 484	1 236
2015 I	26	235	1 621	7 136	854	3 083	605	10 953	1 802	1 757
II	22	286	1 397	7 697	845	3 431	604	10 497	2 236	2 123
III	34	350	2 018	5 542	845	3 515	728	12 487	2 675	1 836

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2014 I		164	7 350	1 089	12 257	17 097	6 695	8 174	574	135
II	1 533	394	8 762	802	11 109	16 546	6 586	6 716	765	157
III	4 088	9 114	18 511	899	10 632	18 407	6 172	6 723	544	177
IV	10 338	8 003	21 774	1 030	11 336	16 038	6 313	4 983	728	91
V	28 934	1 475	26 871	613	10 632	19 398	6 396	5 837	782	218
VI	8 918	1 020	16 733	403	11 995	18 597	6 278	7 016	789	193
VII	153	356	4 719	666	10 355	27 018	6 724	7 479	884	160
VIII	3	-	968	914	7 884	14 861	5 999	3 424	805	133
IX	2	-	2 757	820	10 195	16 379	6 665	4 259	1 119	482
X	30	-	4 038	1 031	14 596	17 943	6 890	4 933	686	382
XI	13	445	3 234	915	12 404	15 387	6 019	3 553	631	450
XII	69	402	4 014	979	12 165	13 293	5 564	2 986	598	510
2015 I	62	295	10 104	907	12 659	12 455	6 623	3 490	625	791
II	507	45	4 689	927	12 263	15 533	6 194	4 451	556	474
III	1 637	1 686	8 417	1 107	10 961	14 483	7 012	4 414	607	232

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

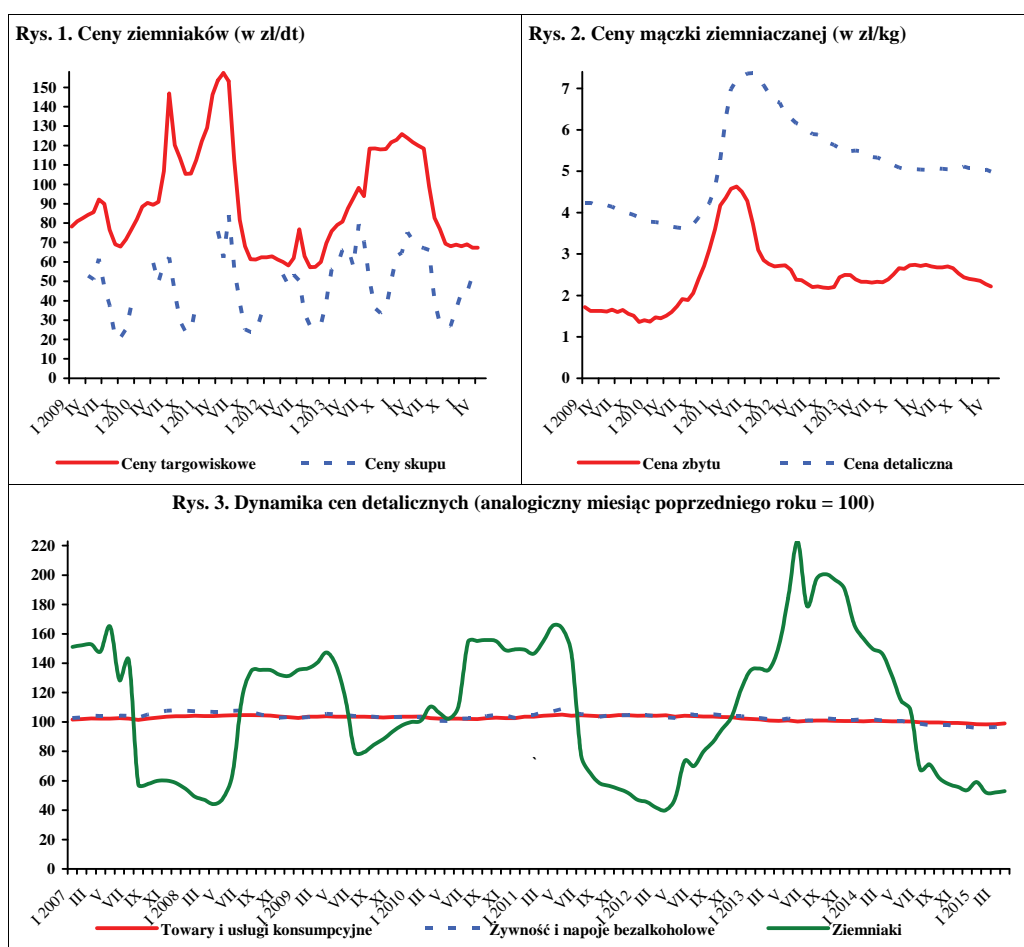
Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2014	2015	2015	2015	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	75,2	43,8	52,9	54,1	71,9	102,3
	targowiskowa	121,8	69,1	67,3	67,3	55,3	100,0
	detaliczna (zł/kg)	1,56	0,82	0,82	0,82	52,6	100,0
	importowa	119,3	56,1	80,1	.	71,9	142,7
	eksportowa	112,0	52,2	56,4	.	61,2	108,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,62	0,63	0,79	0,80	130,2	102,3
	targowisko / detal	0,78	0,82	0,82	0,82	105,1	100,0
	skup / detal	0,48	0,53	0,65	0,66	136,9	102,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,74	2,39	2,28	2,22	81,0	97,4
	detaliczna (zł/kg)	5,03	5,04	5,04	4,99	99,2	99,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,04	8,86	8,80	8,74	96,7	99,3
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	36,00	35,80	35,70	35,80	99,4	100,3
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,02	10,06	9,94	10,00	99,8	100,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2014	2015			wsk. zmian cen	
		kwiecień	luty	marzec	kwiecień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	138,8	76,5	73,2	71,5	51,5	97,6
2	Kujawsko-pomorskie	121,2	81,7	77,6	75,2	62,0	96,8
3	Lubelskie	110,0	66,1	61,8	65,3	59,3	105,7
4	Lubuskie	135,2	77,0	78,1	73,9	54,6	94,5
5	Łódzkie	110,9	56,2	54,5	52,8	47,6	97,0
6	Małopolskie	110,1	63,9	61,0	63,8	57,9	104,6
7	Mazowieckie	128,9	59,3	59,3	61,5	47,7	103,6
8	Opolskie	138,2	59,7	59,3	62,3	45,1	105,1
9	Podkarpackie	123,0	72,9	70,4	66,6	54,1	94,5
10	Podlaskie	124,8	62,2	62,8	60,7	48,6	96,7
11	Pomorskie	124,5	88,9	83,9	86,8	69,7	103,3
12	Śląskie	127,0	68,1	69,1	68,9	54,2	99,7
13	Świętokrzyskie	95,0	46,8	47,9	45,5	47,9	95,1
14	Warmińsko-mazurskie	138,9	87,4	81,2	79,9	57,5	98,4
15	Wielkopolskie	124,4	76,3	74,3	76,5	61,5	102,9
16	Zachodniopomorskie	126,1	87,1	88,7	81,5	64,6	91,9
	maksimum	138,9	88,9	88,7	86,8	X	
	minimum	95,0	46,8	47,9	45,5		
	różnica w %	46,3	89,8	85,3	90,6		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W maju 2015 r., w porównaniu z kwietniem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny skupu cebuli (o 65%), marchwi (o 19%), kapusty białej (o 18%) i buraków (o 4%). Obniżyły się ceny pomidorów szklarniowych (o 33%) i skupu pieczarek (o 3%). W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 37%), cebuli obieranej (o 23%), a obniżyły się ceny buraków (o 19%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu cebuli (o 34%), selerów (o 21%), marchwi i kapusty białej (po 17%), pietruszki (o 13%) i buraków czerwonych (o 7%). Nie zmieniły się ceny skupu ziemniaków, a obniżyły ceny kapusty pekińskiej (o 45%) i kapusty czerwonej (o 5%). W rynkach hurtowych wzrosły ceny kapusty białej (o 33%), cebuli (o 24%), marchwi (o 15%) i buraków (o 10%). Spadły ceny pomidorów spod osłon (o 42%) i ogórków spod osłon (o 29%).

W relacji do maja 2014 r., na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny: buraków (o 12-40%) i cebuli (o 18-34%) a zwiększyły się marchwi (o 51-96%) i kapusty białej (o 8-26%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny cebuli (o 39%), buraków ćwikłowych (27%), ogórków spod osłon (o 10%), a wzrosły ceny marchwi (o 89%), kapusty białej (o 25%) i pomidorów spod osłon (o 13%).

W kwietniu br., w stosunku do marca br., wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 31%), papryki (o 24%), kapusty białej (o 23%), porów (o 9%), pomidorów (o 7%), selerów (o 4%), cebuli (o 1%), a obniżyły się ceny kalafiorów (o 6%) i pieczarek (o 1%). Stabilne były ceny buraków ćwikłowych. W relacji do cen detalicznych z kwietnia 2014 r. potaniała cebula (o 31%), buraki ćwikłowe (o 27%), pomidory (o 3%) i pieczarki (o 1%). Zdrożała marchew (o 34%), pory (o 19%), papryka (o 14%), kapusta biała (o 6%) i kalafior (o 5%). Wśród przetworów warzywnych zmiany cen nie przekraczały plus, minus 1%.

W marcu 2015 r., w stosunku do analogicznego okresu w 2014 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano większą ilość marynat (o 40%), a mniej - konserw warzywnych (o 20%), warzyw mrożonych (o 8%) i soku pomidorowego (o 2%).

Eksport warzyw świeżych w marcu 2015 r. wyniósł 36,3 tys. ton o wartości 13,5 mln EUR. W porównaniu z marcem 2014 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych spadł o 33%, a jego wartość o 38%. Do mniejszego

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

eksportu przyczyniło się ograniczenie sprzedaży ogórków (o 79%), pomidorów (o 54%), kalafiorów (o 37%) i cebuli (o 27%). W tym czasie wyeksportowano 56,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 42,1 mln EUR. Wolumen i wartość eksportu przetworów warzywnych w stosunku do marca 2014 r. zmalał o 8%. Mniej niż w marcu 2014 r. sprzedano suszy (o 31%), mrożonek (o 10%) i konserw (o 4%), a zwiększono wywóz kapusty kwaszonej (o 59%) oraz marynat (o 7%).

W marcu 2015 r. zaimportowano 61,9 tys. ton warzyw świeżych o wartości 63,0 mln EUR. W relacji do marca 2014 r. import warzyw świeżych obniżył się o 12%, a jego wartość wzrosła o 1%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu cebuli (o 54%), czosnku (o 24%) i ogórków (o 19%). Import przetworów warzywnych wyniósł 18,8 tys. ton, a jego wartość 21,2 mln EUR. Wolumen importu przetworów warzywnych zmalał o 8%, a jego wartość o 3%. Mniej zaimportowano przede wszystkim mrożonek (o 26%) i suszy (o 19%).

W marcu br., ujemne saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego wyniosło 28,6 mln EUR. Złożyło się na to ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (49,5 mln EUR) i dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (20,9 mln EUR). W porównaniu do marca ub.r., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego obniżyło się o 12,1 mln EUR, w tym świeżymi warzywami spadło o 9,2 mln EUR, a przetworami warzywnymi o 2,9 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2014 V	1,54	1,97	0,98	0,95	0,87	-	-	-	3,41	-	4,91
VI	1,58	2,43	1,42	0,95	0,96	-	2,10	-	3,52	1,54	4,98
VII	1,33	2,25	0,37	0,99	0,77	3,20	1,18	-	3,20	1,78	5,23
VIII	0,68	1,77	0,28	0,65	0,57	1,58	0,91	1,13	1,32	1,32	5,02
IX	0,60	1,53	0,22	0,57	0,54	2,41	1,94	1,31	2,20	1,99	5,19
X	0,48	1,29	0,22	0,54	0,50	-	-	1,60	3,45	1,50	5,00
XI	0,48	1,21	0,25	0,55	0,51	-	-	-	4,13	1,62	4,91
XII	0,48	1,23	0,28	0,55	0,53	-	-	-	4,38	-	5,15
2014 I-XII	1,00	1,73	0,59	0,73	0,72	2,40	1,53	1,15	3,62	1,73	4,93
2015 I	0,48	1,21	0,40	0,68	0,53	-	-	-	-	-	5,25
II	0,46	1,23	0,55	0,75	0,53	-	-	-	-	-	5,02
III	0,49	1,25	0,75	1,01	0,51	-	-	-	-	-	4,87
IV	0,62	1,28	1,04	1,56	0,54	-	-	-	6,38	-	4,86
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2015</u> <u>IV 2015</u>	165	109	118	119	104	x	x	x	67	x	97
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>	66	91	126	196	64	x	x	x	125	x	96

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tloczenia ^a
2014 V	1,42	0,65	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,41	0,65	-	-	1,67	-	-	-	-	-	-
VII	1,26	-	-	-	1,17	0,78	1,68	0,98	1,79	-	-
VIII	1,01	-	-	0,35	1,22	0,78	1,58	1,01	1,38	0,60	-
IX	0,75	0,30	0,27	0,28	-	0,75	1,57	1,06	-	0,64	0,33
X	0,75	0,31	0,26	0,30	-	-	1,57	1,11	-	0,57	-
XI	0,98	0,34	0,25	0,30	-	-	1,54	1,14	-	-	-
XII	1,08	0,20	0,25	0,31	-	-	1,48	1,13	-	-	-
2014 I-XII	1,12	0,45	0,26	0,35	1,35	0,77	1,57	1,07	1,59	0,60	0,33
2015 I	1,09	0,26	0,26	0,37	-	-	-	-	-	-	-
II	0,80	0,41	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,75	0,47	0,26	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,95	0,51	0,27	0,43	-	-	-	-	-	-	-
V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2015</u> <u>IV 2015</u>	123	137	x	81	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>	82	108	x	88	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2014 III	-	-	1,46	0,54	1,09	-	0,68	1,88	1,16	0,94	1,41	0,69	0,76
IV	5,00	-	1,70	0,75	1,21	-	0,71	2,10	1,31	0,94	1,42	0,76	0,72
V	3,90	-	1,50	0,97	1,38	-	0,92	-	-	1,32	-	0,78	0,80
VI	2,83	-	0,85	0,64	1,26	-	1,05	-	-	1,50	-	0,90	-
VII	2,55	1,26	0,75	0,50	0,65	4,63	0,57	-	-	1,11	-	0,56	-
VIII	1,00	0,79	0,95	0,40	0,50	2,98	0,52	-	-	0,65	-	0,46	0,30
IX	3,80	0,92	1,10	0,35	-	2,88	0,49	-	-	0,44	-	0,43	0,29
X	3,25	-	0,74	0,27	-	2,70	0,46	-	0,60	0,43	1,10	0,44	0,32
XI	-	-	0,69	0,27	-	-	0,44	-	0,60	0,43	1,10	0,41	0,33
XII	-	-	0,63	0,27	0,30	-	0,44	1,30	0,90	0,48	1,40	0,40	-
2014 I-XII	3,19	0,99	1,09	0,50	0,95	3,30	0,63	1,78	0,94	0,85	1,32	0,59	0,54
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
Wskaźnik zmian w %													
<u>V 2015</u> IV 2015	x	x	55	117	95	x	117	113	121	134	x	107	100
<u>V 2015</u> V 2014	93	x	85	115	54	x	151	x	x	71	x	60	44

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2014 V	2 837	28 850	15 824	1 482
VI	2 544	27 921	23 864	1 877
VII	3 001	54 582	30 109	9 369
VIII	3 069	54 273	24 013	11 999
IX	3 175	78 845	34 079	7 447
X	3 442	82 721	53 735	4 313
XI	2 527	55 008	28 815	3 163
XII	3 796	38 144	21 590	2 301
2014 I-XII	37 542	583 873	309 190	49 807
2015 I	3 046	37 907	17 648	2 367
II	3 305	42 511	16 739	2 317
III	3 746	40 737	18 264	3 014
Wskaźnik zmian w %				
<u>III 2015</u> III 2014	98	92	80	140

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym. Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015			III 2015 III 2014 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I-15	II-15		III-15
Warzywa ogółem	38722	42378	54156	66250	62315	43045	44089	36178	35591	41073	29389	27760	520946	38620	34945	36303	67
Cebula	10430	12775	18398	20461	11421	6514	7085	7450	7960	7771	7834	6625	124724	10057	11025	13438	73
Kapusta	3946	6788	9669	19618	14664	3596	1958	1644	1766	2993	3574	5240	75456	9331	9494	9643	100
Marchew	5234	6176	4975	4073	2360	2091	3132	1696	2016	2609	3582	4237	42181	5446	4084	2674	54
Ogórki	508	466	432	1184	1191	1262	2077	1215	822	335	141	314	9944	292	64	91	21
Pomidory	1359	1056	1505	6817	19219	17100	16454	11569	7659	10826	2935	1160	97658	376	469	693	46
Kalafiory	497	595	639	475	1743	4250	6025	3990	4314	5758	1552	481	30317	509	511	403	63
Przetwory ogółem	56761	57984	61990	50284	42853	38086	41751	36624	48317	54305	50416	44692	584062	50717	52232	56780	92
Susze	2626	2314	3505	2122	2249	2165	2204	1740	2508	2557	2490	1226	27705	2321	2749	2413	69
Marynaty	3363	3286	4006	3457	2896	2495	3153	3828	4558	4393	4378	3767	43580	3141	3098	4297	107
Konserwy	4765	4581	5547	4740	4138	3432	4253	5585	5915	7159	5790	5407	61313	4183	4929	5328	96
-kapusta kwasz.	652	652	714	785	575	474	466	443	750	881	875	1249	8516	1011	857	1135	159
Mrożonki	40442	41893	41977	34102	27135	24769	26449	20999	28855	34112	32430	29944	383107	35632	35415	37764	90
Pieczarki i ich przetwory	24969	24035	27022	24980	21542	21643	19620	18785	21557	24670	22824	23272	274918	23669	23332	27412	101
Warzywa ogółem	16510	17995	21851	29091	35867	27893	25484	17356	19042	20808	12996	11204	256098	12058	11502	13527	62
Cebula	4082	4748	6146	6248	4392	3176	3145	2940	3155	3058	3173	2788	47051	3250	3561	4218	69
Kapusta	752	1313	1733	3364	3147	943	487	320	313	422	567	718	14080	1337	1461	1777	103
Marchew	1096	1558	1204	1070	614	528	739	377	466	510	791	973	9926	1219	1088	903	75
Ogórki	710	593	495	1108	994	858	1023	638	535	366	122	281	7724	227	76	137	28
Pomidory	1385	1084	1635	7001	14916	13731	11700	5491	5610	8181	2390	1165	74290	443	437	693	42
Kalafiory	380	457	443	345	1156	2106	3507	2133	2715	2775	855	299	17170	323	270	327	74
Przetwory ogółem	40865	41627	45735	37535	33255	29059	32926	28175	35602	39183	35939	33244	433145	34419	36292	42123	92
Susze	4784	4283	5430	4201	4016	3714	3842	3187	4176	4333	4118	3300	49384	4147	4768	4677	86
Marynaty	2970	2907	3718	3141	2684	2297	2790	3205	3831	3970	4004	3605	39121	2689	2816	3787	102
Konserwy	5100	4812	5526	5204	4325	3864	4717	5347	5811	6750	5681	5233	62369	3980	4681	5509	100
-kapusta kwasz.	412	431	480	515	362	317	331	289	457	560	555	778	5488	554	525	688	143
Mrożonki	22350	23267	23420	18998	15240	13799	15474	11767	15695	17976	17071	16018	211075	17966	17751	20427	87
Pieczarki i ich przetwory	36465	34971	38846	35912	30755	30809	27578	27837	31130	34843	31188	33011	393344	33839	32281	38856	62

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015			III 2015 III 2014 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
	55057	63696	70458	74986	58425	38793	22188	12 696	12401	20523	39323	44758	513303	50732	51833		61973
Warzywa ogółem	5578	12016	11954	10423	13637	10264	4185	3 968	4727	6168	6196	4950	94066	5333	5133	5492	88
Cebula	126	191	741	7348	5178	669	155	13	10	7	21	32	14492	1573	216	1442	46
Kapusta	814	636	1286	2688	5425	7796	724	96	109	116	140	271	20102	576	1445	3154	195
Marchew	6703	6314	5992	2241	784	2159	3670	1 675	1369	2130	5706	6174	44916	7197	4415	4862	245
Ogórki	19720	18068	19199	18409	15958	8531	6927	3 852	2471	3168	11257	15841	143400	15009	17967	19123	81
Pomidory	5106	5096	6027	7104	5504	4432	4076	648	912	3276	4995	4590	51766	5563	5654	6049	100
Papryka	409	412	510	856	547	866	363	264	373	421	400	480	5901	435	474	387	100
Czosnek	18021	18756	20530	18780	19192	15893	16135	13 653	17300	19100	19774	19449	216584	15310	17736	18810	76
Przetwory ogółem	4076	4231	3989	4303	3025	4378	3254	2 821	2824	3400	3908	3475	43684	2684	3201	2952	92
Mrożonki	2012	2089	1495	1722	2917	2135	1998	1 286	1136	1608	2292	2762	23451	887	1098	1208	74
Susze	1376	1165	1452	1437	1442	889	720	851	1081	1574	1479	1477	14943	1034	1305	1257	81
Marynaty	3020	3073	4968	4196	2816	2554	3235	3 012	3801	3679	4275	4473	43102	2679	3507	5524	87
Konserwy	817	966	2383	1606	867	731	855	1 353	2264	1435	1725	1915	16917	861	1448	2588	111
-kukurydza konserw.	5195	5638	6217	4857	6672	3557	4659	3 735	5212	6096	4962	4646	61444	5475	6104	4827	109
Koncentrat pomid.	56386	55737	62237	60212	39320	27695	17667	7 934	8638	17320	33705	42152	429003	52919	53519	62977	78
Warzywa ogółem	1151	2198	3201	2459	3469	2755	1095	700	657	708	843	694	19929	757	930	1606	101
Cebula	44	88	371	2505	1371	206	54	7	4	5	13	27	4696	305	77	494	50
Kapusta	395	394	726	937	1517	1588	306	94	104	100	147	200	6506	295	490	1218	133
Marchew	7585	7071	4370	1402	404	954	1611	685	644	2024	3725	4258	34732	5449	5072	4988	168
Ogórki	22111	19941	23460	21514	12903	7573	5558	2 905	3214	4927	12393	16576	153076	19583	20684	22031	114
Pomidory	7125	7631	8698	9348	8450	9343	5766	670	854	3149	5144	5902	72080	7413	6865	9305	94
Papryka	697	629	746	1168	784	773	586	403	450	541	514	652	7942	516	570	516	107
Czosnek	18547	18671	21874	20662	19849	15992	16532	14 840	17674	19795	19707	20644	224786	16500	19101	21195	69
Przetwory ogółem	3317	3336	3261	3452	2373	3124	2605	2 177	2228	2689	2991	2773	34327	2147	2577	2249	97
Mrożonki	2500	2373	2268	3760	3282	2637	2392	2 138	2056	2631	2605	3235	31876	2335	2618	3525	69
Susze	1427	1251	1557	1429	1519	1008	836	836	1161	1608	1668	1640	15941	1168	1544	1433	155
Marynaty	4099	3918	6145	5236	3553	3593	4466	3 786	4683	4505	5281	6030	55294	3280	4389	6655	92
Konserwy	845	1058	2548	1703	939	810	949	1 386	2329	1446	1831	2073	17918	808	1486	2594	108
-kukurydza konserw.	4821	5367	6015	4388	6851	3194	3933	3 757	4599	5959	4586	4438	57908	5239	5531	4546	102
Koncentrat pomid.																	76

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2014 I	0,39	0,19	0,21	1,40	1,02	0,76	1,49	0,84	0,63	0,50
II	0,37	0,19	0,25	1,27	1,03	0,77	1,48	0,83	0,66	0,51
III	0,33	0,18	0,24	1,15	1,09	0,69	1,47	0,87	0,67	0,50
IV	0,31	0,17	0,26	0,94	1,03	0,73	1,45	0,88	0,66	0,50
V	0,38	0,21	0,26	0,84	0,78	0,66	1,44	0,90	0,63	0,50
VI	0,49	0,26	0,25	0,68	0,80	0,50	1,42	0,87	0,67	0,50
VII	0,44	0,25	0,24	0,49	0,71	0,58	1,43	0,82	0,71	0,50
VIII	0,39	0,19	0,22	0,53	0,47	0,53	1,48	0,80	0,65	0,53
IX	0,40	0,18	0,23	0,65	0,73	0,63	1,44	0,80	0,61	0,59
X	0,39	0,14	0,20	1,09	0,76	0,48	1,41	0,84	0,64	0,51
XI	0,40	0,16	0,22	0,87	0,81	0,55	1,35	0,83	0,63	0,43
XII	0,42	0,14	0,23	0,90	1,00	0,62	1,45	0,83	0,62	0,35
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,90	0,85	0,63	1,44	0,84	0,65	0,49
2015 I	0,32	0,14	0,22	0,78	1,18	0,64	1,45	0,81	0,55	0,41
II	0,32	0,15	0,27	1,19	0,93	0,53	1,40	0,88	0,61	0,40
III	0,31	0,18	0,34	1,51	1,00	0,81	1,41	0,83	0,61	0,50
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	97	120	127	127	107	154	101	95	99	124
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	95	102	141	131	92	118	96	96	91	100

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a	
2013 I-XII	1,10	0,70	1,15	0,97	3,49	1,30	5,23	6,47	2,85	
2014 I	1,20	0,85	0,83	1,02	-	-	13,00	-	-	
II	1,18	0,86	0,88	1,11	-	-	10,96	-	-	
III	1,14	0,76	0,84	1,11	-	-	-	13,74	-	
IV	1,30	0,89	0,90	1,05	-	-	3,35	3,18	-	
V	1,75	1,20	1,04	1,08	-	-	2,41	3,90	-	
VI	1,78	1,54	1,25	1,31	3,12	-	1,43	3,84	1,89	
VII	1,50	0,95	0,95	1,05	1,82	1,56	1,14	2,72	2,03	
VIII	1,02	0,50	0,83	0,80	1,75	1,75	1,59	1,31	2,47	
IX	0,72	0,51	0,73	0,68	1,78	1,73	1,57	2,97	2,71	
X	0,64	0,47	0,69	0,69	4,33	1,88	3,65	2,14	2,03	
XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94	
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-	
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35	
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-	
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-	
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-	
IV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-	
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-	
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2015</u> <u>IV 2015</u>	124	133	115	110	x	x	71	58	x	
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>	61	125	189	73	x	x	90	113	x	

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2014 II	3,72	10,36	3,59	3,21	3,48	5,21	1,90
III	3,76	10,33	3,54	3,14	3,49	5,30	1,95
IV	3,76	10,33	3,61	3,12	3,49	5,28	1,98
V	3,72	10,46	3,63	3,11	3,39	5,33	1,99
VI	3,74	10,38	3,64	3,10	3,42	5,26	1,99
VII	3,70	10,38	3,63	3,14	3,37	5,24	1,99
VIII	3,61	10,42	3,63	3,28	3,41	5,27	1,98
IX	3,20	10,40	3,65	3,31	3,44	5,29	1,95
X	3,54	10,31	3,61	3,29	3,42	5,21	1,95
XI	3,51	10,30	3,54	3,10	3,36	5,36	1,94
XII	3,49	10,22	3,52	3,11	3,28	5,23	1,96
2014 I-XII	3,62	10,38	3,59	3,18	3,42	5,27	1,96
I	3,50	10,39	3,45	3,09	3,31	5,01	2,09
2015 II	3,47	10,69	3,50	3,01	3,36	4,99	2,11
III	3,42	10,61	3,47	2,95	3,37	5,06	2,09
IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	100	100	100	100	100	100	101
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	91	102	96	94	97	96	106

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2014 II	2,22	1,47	1,75	1,87	3,61	4,53	10,64	7,97	-	6,52	7,79
III	2,23	1,40	1,78	1,87	3,65	5,03	10,58	8,02	-	6,04	7,66
IV	2,24	1,44*	1,84	1,91	3,72	4,45	10,33	8,51	-	6,09	7,66
V	2,67	3,35*	2,10	1,95	4,57	4,63	10,80	5,74	6,02	5,02	7,47
VI	3,18	2,65*	2,26	2,55	5,12	5,39	11,96	4,97	4,35	3,41	7,50
VII	3,01	2,35*	2,07	2,27	5,84	5,47	10,97	4,77	3,23	3,32	7,65
VIII	2,33	2,19*	1,66	1,78	4,61	4,55	5,46	2,95	2,73	3,00	7,66
IX	1,84	1,13	1,53	1,56	3,96	4,03	4,98	4,22	3,36	3,86	7,58
X	1,61	0,96	1,43	1,39	3,51	3,94	5,28	4,71	5,07	3,34	7,50
XI	1,52	0,96	1,40	1,32	3,30	3,68	6,98	5,79	-	3,85	7,50
XII	1,54	0,92	1,44	1,31	3,22	3,81	8,64	6,98	-	6,33	7,66
2014 I-XII	2,22	1,34	1,75	1,80	4,06	4,46	8,91	6,09	4,13	4,81	7,63
2015 I	1,51	0,95	1,50	1,33	3,22	4,31	9,61	8,04	-	7,41	7,62
II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	101	123	131	100	104	109	124	107	x	94	99
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	69	106	134	73	92	119	114	97	x	105	96

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2014 II	5,79	15,40	8,52	9,54	8,44	10,40	3,89	6,25	9,34	4,28
III	5,90	15,55	8,52	9,46	8,34	10,45	3,88	6,28	9,29	4,27
IV	5,74	15,40	8,58	9,46	8,24	10,45	3,88	6,15	9,00	4,26
V	5,86	15,45	8,60	9,42	8,28	10,40	3,88	6,23	9,06	4,24
VI	5,90	15,50	8,60	9,44	8,34	10,35	3,88	6,28	9,09	4,21
VII	5,92	15,50	8,58	9,38	8,34	10,35	3,88	6,30	9,14	4,24
VIII	5,94	15,40	8,48	9,32	8,36	10,25	3,87	6,28	9,11	4,19
IX	5,91	15,20	8,58	9,44	8,48	10,30	3,88	6,30	9,18	4,13
X	5,89	15,00	8,60	9,34	8,54	10,30	3,87	6,30	9,20	4,13
XI	5,82	14,90	8,54	9,40	8,46	10,30	3,83	6,35	9,14	4,14
XII	5,72	14,90	8,66	9,34	8,44	10,35	3,81	6,15	8,89	4,14
2013 I-XII	5,86	15,30	8,56	9,42	8,40	10,35	3,87	6,25	9,14	4,20
2015 I	5,66	15,05	8,60	9,40	8,48	10,40	3,78	6,28	9,06	4,11
II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	100	99	100	99	100	100	102	99	98	102
<u>IV 2015</u> <u>III 2014</u>	96	96	99	98	101	100	98	101	100	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

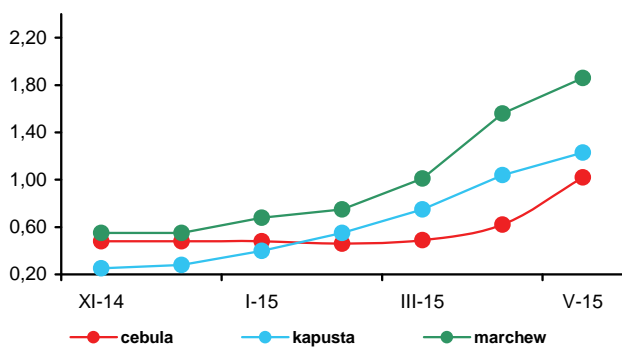
Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2013 XI	76	82	48	39	-	-
XII	77	86	49	44	-	-
I	79	86	51	38	-	-
2014 II	85	79	48	38	-	-
III	87	82	41	38	-	-
IV	86	79	38	35	-	-
V	88	84	36	36	55	49
VI	89	91	35	32	49	55
VII	72	69	44	45	43	46
VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-

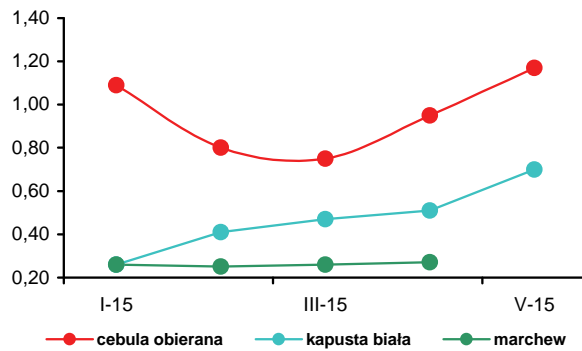
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

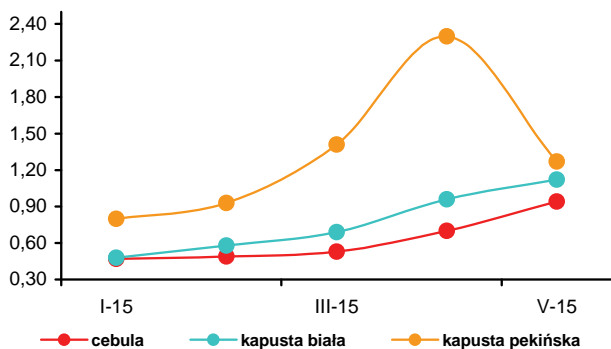
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

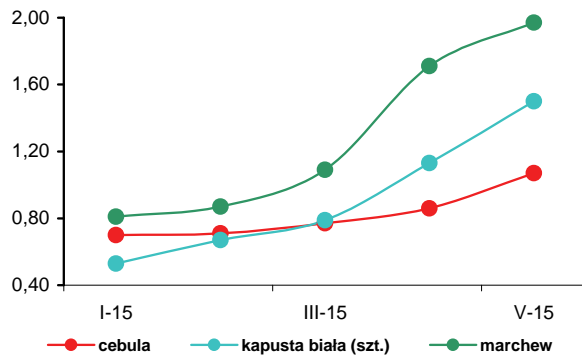
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

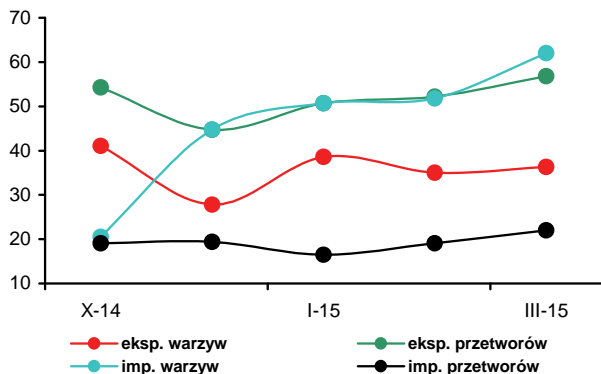
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

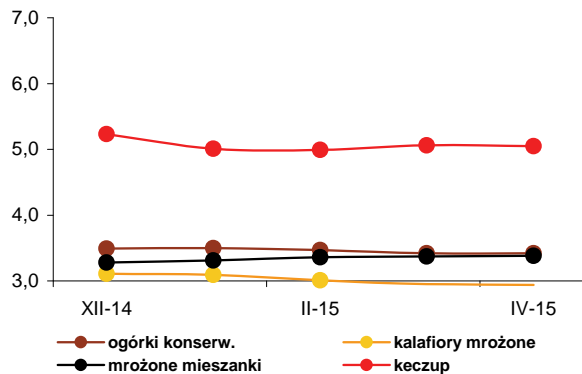
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

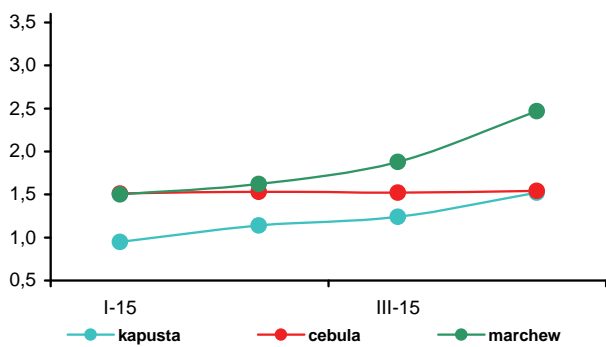
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

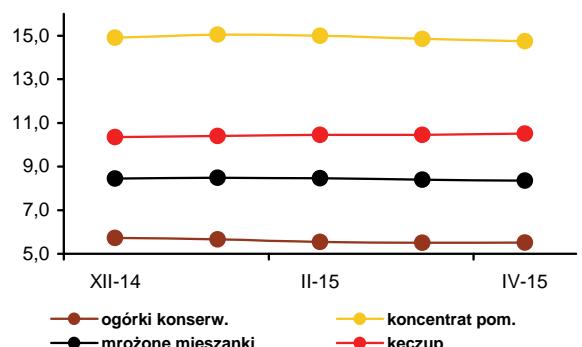
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W maju 2015 r. w relacji do maja poprzedniego roku ceny jabłek na rynkach hurtowych zwiększyły się o 19%, spółdzielnie ogrodnicze oferowały ceny wyższe o 48%, a firmy eksportujące o 51%. Jabłka skupowane przez zakłady przetwórcze były droższe o 30%. Na rynkach hurtowych podrożały także banany (o 4%). Nie zmieniły się ceny winogron. Potaniały natomiast gruszki (o 14%), cytryny (o 9%), mandarynki (o 5%) oraz pomarańcze (o 2%).

W maju 2015 r. w porównaniu do kwietnia 2015 r. ceny jabłek zwiększyły się na rynkach hurtowych o 28%, w spółdzielniach ogrodniczych o 45%, a oferowane przez firmy eksportowe o 22%. Ceny jabłek do przetwórstwa podrożały o 3%. Do tak dużego wzrostu cen jabłek na wszystkich poziomach rynku przyczyniła się ich niska podaż (kończą się zapasy jabłek w przechowalniach ze zbiorów w 2014 r.). Na początku maja, według szacunków WAPA (World Apple and Pear Association), w Polsce zapasy tych owoców wynosiły 0,25 mln ton i były o 9,1% niższe niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Na rynku hurtowym wzrosły także ceny cytryn (o 68%), gruszek (o 7%) i mandarynek (o 2%). Nie zmieniły się ceny winogron. Potaniały jedynie pomarańcze (o 2%).

W kwietniu 2015 r. w relacji do kwietnia 2014 r. średnie ceny detaliczne owoców świeżych i chłodzonych spadły o 6,8%, przetworów owocowych wzrosły o 0,2%, a owoców mrożonych o 4,4%, przy obniżeniu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,7%. Owoce jagodowe potaniały o 6,6%, jabłka o 15,0%, owoce pestkowe (głównie nektaryny, brzoskwinie, awokado itp.) o 20,4%. Tańsze były też owoce cytrusowe (o 2,8%) i banany (o 0,4%). Podrożały owoce suszone i orzechy (o 4,4%) oraz owoce pozostałe (o 2,9%).

Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w kwietniu 2015 r. były niższe niż w kwietniu 2014 r. o 8%, a pitnych soków pomarańczowych wzrosły o 11%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek zwiększyły się o 6%, a z truskawek nie zmieniły się.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w marcu 2015 r. była o 3% większa niż w marcu 2014 r. Produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek obniżyła się o 22%, ale zwiększyła się o 36% wytwarzanych z owoców cytruso-

wych, a o 4% pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych. Większa o 44% była produkcja soków zagęszczonych. Wzrosła także produkcja owoców mrożonych (o 11%) oraz dżemów (o 5%). Produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych była mniejsza o 9%. W I kwartale 2015 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2014 r. o 7% do 141,7 tys. ton. Zwiększyła się o 20% produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych, o 4% pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych oraz o 3% soków z jabłek. Produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 48%, a owoców mrożonych o 21%. Mniejsza o 8% była produkcja dżemów, a o 15% kompotów i owoców pasteryzowanych.

Wolumen eksportu przetworów owocowych w marcu 2015 r. wobec marca 2014 r. był większy o 26%, a owoców świeżych mniejszy o 13%. O zmniejszeniu eksportu owoców świeżych zadecydował spadek zagranicznej sprzedaży jabłek (o 11%) i gruszek (o 48%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 79%), a także mrożonych owoców (o 16%). W wyniku spadku cen eksportowych owoców i ich przetworów wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców świeżych zmniejszyły się bardziej niż ich wolumen (o 23% do 46,1 mln euro), a przetworów owocowych wzrosły mniej niż jego wielkość (o 9% do 100,3 mln euro). Import owoców świeżych wzrósł o 3% do 106,7 tys. ton, głównie z powodu większych zakupów bananów (o 19%), mimo spadku przywozu owoców cytrusowych (o 4%). Import owocowych przetworów zwiększył się o 7%, o czym zadecydował większy import soków zagęszczonych (o 2%) oraz owoców w puszkach (o 23%). Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 8,1 mln euro, wobec dodatniego 16,0 mln euro w marcu 2014 r. W I kwartale 2015 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 30,6 mln euro, wobec dodatniego 39,3 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zmniejszyła się o 12% do 390,4 mln euro, a importu wzrosła o 5% do 421,0 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2014 III	1,32	-	-	-	-	-	-
IV	1,37	-	-	-	-	-	-
V	1,36	-	6,79	-	-	-	-
VI	1,34	-	3,18	-	-	-	-
VII	1,34	-	3,5	2,39	4,69	2,36	1,74
VIII	1,12	2,27	-	2,00	4,85	1,53	1,04
IX	0,99	1,66	-	-	-	-	1,15
X	0,71	2,10	-	-	-	-	1,62
XI	0,73	2,28	-	-	-	-	-
XII	0,77	2,41	-	-	-	-	-
2014 I-XII	1,13	1,91	3,34	2,2	4,77	1,91	1,39
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
$\frac{V\ 2015}{IV\ 2015}$	145	123	x	x	x	x	x
$\frac{V\ 2015}{V\ 2014}$	148	x	134	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2014 III	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,30	2,77	1,51	1,50	0,65	5,51	-	-	-	-
VII	-	2,58	-	1,46	0,60	4,26	-	1,18	0,94	-
VIII	0,20	-	-	-	-	4,02	1,25	1,54	1,30	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	5,26	1,40	-	-	0,70
X	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70
XI	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 I-XII	0,28	2,68	1,51	1,48	0,63	4,76	1,33	1,36	1,12	0,68
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
$\frac{V\ 2015}{IV\ 2015}$	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
$\frac{V\ 2015}{V\ 2014}$	130	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2014 III ^a	1,11	1,79	1,65	1,02	1,04	1,04	1,12	2,04	2,18	-	-	-
IV ^a	1,15	1,83	1,65	1,09	1,06	1,07	1,14	2,23	2,23	-	-	-
V ^a	1,19	1,80	1,68	1,11	1,11	1,13	1,18	-	-	-	-	-
VI ^a	1,15	1,80	1,61	1,03	1,04	1,09	1,15	-	-	2,92	5,50	-
VII ^a	1,14	1,80	1,60	1,08	1,05	1,08	1,13	-	-	5,25	4,00	-
VIII	0,90	-	-	0,97	-	-	-	1,40	-	10,50	-	0,82
IX	0,55	0,90	0,85	-	0,51	0,55	0,60	1,33	1,50	-	-	0,99
X	0,52	0,85	0,80	0,40	0,46	0,47	0,47	1,42	1,50	-	-	1,20
XI	0,52	0,94	0,80	0,40	0,45	0,45	0,47	1,69	1,70	-	-	-
XII	0,58	1,04	0,87	0,50	0,54	0,55	0,54	2,16	2,09	-	-	-
2014 I-XII	0,93	1,53	1,37	0,88	0,87	0,88	0,93	1,80	1,94	6,22	4,75	1,00
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2015</u> IV 2015	122	123	122	124	125	125	125	x	x	x	x	x
<u>V 2015</u> V 2014	151	136	122	176	169	167	160	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2014 II	10 281	8 059	24 311	11 321	14 212	3 657	5 487
III	12 222	9 283	28 251	11 848	16 268	3 512	5 758
IV	11 732	12 346	25 646	11 586	11 902	4 103	5 845
V	9 974	9 816	25 336	13 757	13 159	4 044	5 387
VI	11 115	9 111	22 702	12 840	85 612	4 087	4 506
VII	9 984	7 079	38 244	21 687	96 253	3 582	5 906
VIII	12 780	10 496	29 255	30 288	36 652	3 660	4 513
IX	8 240	7 258	30 998	44 472	24 461	4 192	4 450
X	12 880	9 123	30 240	72 828	14 255	4 190	5 410
XI	12 446	11 650	28 389	48 489	12 703	3 249	4 987
XII	11 808	13 360	27 416	25 224	12 464	2 959	4 320
2014 I-XII	130 391	116 189	335 171	315 320	350 755	45 120	61 779
2015 I	13 341	10 801	25 716	18 863	16 271	3 155	4 564
II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
Wskaźniki zmian (%)							
<u>III 2015</u> II 2015	130	161	117	118	100	110	123
<u>III 2015</u> III 2014	78	136	104	144	111	105	91

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014*												2015*			III 2015 III 2014 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t		t
Owoce świeże	145 642	162 018	155 054	183 938	158 276	119 111	86 670	45 779	39 680	61 632	91 081	84 831	1 333 712	128 528	130 864	134 452	87
Jabłka	120 449	143 417	140 766	172 894	146 181	86 684	40 578	11 814	18 249	45 700	72 432	62 903	1 062 068	110 394	120 475	124 627	89
Gruszki	4 760	4 053	3 462	2 904	1 671	415	416	1 295	4 860	5 674	4 311	2 146	35 969	4 551	1 663	1 806	52
Truskawki	269	205	377	440	929	14 000	2 450	871	85	128	133	92	19 978	225	347	214	57
Śliwki	10	10	34	93	8	118	1 427	4 559	5 136	841	78	4	12 320	5	5	45	133
Maliny	248	427	181	144	55	839	5 337	5 097	3 517	1 187	355	364	17 750	638	263	320	177
Wiśnie	65	34	78	6	1	734	7 074	391	20	22	-	-	8 426	21	-	13	17
Przetwory owocowe	64 092	60 473	71 328	68 228	68 137	67 071	74 922	71 257	73 636	85 261	87 456	72 197	864 057	74 363	76 679	90 067	126
Zagęszczony sok jabłkowy	16 898	13 430	18 019	17 952	21 520	17 150	16 640	19 812	19 989	35 333	36 060	28 164	260 967	28 520	27 889	32 299	179
Truskawki w puszkach	506	572	621	637	341	760	693	493	501	618	624	477	6 842	588	600	664	107
Wiśnie w puszkach	298	363	593	554	322	377	536	640	514	507	349	401	5 453	556	444	447	75
Dżemy	2 025	2 198	2 798	2 767	2 744	2 472	3 354	2 809	3 201	2 804	2 632	2 534	32 338	2 054	2 347	2 275	81
Mrożonki	25 412	26 348	29 139	25 944	25 217	28 342	29 711	26 535	30 078	27 092	24 396	19 698	317 911	26 826	29 360	33 914	116
Owoce świeże	58 549	64 314	59 981	68 757	62 056	59 980	63 348	43 500	29 596	24 643	30 976	31 532	597 234	37 038	40 272	46 084	77
Jabłka	39 738	49 006	47 966	58 691	50 898	29 657	14 535	3 803	4 627	10 022	16 109	15 307	340 357	24 054	30 590	36 497	76
Gruszki	2 941	2 451	1 987	1 770	1 148	330	280	462	1 597	2 109	1 716	872	17 663	1 871	812	1 094	55
Truskawki	301	350	481	648	1 204	12 712	2 477	1 336	222	144	107	68	20 052	193	355	109	23
Śliwki	8	11	28	154	15	94	1 087	2 253	1 966	426	51	14	6 107	11	7	92	330
Maliny	595	948	357	342	135	1 567	6 909	6 197	5 101	2 272	649	798	25 871	1 176	499	553	155
Wiśnie	60	37	79	6	1	733	4 694	221	25	14	-	-	5 869	18	-	16	20
Przetwory owocowe	87 997	79 538	91 642	88 074	87 271	84 595	95 842	95 368	100 688	101 578	95 867	75 540	1 083 999	82 406	84 258	100 321	109
Zagęszczony sok jabłkowy	21 949	17 336	22 362	21 946	25 816	20 613	20 013	22 314	20 496	29 993	29 100	24 272	276 209	23 493	22 724	28 007	125
Truskawki w puszkach	745	869	972	958	489	912	983	727	718	795	948	669	9 783	830	865	893	92
Wiśnie w puszkach	436	514	800	651	449	508	623	786	638	623	457	540	7 026	779	518	585	73
Dżemy	4 149	3 747	4 280	4 325	4 201	3 917	5 289	4 560	5 582	4 914	3 993	4 027	52 984	3 129	3 763	3 788	88
Mrożonki	33 909	34 734	37 820	33 622	32 616	32 909	36 192	35 252	39 129	34 870	30 680	24 464	406 197	32 887	34 439	41 324	109

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2014 II	0,34	0,60	1,71	0,65	2,22	1,06	1,28	0,94	1,29	1,52	1,42
III	0,34	0,57	1,28	0,65	1,98	1,01	1,30	0,95	1,24	1,57	1,35
IV	0,34	0,61	1,47	-	2,38	0,99	1,29	0,97	1,22	1,50	1,18
V	0,35	0,69	1,30	0,68	2,46	1,08	1,28	0,95	1,20	1,43	1,39
VI	0,34	0,80	0,91	0,65	1,87	1,00	1,03	0,93	1,20	1,20	1,35
VII	0,36	0,67	1,01	0,41	1,29	0,66	1,22	0,83	1,20	1,42	1,16
VIII	0,32	0,36	1,54	0,83	1,22	0,57	1,27	0,83	1,13	1,47	1,23
IX	0,25	0,33	2,63	0,47	1,45	1,24	1,23	0,92	1,03	1,43	1,24
X	0,22	0,37	1,13	0,45	1,91	0,62	1,22	0,88	0,85	1,29	1,23
XI	0,22	0,40	0,80	0,56	1,83	-	1,20	0,81	0,81	1,52	1,31
XII	0,24	0,41	0,74	0,54	2,19	3,35	1,24	0,76	0,86	1,40	1,35
2014 I-XII	0,32	0,49	1,00	0,47	1,46	0,70	1,22	0,90	1,06	1,43	1,29
2015 I	0,22	0,41	0,86	0,78	1,84	0,84	1,17	0,75	0,82	1,41	1,40
II	0,25	0,49	1,02	0,54	1,90	-	1,11	0,68	0,81	1,44	1,17
III	0,29	0,61	0,51	0,67	1,73	1,20	1,11	0,80	0,87	1,34	1,31
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	116	124	50	124	91	-	100	118	107	93	112
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	85	107	40	103	87	119	85	84	70	85	97

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2014 V	1,81	1,76	1,89	1,84	1,86	3,83	8,81	-	-	-	4,40	5,83	4,90	3,82	10,57
VI	1,77	1,74	1,78	1,79	1,80	4,19	3,24	-	7,99	-	4,05	6,71	6,72	3,92	10,92
VII	1,69	1,68	1,73	1,76	1,75	3,63	6,11	3,67	8,32	3,55	3,70	7,24	5,36	3,96	7,84
VIII	1,97	-	-	-	-	3,94	7,38	3,46	10,50	2,38	3,86	7,58	6,17	4,45	5,67
IX	-	1,16	1,18	1,25	1,20	2,63	8,33	-	-	1,38	4,31	11,28	5,71	4,18	4,78
X	1,12	1,14	1,16	1,19	1,15	2,46	9,88	-	-	1,89	4,38	6,87	6,53	4,23	4,66
XI	1,10	1,05	1,15	1,20	1,08	2,63	-	-	-	-	4,18	4,94	5,26	4,16	5,71
XII	1,04	1,03	1,06	1,10	1,05	2,77	-	-	-	-	4,09	4,47	3,77	3,70	7,85
2014 I-XII	1,54	1,48	1,52	1,53	1,52	3,16	7,29	3,57	8,94	2,30	4,22	6,08	5,29	4,05	8,39
2015 I	1,06	1,04	1,07	1,10	1,07	2,73	-	-	-	-	4,20	4,25	4,02	3,71	10,13
II	1,09	1,08	1,09	1,10	1,08	2,79	-	-	-	-	4,89	4,17	4,20	3,67	9,73
III	1,25	1,16	1,23	1,28	1,20	2,83	-	-	-	-	5,15	4,32	4,50	3,60	10,31
IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2015</u> <u>IV 2015</u>	128	115	124	125	110	107	x	x	x	x	92	168	102	98	100
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>	119	111	116	117	106	86	x	x	x	x	104	91	95	98	100

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2014 II	7,60	9,23	2,14	2,42
III	7,70	9,10	2,15	2,40
IV	7,70	9,13	2,13	2,37
V	7,70	9,10	2,15	2,45
VI	7,77	8,97	2,15	2,43
VII	7,63	8,97	2,13	2,45
VIII	7,83	8,83	2,12	2,44
IX	7,87	8,87	2,11	2,48
X	7,70	8,67	1,94	2,50
XI	7,53	8,60	1,91	2,50
XII	7,40	8,60	1,85	2,47
2014 I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
2015 I	8,33	8,63	2,03	2,56
II	8,33	8,77	2,02	2,58
III	8,37	8,87	2,00	2,57
IV	8,17	9,10	1,97	2,63
Wskaźniki zmian cen (%)				
IV 2015 III 2015	98	103	99	102
IV 2015 IV 2014	106	100	92	111

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2014 II	2,77	5,53	-	-	-	-	13,42	4,89	4,50	5,92	5,34
III	2,78	5,69	-	-	-	-	13,71	5,28	4,57	5,94	6,02
IV	2,77	5,74	-	-	-	-	13,15	5,52	4,57	5,94	6,41
V	2,93	6,50	-	25,21	12,38	-	11,96	5,33	4,75	7,11	6,36
VI	3,03	6,70	10,23	12,62	5,24	-	11,03	5,03	4,92	7,82	7,22
VII	3,17	6,35	5,54	11,89	8,25	15,94	10,24	4,63	5,16	8,33	7,26
VIII	2,85	5,39	3,28	-	-	15,42	7,49	4,57	5,37	10,67	7,14
IX	2,25	4,36	2,75	-	-	15,16	6,16	4,87	5,58	12,87	7,85
X	2,00	4,11	3,87	-	-	-	6,54	5,07	5,58	8,16	7,54
XI	1,96	4,35	-	-	-	-	8,40	5,00	4,96	6,82	5,92
XII	1,95	4,56	-	-	-	-	11,25	4,84	4,49	6,05	4,80
2014 I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	7,75	10,55	4,99	4,92	7,63	6,40
2015 I	1,99	4,79	-	-	-	-	12,78	4,86	4,53	5,74	5,04
II	1,98	4,87	-	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45
III	2,03	5,04	-	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70
IV	2,36	5,49	-	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89
Wskaźniki zmian cen (%)											
IV 2015 III 2015	116	109	x	x	x	x	108	99	103	104	103
IV 2015 IV 2014	85	96	x	x	x	x	100	100	98	97	92

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2014 II	14,11	3,81	4,53	16,74	7,50	6,38
III	13,89	3,80	4,51	16,68	7,46	6,34
IV	13,89	3,81	4,46	16,46	7,38	6,24
V	13,94	3,81	4,47	16,60	7,40	6,31
VI	14,00	3,80	4,47	16,66	7,40	6,38
VII	14,00	3,83	4,47	16,62	7,36	6,45
VIII	13,89	3,80	4,47	16,32	7,34	6,38
IX	13,83	3,78	4,48	16,64	7,34	6,38
X	13,58	3,75	4,47	16,60	7,34	6,38
XI	13,36	3,72	4,44	16,56	7,32	6,36
XII	13,22	3,72	4,38	16,48	7,20	6,25
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
2015 I	13,31	3,68	4,41	16,48	7,34	6,24
II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
Wskaźniki zmian cen (%)						
IV 2015 III 2015	102	100	100	97	102	100
IV 2015 IV 2014	97	98	99	96	102	100

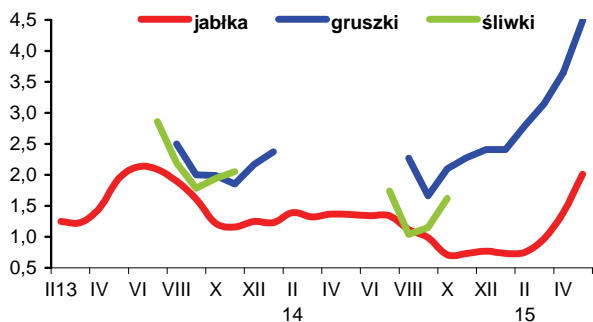
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

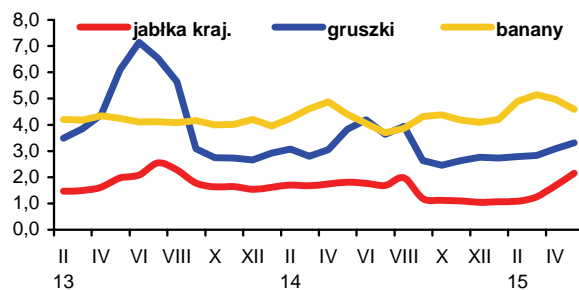
Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2013 IX	89	75	-	53	45	32
X	87	79	-	48	44	34
XI	88	66	-	49	46	-
XII	81	68	-	52	49	-
2014 I	89	72	-	55	53	-
II	77	79	-	59	52	-
III	82	65	-	55	48	-
IV	79	69	-	52	51	-
V	82	74	74	48	49	-
VI	78	69	67	45	46	35
VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	70	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabeprerise Obst und Gemuse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

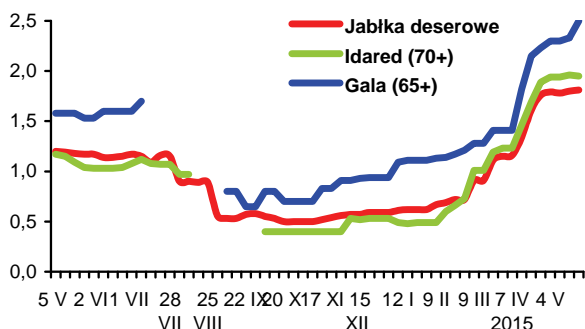
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2013 - 2015 r. (zł/kg)

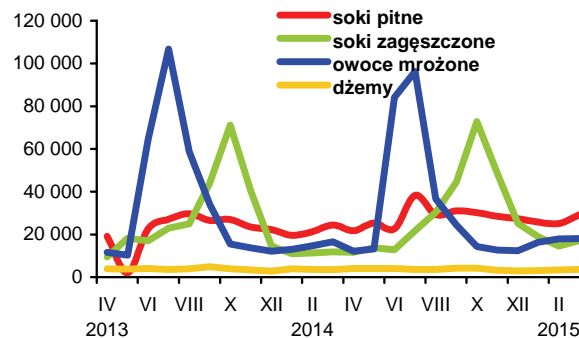
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2013 -2015 (zł/kg)

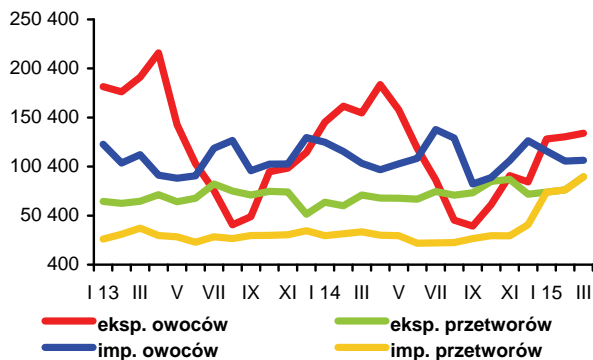
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V 2014 r. do V 2015 r. (zł/kg)

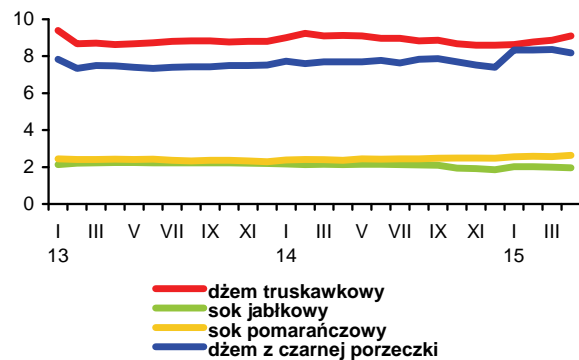
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2013 - 2015 r. (tony)

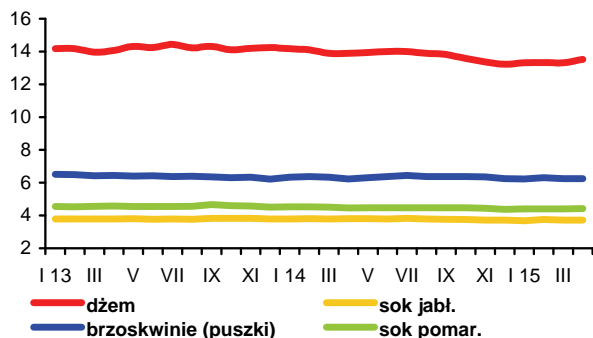
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2015 r. (tony)

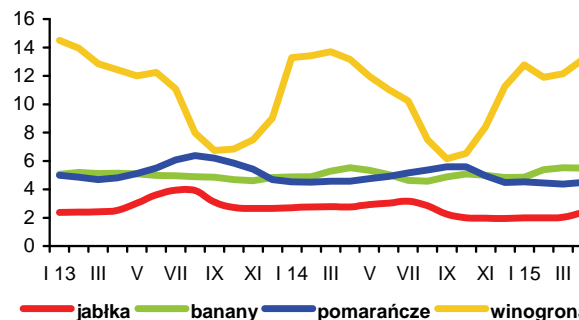
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2013 - 2015 r. (zł/kg)

W pierwszej połowie maja nastąpiły wyraźne spadki cen podstawowych artykułów mlecznych na europejskich giełdach towarowych i mimo wzrost cen w drugiej połowie miesiąca średnie ceny produktów mlecznych w maju były niższe niż w kwietniu. Ceny masła obniżyły się o 6% do 2961 EUR/t. Chude mleko w proszku potaniało o 9% do 1834 EUR/t, a pełne o 6% do 2483 EUR/t. Najmniej, bo o 1-4% spadły ceny serów dojrzewających. Za Edam i Gouda płacono odpowiednio 2710 i 2780 EUR/t, a za Cheddar 3160 EUR/t. Trwałe produkty mleczne potaniały także na giełdzie Fonterra w Oceanii, podczas gdy na giełdzie w Chicago wzrosły ceny masła, sera Cheddar i pełnego mleka w proszku, przy dalszych obniżkach cen chudego mleka w proszku (wg firmy CLAL i Komisji Europejskiej).

Na krajowym rynku mleka w kwietniu dominowały spadki cen. Przeciętna cena skupu mleka obniżyła się do 116,43 zł/hl, tj. o 3,8% w porównaniu z miesiącem poprzednim i była o 20,0% niższa niż w kwietniu 2014 r. W pierwszych czterech miesiącach br. przeciętny poziom cen skupu mleka wyniósł 120,02 zł/hl i był o 20,1% niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Na rynku była mlecznego zmiany cen były różnokierunkowe. Targowiskowe ceny krów mlecznych wzrosły o 3,0% do 3042 zł/szt., a ceny jałówek spadły o 0,6% do 1913 zł/szt. W skali roku krowy i jałówki potaniały odpowiednio o 4,0 i 1,1%.

Ceny zbytu przetworów mlecznych obniżyły się średnio o 1% w stosunku do marca. Podrożało tylko mleko skondensowane i serki homogenizowane smakowe (o 1,1-1,4%). Nie zmieniły się ceny twarogu półtłustego, śmietany o zaw. 12 i 30% tł., świeżego mleka o zaw. 3,0-3,5% tł. w kartonie, mleka w folii o zaw. 1,5-2,0% tł. i jogurtu naturalnego. Pod wpływem spadku cen światowych ponownie potaniało masło i mleko w proszku. Najgłębsze były obniżki cen chudego mleka w proszku (o 5,7%) i masła w blokach (o 3,7%). Ceny masła konfekcjonowanego zmalały o 1,7%, masła z dodatkiem oleju o 0,4%, a pełnego mleka w proszku o 0,8%. Odnotowano dalszy spadek cen serów dojrzewających (o 3,4-4,0%). Świeże mleko o zawartości 1,5-2,0% tł. w kartonie i mleko UHT o zaw. 0,5% tł. potaniało o 2,0-2,1%, jogurt owocowy i mleko UHT o zaw. 3,0-3,5% tł. po 1,0%, serki homogenizowane zwykłe o 0,8%, a pozostałe przetwory mleczne o 0,1-0,5%.

Mniej potaniały przetwory mleczne w handlu detalicznym (średnio o 0,2%). Głębszy od średniego był spadek cen serów dojrzewających i topionych (o 0,4%), a także jogurtów i twarogów (po 0,3%). Najmniej potaniała śmietana (o 0,1%). Podrożało natomiast mleko zagęszczone i w proszku, napoje i desery mleczne oraz serki homogenizowane smakowe (po 0,1%). Ceny mleka pitnego pozostały na poziomie marca. Ceny detaliczne masła zmalały w kwietniu o 0,4%.

W okresie pierwszych czterech miesięcy br. przeciętny poziom cen detalicznych przetworów mlecznych był o 2,5% niższy niż w analogicznym okresie 2014 r. Zaważył na tym spadek cen serów dojrzewających i topionych (o 5,4%) oraz mleka pitnego (o 3,0-3,7%). Potaniały również twarogi i śmietana (o 1,2-1,9%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny mleka zagęszczonego i w proszku (o 2,0%), jogurtów (o 0,9%) oraz pozostałych przetworów mlecznych (średnio o 0,2%). Przeciętny poziom cen detalicznych masła obniżył się w analizowanym okresie o 8,8%.

Kontynuowany jest sezonowy wzrost skupu mleka. W kwietniu rolnicy dostarczyli 884,9 mln l, tj. o 4,8% więcej niż w marcu i o 4,1% więcej niż przed rokiem. Od stycznia do kwietnia br. skupiono ponad 3,3 mld l surowca mlecznego, tj. o 1,3% więcej niż w analogicznym okresie 2014 r.

W wyniku większego o ok. 12% skupu mleka produkcja prawie wszystkich przetworów mlecznych w marcu wzrosła w stosunku do lutego. Najsilniej zwiększyła się produkcja pełnego mleka

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

w proszku (o 42%, przy wzroście produkcji chudego proszku mlecznego o 7%), fermentowanych napojów mlecznych (o 27%, w tym jogurtów o 29%), twarogów (o 24%), śmietany (o 21%) i suszonej serwatki (o 18%). Najmniej wzrosła produkcja serów dojrzewających oraz masła i tłuszczów mlecznych (o 1-2%)

W I kwartale br., w stosunku do I kwartału 2014 r., zmalała produkcja większości przetworów mlecznych, przede wszystkim pełnego mleka w proszku (o 45%), serów pleśniowych i proszkowanych (o 17%), serów topionych (o 13%) oraz serów dojrzewających (o 9%). Zmniejszono także produkcję serwatki w proszku (o 6%), jogurtów (o 4%) i śmietany (o 1%). Zwiększono natomiast produkcję masła i tłuszczów mlecznych (o 9%), mleka zagęszczonego (o 6%), mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem przeznaczonym do dalszego przerobu (o 5%), a także chudego mleka w proszku oraz fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (po 1%).

W marcu odnotowano dalszą poprawę wyników handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 10% do 156,6 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, w efekcie większego o 4% eksportu i mniejszego o 5% importu. Wyższe niż w lutym ceny transakcyjne sprawiły, że dodatnie saldo obrotów wzrosło o 18% do 90,8 mln EUR, o czym zadecydował wzrost wartości eksportu o 12%, przy większych o 4% wydatkach na import.

W okresie styczeń-marzec br. ilościowe wyniki obrotów handlowych z zagranicą były lepsze niż w analogicznym okresie 2014 r., natomiast wyniki wartościowe pogorszyły się w konsekwencji niższych cen uzyskiwanych w eksporcie. Sprzedaż zagraniczna przetworów mlecznych zwiększyła się o 7% do 703 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, a jej wartość spadła o 28% do 406,8 mln EUR. Najsilniej wzrósł eksport mleka płynnego i śmietany (o 51%), twarogów (o 35%) i masła (o 15%). Zwiększono również wywóz kazeiny (o 28%), lodów (o 15%), mleka w proszku (o 2%) oraz nieznacznie jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych. Zmniejszono natomiast eksport serów dojrzewających i topionych (o 32%) oraz suszonej serwatki (o 7%).

Import zmniejszył się w tym czasie o 28% do 321 mln l w przeliczeniu na surowiec, a jego wartość spadła o 20% do 175,9 mln EUR. Najbardziej ograniczono przywóz mleka zagęszczonego i w proszku (o 47%), suszonej serwatki (o 37%) oraz masła (o 24%).

W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych w I kwartale br. wyniosła 382 mln l w ekwiwalencie mleka surowego i była o 82% większa niż przed rokiem, natomiast dodatnie saldo handlu zagranicznego branży mleczarskiej zmniejszyło się o 17% do 230,9 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2013 I-XII	9 643,0	135,64	.
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2014 III	852,3	150,31	147,58
IV	850,0	145,47	141,59
V	932,7	139,89	137,78
VI	910,8	135,73	134,12
VII	932,1	133,97	132,77
VIII	912,5	128,17	126,48
IX	865,7	124,68	124,64
X	842,6	124,38	124,63
XI	778,8	124,47	124,76
XII	841,5	123,48	126,57
2015 I	824,6	122,18	122,15
II	756,6	120,74	121,55
III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	104,8	96,2	96,8
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	104,1	80,0	83,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	172,5	405,2	312,9
2014^a I-XII	2 750,8	170,0	47,5	417,2	370,9	180,7	406,1	305,7
2014 ^a II	208,8	11,7	5,4	33,2	26,1	13,0	31,8	22,3
III	235,2	13,8	5,4	39,1	31,0	15,2	36,9	25,5
IV	231,6	16,0	4,0	36,3	32,4	14,5	36,6	24,3
V	237,5	17,8	4,1	39,2	36,5	15,1	35,2	26,3
VI	225,9	18,2	3,1	35,2	35,4	14,8	31,9	26,4
VII	234,1	16,9	3,4	36,7	34,5	15,9	32,4	29,2
VIII	232,9	14,4	4,3	34,5	29,6	14,7	31,5	25,7
IX	228,1	15,1	4,1	32,8	29,3	16,0	32,4	25,2
X	234,1	12,6	3,1	34,9	29,5	14,9	34,6	25,8
XI	235,4	10,0	2,5	31,4	29,6	15,3	35,6	21,5
XII	229,9	12,5	3,2	28,0	30,3	16,0	32,5	27,2
2015 I	228,3	12,5	2,8	34,4	26,4	16,7	35,6	23,7
II	218,7	11,8	2,4	30,4	25,5	15,3	33,2	21,6
III	249,1	12,6	3,4	39,3	30,8	15,6	41,2	21,8
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	113,9	106,8	142,1	129,2	120,6	102,3	123,9	100,9
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	105,9	91,3	62,3	100,6	99,4	103,1	111,4	85,5

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2014 III	1,94	2,27	14,08	16,21	16,32	17,72	0,93	5,86	10,45	16,60
IV	1,95	2,23	13,13	15,60	16,09	17,54	0,93	5,81	10,36	15,52
V	1,95	2,18	12,35	15,00	15,20	17,21	0,93	5,80	10,36	14,54
VI	1,96	2,14	12,30	14,81	15,14	17,16	0,94	5,74	10,32	14,34
VII	1,97	2,12	12,30	14,60	15,27	17,16	0,98	5,72	10,34	14,47
VIII	1,98	2,11	11,71	14,24	15,02	16,95	0,97	5,71	10,36	14,35
IX	1,97	2,08	10,58	13,20	13,93	16,09	0,97	5,67	10,25	13,47
X	1,94	2,07	9,96	12,75	13,95	16,07	0,97	5,66	10,21	13,25
XI	1,94	2,05	9,59	12,41	14,29	16,09	0,96	5,62	10,19	13,27
XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I	1,93	2,02	8,43	11,87	13,76	15,59	0,96	5,68	10,11	12,80
II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V ^a	1,85	1,86	7,39	9,85	11,40	13,26	.	5,19	9,25	10,78
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2015</u> III 2015	99,5	99,0	94,3	99,2	96,3	98,3	99,0	99,8	99,8	96,0
<u>IV 2015</u> IV 2014	98,5	89,2	63,1	74,7	86,6	88,0	102,2	96,4	96,8	79,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 18-24 V 2015 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2014 III	2,82	3,05	16,50	3,36	4,74	0,73	1,26	1,75	14,30	23,30
IV	2,80	3,00	16,74	3,37	4,66	0,73	1,28	1,74	14,31	22,98
V	2,78	3,01	16,88	3,39	4,68	0,73	1,26	1,77	14,32	22,45
VI	2,79	3,03	16,85	3,36	4,60	0,73	1,25	1,75	14,31	21,99
VII	2,78	3,00	16,93	3,36	4,61	0,72	1,25	1,74	14,35	21,67
VIII	2,76	2,98	16,94	3,35	4,57	0,72	1,26	1,73	14,42	21,60
IX	2,76	2,95	16,84	3,37	4,49	0,73	1,26	1,71	14,42	21,32
X	2,74	2,94	16,83	3,39	4,49	0,73	1,25	1,72	14,41	20,92
XI	2,73	2,94	16,79	3,38	4,42	0,73	1,25	1,72	14,46	20,80
XII	2,71	2,95	16,80	3,38	4,37	0,73	1,25	1,71	14,28	20,42
2015 I	2,71	2,95	16,82	3,38	4,35	0,74	1,26	1,70	14,30	20,29
II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2015</u> III 2015	100,4	99,7	99,2	99,7	99,5	100,0	99,2	100,0	100,4	99,1
<u>IV 2015</u> IV 2014	96,1	97,3	100,3	100,0	91,4	100,0	96,9	97,1	98,7	86,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

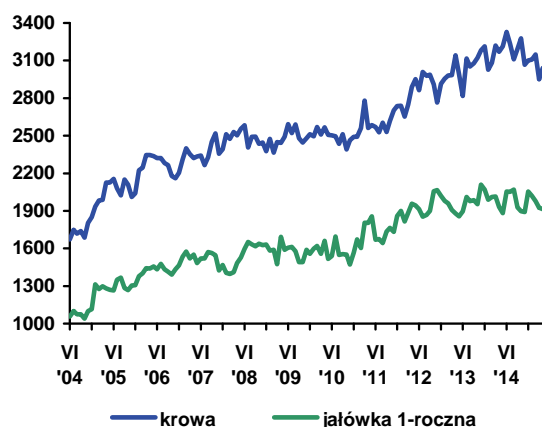
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	94,6	207,6	32,5	300,6	107,9	84,2	60,9	13,6	166,0	30,4
2014 I-XII	157,4	204,6	35,4	381,2	110,0	112,0	66,0	14,4	194,0	34,2
2014 II	14,0	16,8	3,6	23,8	9,3	11,8	5,6	1,1	13,4	2,5
III	12,3	18,1	3,6	28,2	9,5	14,3	4,7	2,1	14,3	2,6
IV	17,7	18,7	3,4	27,0	9,0	13,1	6,0	1,1	16,2	2,9
V	15,3	16,5	3,8	29,5	9,0	12,2	5,1	0,9	18,2	2,7
VI	15,2	17,9	3,5	30,0	9,0	8,9	4,9	0,9	17,3	2,9
VII	17,5	20,9	2,6	31,5	9,2	6,7	5,8	1,2	17,7	2,6
VIII	10,0	16,0	2,6	30,8	8,6	6,6	5,0	1,1	19,1	2,8
IX	11,3	17,3	2,7	44,9	9,1	5,0	4,6	1,2	13,8	2,8
X	14,2	15,8	2,6	47,2	9,8	6,0	5,9	1,4	14,3	3,3
XI	13,3	14,3	2,0	37,7	8,8	5,7	6,3	1,5	15,4	3,2
XII	7,1	15,7	2,3	28,2	8,6	8,3	6,4	1,1	20,0	2,9
2015 I	9,3	17,0	4,3	30,6	9,9	9,6	6,1	1,0	16,1	3,2
II	13,8	15,9	4,4	34,5	8,9	6,1	5,3	1,2	17,4	2,7
III	13,4	17,5	2,9	47,1	10,0	5,2	5,3	0,9	17,9	3,5
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	96,6	109,9	66,0	136,4	111,7	85,8	98,8	77,5	103,0	133,3
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	108,8	96,4	79,5	166,8	104,8	36,6	113,3	45,2	125,0	135,2

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

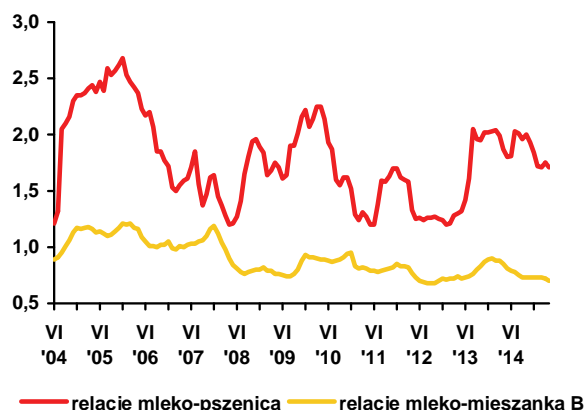
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	2 778	3 332	3 770	760	1 108	1 838	3 627	4 384	636	1 404
2014 I-XII	2 778	3 211	3 426	700	1 200	1 814	3 750	3 987	476	1 546
2014 II	3 188	3 444	3 776	813	1 178	1 836	3 699	4 525	529	1 687
III	3 211	3 496	3 534	788	1 201	1 561	4 049	4 065	543	1 602
IV	3 224	3 317	3 478	795	1 173	1 432	3 539	4 123	474	1 554
V	3 040	3 195	3 272	794	1 203	1 562	3 712	4 122	407	1 506
VI	2 954	3 053	3 331	782	1 186	1 980	3 655	3 972	502	1 575
VII	2 794	3 162	3 470	776	1 214	1 930	3 795	3 905	525	1 596
VIII	2 786	3 194	3 355	689	1 213	2 221	3 755	4 108	414	1 508
IX	2 403	3 038	3 057	562	1 195	2 228	3 814	3 736	450	1 490
X	2 129	3 040	3 139	600	1 202	2 325	3 772	3 672	375	1 426
XI	1 890	3 008	3 183	588	1 212	2 419	3 658	3 616	409	1 464
XII	2 099	3 035	3 207	663	1 202	1 811	3 733	3 579	468	1 516
2015 I	1 812	2 652	2 830	542	1 049	1 919	3 484	3 520	388	1 366
II	1 913	2 692	2 895	573	1 048	2 580	3 397	3 373	386	1 414
III	2 022	2 824	3 233	566	1 084	2 619	3 761	3 666	365	1 349
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2015</u> <u>II 2015</u>	105,7	104,9	111,7	98,8	103,4	101,5	110,7	108,7	94,6	95,4
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	63,0	80,8	91,5	71,8	90,3	167,8	92,9	90,2	67,2	84,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

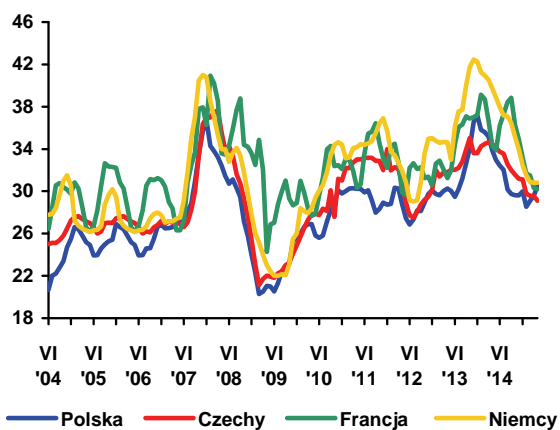
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

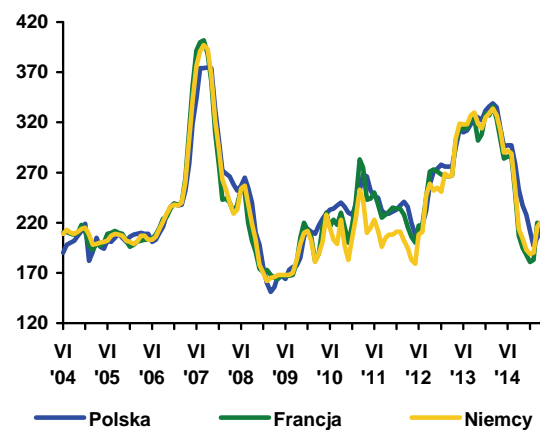
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

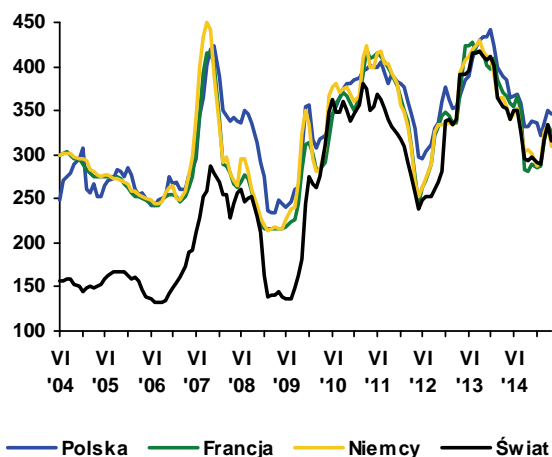
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

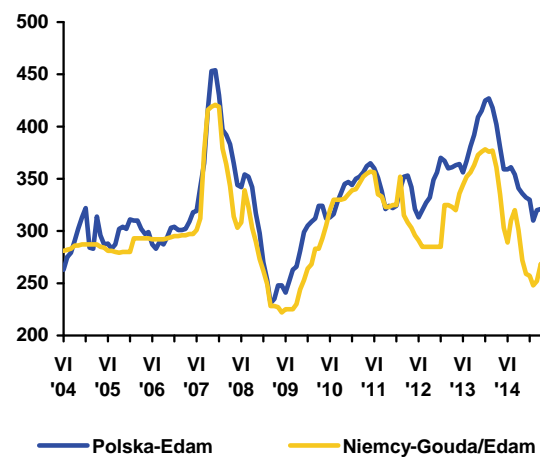
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

Od listopada 2014 r. ceny skupu bydła w Polsce stopniowo rosły. Tendencja ta została wyhamowana w kwietniu 2015 r., cena skupu bydła ogółem w ciągu miesiąca spadła o 1,1% do 6,08 zł/kg w. ż. i była niższa o 0,5% niż przed rokiem. W podobnym stopniu spadły ceny skupu młodego bydła i wyniosły w kwietniu 6,27 zł/kg w. ż., wobec 6,36 zł/kg w. ż. w marcu i 6,40 zł/kg w. ż. w lutym br. Spadkowi średniej ceny skupu bydła towarzyszył 0,5% wzrost cen skupu trzody chlewnej i 3,8% spadek cen skupu drobiu. Cena skupu jednego kilograma żywca wołowego w kwietniu 2015 r. stanowiła równowartość 1,38 kg żywca wieprzowego i 1,59 kg żywca drobiowego.

Utrzymuje się konkurencyjność cenowa polskiej wołowiny na rynku unijnym. W trzecim tygodniu maja średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła w Polsce zmalała o 0,9% do 317,81 EUR/100 kg, zaś w UE o 2,3% do 379,19 EUR/100 kg. Ceny polskie były niższe o prawie 16% niż średnio w UE.

W kwietniu 2015 roku spadły ceny zbytu mięsa wołowego z kością rostbef (o 0,4%), szpondra (o 0,2%), natomiast wołowiny bez kości z udźca były podobne jak przed miesiącem. Jednocześnie zmalały ceny detaliczne szpondra (o 0,9%) ale wzrosły ceny detaliczne mięsa wołowego z kością rostbef (o 0,2%) i wołowiny bez kości z udźca (o 0,7%). Stosunkowo wysokie ceny detaliczne wołowiny w relacji do cen detalicznych drobiu czy wieprzowiny nie sprzyjają jej konsumpcji.

Od kilku lat utrzymuje się dynamika wzrostowa skupu bydła. W okresie styczeń 2015 - kwiecień 2015 r. skup bydła wynosił 131,5 tys. ton i był większy o 28% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego i o 55% wyższy niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 63,4 tys. ton mięsa wołowego wbc, tj. o 5% więcej niż przed rokiem i o 13% więcej niż w 2012 r.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w okresie styczeń-marzec 2015 r. był większy o ok. 13% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Zdecydowało o tym przede wszystkim zwiększenie eksportu mięsa wołowego świeżego i schłodzonego o 18% (do 63,2 tys. ton) i mięsa mrożonego o 14% (do 17,2 tys. ton). Natomiast eksport bydła spadł w tym czasie o 28% (do 3,7 tys. ton), mięsa wędzonego i solonego o 19% (do 0,1 tys. ton) a przetworów wołowych o 2% (do 4,7 tys. ton). Liczba wywiezionych sztuk bydła zmniejszyła się o 47%, na co wpłynęło przede wszystkim zmniejszenie o 62% liczby wyeksportowanych cieląt (o wadze do 80 kg). Spadek eksportu bydła rzeźnego spowodowany jest rosnącym zainteresowaniem tuczem, a później ubojem z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny. Największymi odbiorcami polskiego bydła były Hiszpania (5,2 tys. sztuk), Holandia (4,5 tys. sztuk), Bośnia i Hercegowina (4,2 tys. szt.), Włochy

(3,1 tys. sztuk), a mięsa mrożonego i chłodzonego Włochy (21,2 tys. ton), Niemcy (12,0 tys. ton), Holandia (9,5 tys. ton), Hiszpania (5,6 tys. ton) i Francja (5,1 tys. ton). Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wyniósł około 90%.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszym kwartale 2015 r. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 19% do 13,9 tys. ton. Zdecydowało o tym przede wszystkim 79% zwiększenie importu mięsa schłodzonego do 4,6 tys. ton. Import bydła zwiększył się o 25% do 32,4 tys. szt. Złożyły się na to ponad 5-krotnie większy przywóz młodego bydła (o masie większej niż 80 kg, ale mniejszej niż 160 kg z wyłączeniem zwierząt do uboju i hodowlanych czystorasowych – 4,4 tys. szt.), o 32% większy import cieląt (10,7 tys. szt.) oraz ponad dwukrotnie zwiększenie zakupów krów do uboju (o masie większej niż 300 kg z wyłączeniem jałówek i krów czystorasowych - do 2,3 tys. szt.). Wysoka dynamika importu młodego bydła (do 24 miesięcy) oraz cieląt może wynikać nie tylko z zainteresowania chowem bydła przez niektórych producentów z uwagi na płatności związane z jego produkcją, ale są przede wszystkim skutkiem zainteresowania produkcją wołowiny z przeznaczeniem na eksport. Głównymi rynkami zaopatrzenia w bydło były: Litwa (6,8 tys. szt.), Słowacja (6,1 tys. szt.), Niemcy (5,9 tys. szt.), Włochy (3,6 tys. szt.) oraz Łotwa (3,3 tys. szt.). Import wołowiny wzrósł o 54% (do 5,5 tys. ton) w pierwszym kwartale 2015 r., przede wszystkim w wyniku znacznego wzrostu importu mięsa schłodzonego. Ponad 3/4 wołowiny mrożonej i schłodzonej pochodziło z Czech (1,1 tys. ton), Niemiec (1,1 tys. ton), Słowacji (0,8 tys. ton), Litwy (0,6 tys. ton) i Irlandii (0,6 tys. ton). Przy znacznym wzroście obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w pierwszym kwartale 2015 r. wzrosło do ok. 252 mln EUR.

Płatność do bydła domowego mogą uzyskać rolnicy, którzy posiadają od 3 do 30 sztuk młodego bydła, którego wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, nie przekracza 24 miesięcy. Rolnikom posiadającym krowy domowe (*Bos taurus*) w wieku powyżej 24 miesięcy (od 3 do 30 sztuk) również przysługują płatności związane z produkcją. Zarówno płatności do bydła jak i do krów domowych są przyznawane do wszystkich zwierząt od 1-szej do 30-tej sztuki, przysługują na terenie całego kraju, niezależnie od kierunku produkcji. Rolnik musi być w posiadaniu tych zwierząt przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności. Wiek tych zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, musi przekraczać 24 miesiące.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2013	I-XII	645,5	334,5	25,3	290,0	36,9	22,8	12,0
2014	I-XII	675,0	335,1	20,2	289,2	43,5	27,1	14,5
2014	IV	28,5	27,7	1,6	23,7	3,7	2,3	1,2
	V	29,0	33,2	2,1	28,5	3,5	2,3	1,0
	VI	25,9	30,1	1,5	26,4	3,0	1,9	1,0
	VII	27,9	28,4	1,8	24,6	3,1	2,0	1,0
	VIII	25,1	26,0	1,6	22,2	2,9	1,5	1,3
	IX	30,6	29,2	1,8	25,2	3,9	2,5	1,2
	X	32,0	31,5	2,0	27,2	3,6	2,4	1,0
	XI	28,0	26,6	1,5	22,9	4,1	2,7	1,2
2015	I	28,4	27,2	1,5	24,3	4,8	2,6	2,1
	II	32,6	28,3	1,1	25,6	4,2	2,6	1,4
	III	38,9	33,3	1,1	30,4	5,0	2,9	1,9
	IV	31,6	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	110,9	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	81,2	-	-	-	-	-	-

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Źródło: Na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2013	XI	6,04	10,04	25,78	26,58	4,26	4,40
	XII	6,10	9,69	25,63	26,40	4,20	4,33
2014	IV	6,11	9,70	25,17	26,26	4,12	4,30
	V	6,05	9,90	25,11	26,32	4,15	4,35
	VI	5,99	9,70	25,10	26,18	4,19	4,37
	VII	5,89	9,68	25,13	26,24	4,27	4,46
	VIII	5,99	9,55	25,09	26,22	4,19	4,38
	IX	5,85	9,38	25,02	26,19	4,28	4,48
	X	5,62	9,40	24,93	26,10	4,44	4,64
	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
2015	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
w % ceny	IV	6,08	-	24,75	25,94	4,07	4,27
	sprzed roku	99,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	98,9	-	-	-	-	-

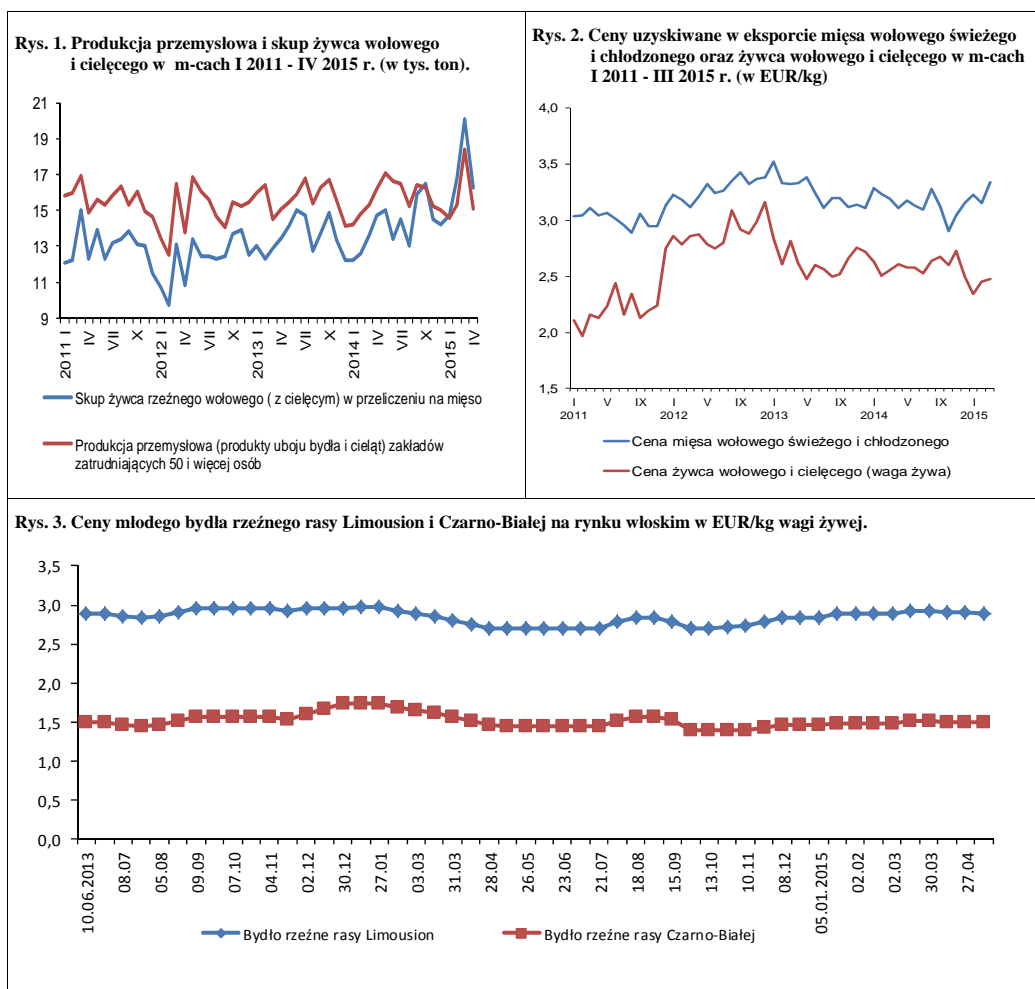
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	IX 2014	X 2014	XI 2014	XII 2014	I 2015	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,80	5,48	5,66	5,79	5,90	6,24	6,19	6,08	6,18
Byki do 2 lat	6,63	6,37	6,58	6,66	6,84	7,06	6,94	6,76	6,93
Krowy	4,51	4,12	4,18	4,27	4,44	4,78	4,89	4,87	4,87
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	10,48	10,66	10,38	10,37	10,65	10,46	10,66	10,55	10,63
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12216	11732	12278	12358	12558	12643	12517	12096	12381
ćwierci z krów rzeźnych	9245	8763	8862	9173	9222	9765	10144	10096	10024
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	373,30	365,76	369,52	375,40	383,14	390,45	391,89	388,20	379,19
Polska	302,66	294,81	296,37	302,20	305,69	321,53	321,48	320,81	317,81

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), FAMMU.

Według wstępnych danych GUS, pogłowie świń wyniosło w marcu 11 511,7 tys. sztuk i było o 2,9% większe niż w marcu 2014 r. W porównaniu z marcem 2014 r. liczebność pogłowia prosiąt zwiększyła się o 4,1%, warchlaków o 6,7%, a trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej o 1,2%. Pogłowie trzody na chów o wadze 50 kg i więcej zmniejszyło się o 4%, w tym loch prośnych o 3,1%.

Spadek pogłowia macior prośnych oznacza, że w czerwcu pogłowie prosiąt będzie mniejsze niż w czerwcu 2014 r. Wyraża to zmniejszenie zainteresowania chowem trzody, którego powodem jest spadek cen skupu trzody, który trwa od początku 2014 r. Powodem spadku cen są trudności z eksportem spowodowane embargiem rosyjskim na import wieprzowiny z Polski i całej Unii Europejskiej, a także wzrost produkcji.

W 2014 r. przeciętna cena trzody w Polsce wyniosła 4,82 zł/kg i była o 11% niższa od ceny sprzed roku. W I półroczu 2014 r. cena wynosząca 4,96 zł/kg była o 5% niższa od ceny sprzed roku. W II półroczu spadła ona do 4,65 zł/kg i była o 18% niższa niż rok wcześniej, w tym w grudniu o 21% (4,16 zł/kg). Początek 2015 r. charakteryzował się dalszym spadkiem cen trzody. W okresie I-IV przeciętna cena skupu żywca wieprzowego wyniosła 4,31 zł/kg i była niższa niż rok wcześniej o 11,4%.

Spadek cen dotyczył całej Unii Europejskiej. W I półroczu przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła 160,89 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% niższa niż rok wcześniej. W II półroczu wyniosła ona 151,93 EUR/100 kg i była niższa o 16% niż w II półroczu 2013 r., w tym w grudniu o 21% niższa. Głęboki spadek cen wystąpił też w 2015 r. W okresie I-IV 2015 r. przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła 138,08 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 12,4% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Niskie ceny w końcu 2014 r. i na początku 2015 r. spowodowały, że Komisja Europejska wyraziła zgodę na uruchomienie programu dopłat do prywatnego magazynowania wieprzowiny. Skup z dopłatami trwał praktycznie dwa miesiące (marzec i kwiecień) w ramach którego łącznie w UE-28 skupiono 63,5 tys. ton, co stanowiło niecałe 2% produkcji z tego okresu. Trudno ocenić jak kształtowałyby się ceny bez tych zakupów, ale biorąc pod uwagę ich niewielki rozmiar można przypuszczać, że ich wpływ był bardzo mały. W maju przeciętna cena trzody może być jednak jeszcze niższa. W UE-28 może ona wynieść około 141 EUR/100 kg, a w Polsce około

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

138 EUR/100 kg. Ceny te byłyby niższe od cen sprzed roku odpowiednio o 13% i o 17%. Cena polskiej trzody wyrażona w złotych może wynieść ok. 4,20 zł/kg i być o 16% niższa od ceny z maja 2014 r.

Skutki spadku cen dla kształtowania się opłacalności chowu zostały złagodzone poprzez spadek cen zbóż po żniwach 2014 r. W II półroczu przeciętna, targowiskowa cena żyta wyniosła 60,05 zł/dt i była o 11% niższa niż w II półroczu 2014 r. Targowiskowa cena jęczmienia wyniosła natomiast 74,52 zł/dt i była o 10% niższa. Głęboki spadek cen trzody spowodował jednak zawężenie relacji cen trzody do cen zbóż, co skutkowało spadkiem liczby macior prośnych ujawnionym w badaniu GUS w marcu 2015 r.

W okresie I-IV br. przeciętna relacja cen trzoda:żyto wyniosła 1:7,5, a relacja cen trzoda:jęczmień 1:6,0, wobec odpowiednio 1:7,2 i 1:5,6 w analogicznym okresie poprzedniego roku. Poprawa ta nie miała istotnego znaczenia, gdyż relacje te nadal pozostają bardzo wąskie.

Mamy jednak nadzieję, że w najbliższych tygodniach ceny trzody będą sezonowo rosły i w czerwcu stopa ich spadku w stosunku do czerwca 2014 r. trochę się zmniejszy. W II półroczu, a zwłaszcza w IV kwartale ceny te powinny przekroczyć mocno obniżony poziomy cen ubiegłorocznych, ale skala ich wzrostu będzie zależała od wielu czynników, wśród których niebagatelną rolę pełni kurs złotego względem euro.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton		
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b			
2013	IV	91,9	106,3	59,6	119,7	47,2	109,5	12,4	
	V	89,6	95,8	57,5	113,0	53,9	114,2	3,6	
	VI	81,0	98,3	62,4	137,7	51,2	98,8	11,2	
	VII	89,4	108,6	66,0	118,1	54,2	102,1	11,8	
	VIII	84,4	98,9	67,0	110,4	52,5	87,4	14,5	
	IX	87,2	107,5	60,8	108,6	52,4	108,1	8,4	
	X	96,7	99,2	72,6	114,0	58,5	111,0	14,1	
	XI	90,6	99,4	68,8	113,3	53,9	109,1	14,9	
	XII	91,8	100,7	64,7	122,8	52,6	113,1	12,1	
	2014	I	94,2	97,4	66,8	114,6	53,0	111,8	13,8
		II	83,7	97,5	50,8	91,5	45,1	103,2	5,7
		III	107,7	115,2	49,9	83,3	55,8	94,1	-5,9
IV		114,4	124,6	56,3	94,5	57,7	122,2	-1,4	
V		91,4	102,0	61,9	107,7	49,4	91,7	12,5	
VI		95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4	
VII		105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3	
VIII		102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7	
IX		116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2	
X		120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1	
XI		112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9	
XII		119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4	
2015	I	116,7	123,9	61,3	91,8	53,4	100,8	7,9	
	II	100,9	120,5	55,3	108,9	49,9	110,6	5,4	
	III	134,6	125,0	61,8	123,8	64,9	116,3	-3,1	
	IV	106,3	92,9	x	x	x	x	x	

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2013	IX	5,96	8,9	7,5	149,58	4,0	274,39	2,2	177
	X	5,73	8,7	6,9	146,97	3,9	273,90	2,1	175
	XI	5,47	8,3	6,6	144,96	3,8	273,14	2,0	172
	XII	5,28	7,8	6,3	144,50	3,7	273,31	1,9	169
2014	I	5,06	7,4	5,9	143,59	3,5	273,11	1,9	170
	II	4,60	6,8	5,3	143,56	3,2	272,53	1,7	167
	III	4,73	7,0	5,4	143,27	3,3	271,81	1,7	160
	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154
2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
	II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
	III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2013	X	7,51	14,27	20,47	13,05	15,73	24,62	16,11	110,2	120,3	123,4
	XI	7,17	14,06	20,49	13,03	15,57	24,50	15,97	110,7	119,6	122,6
	XII	6,92	14,04	20,44	12,99	15,51	24,51	15,72	110,5	119,9	121,0
2014	I	6,63	13,83	20,39	12,92	15,43	24,49	15,90	111,6	120,1	123,1
	II	6,03	13,31	20,23	12,83	15,01	24,47	15,83	112,8	121,0	123,4
	III	6,20	13,10	20,13	12,79	14,53	24,49	15,84	110,9	121,7	123,8
	IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
	V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
	VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
	VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
	VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
	IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
	X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
	XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
	XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0
2015	I	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
	II	5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
	III	5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
	IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1

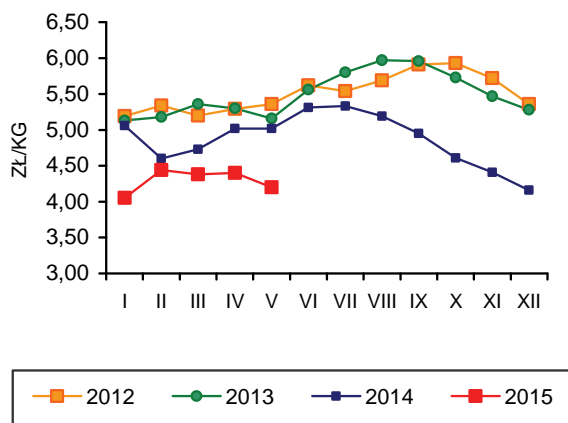
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

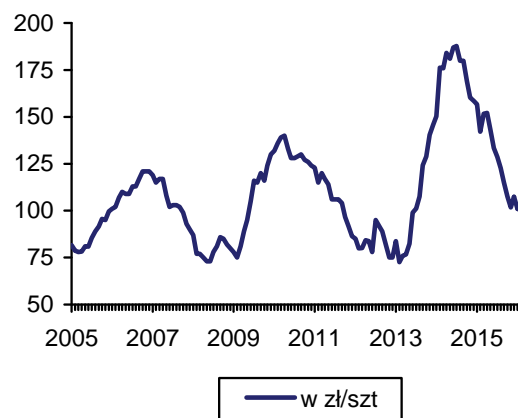
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-27	Niemczech	Danii		
2013	IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3	
	V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1	
	VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1	
	VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6	
	VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4	
	IX	191,04	187,49	185,86	169,39	98,1	101,1	110,7	
	X	180,44	181,19	177,27	166,78	100,4	102,2	108,6	
	XI	171,55	169,44	168,18	162,94	98,8	100,7	104,0	
	XII	170,13	168,41	170,18	158,40	99,0	99,0	106,3	
	2014	I	159,74	159,53	159,78	151,40	99,9	99,8	105,4
		II	155,14	149,20	155,26	147,95	96,5	96,1	100,8
		III	154,14	149,30	156,28	143,22	97,2	95,5	104,2
IV		161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4	
V		163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5	
VI		170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8	
VII		169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4	
VIII		164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3	
IX		158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6	
X		143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1	
XI		140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5	
XII		134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1	
2015	I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6	
	II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9	
	III	141,13	141,61	145,82	129,28	100,3	97,1	109,5	
	IV	145,00	148,00	150,00	133,00	102,1	98,7	111,3	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

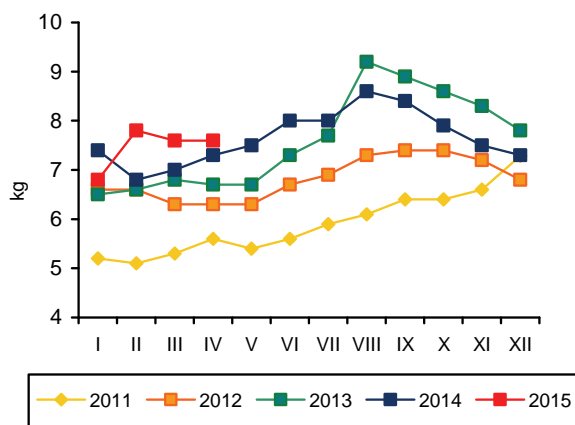
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

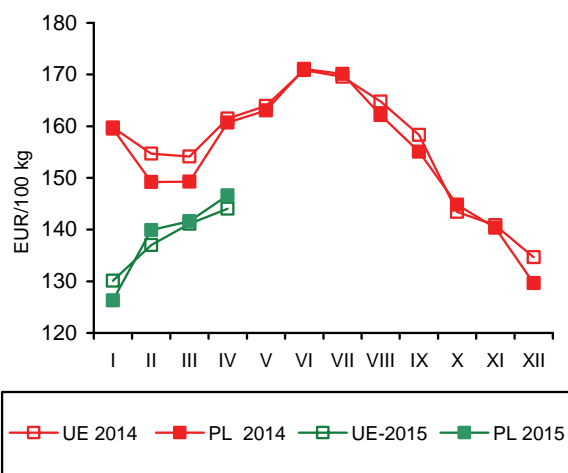
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

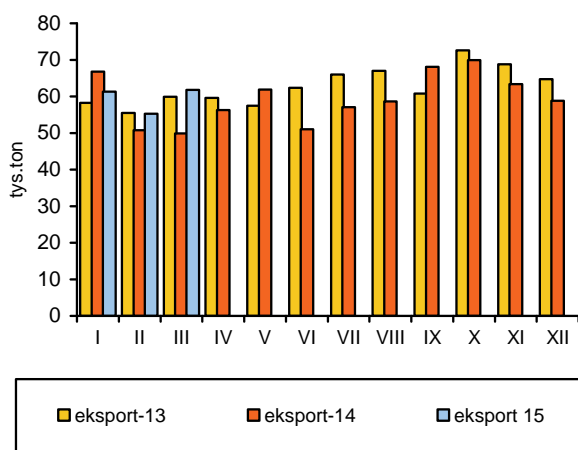
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

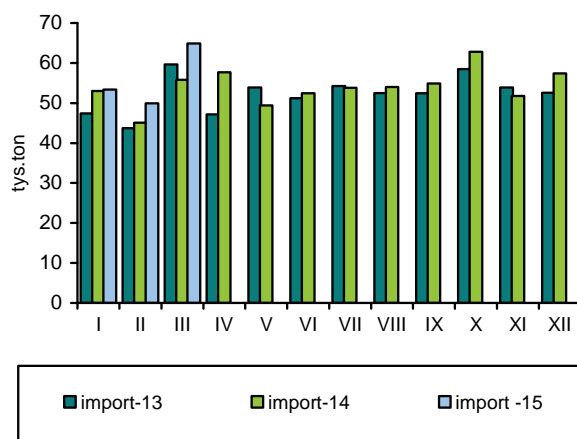
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w kwietniu 2015 r. ok. 171 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 1,8% mniej niż przed miesiącem, ale o 1,2% więcej niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w dużych zakładach zwiększyła się w pierwszych czterech miesiącach br. o ok. 48 tys. ton, tj. o 7,6% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem.

W pierwszym kwartale 2015 r. sprzedano za granicę o 18,2%, tj. o 29,4 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w tym samym okresie przed rokiem, a eksport stanowił ok. 28% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w zakładach dużych. Import mięsa drobiowego obniżył się w tym czasie o 9,8%, tj. o 0,9 tys. ton. W marcu 2015 r. sprzedaż zagraniczna zwiększyła się o 20,9% w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, natomiast import był mniejszy o 6,6%. Rosnąca sprzedaż zagraniczna była nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji drobiarskiej.

Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt potaniały w kwietniu 2015 r. o 0,8% w relacji miesiąc do miesiąca, a dla indyków o 2,3%. W relacji do kwietnia 2014 r. ich ceny były niższe odpowiednio o 3,5% i 5,6%. Relacja cen żywiec/pasza wyniosła na rynku kurcząt 2,59 wobec 2,64 przed rokiem, a na rynku indyków 4,40 wobec 3,97. Opłacalność produkcji kurcząt rzeźnych pogorszyła się więc, natomiast indyków poprawiła.

Średnia cena skupu kurcząt wzrosła w maju 2015 r. do 3,53 zł/kg i była o 3,8% wyższa niż w kwietniu, ale o 4,3% niższa niż dwanaście miesięcy wcześniej. Za indyki rzeźne płacono w maju br. 5,97 zł/kg, tj. o 0,3%

mniej niż przed miesiącem, ale o 1,9% więcej niż przed rokiem. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez ubojnie przemysłowe za tuszki kurcząt były o 0,6% niższe, a indyków o 1,3% wyższe niż w roku poprzednim. Cena detaliczna kurczęcia patroszonego była w kwietniu br. zbliżona do poziomu sprzed miesiąca, ale o 5% niższa w porównaniu z kwietniem poprzedniego roku.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim jeszcze się poprawiły. W kwietniu 2015 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 50,6% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 42,7%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 3,0%, podczas gdy cena polska o 8,1%. Spadek cen sprzedaży drobiu notowano we wszystkich obserwowanych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Ich dynamika była najsilniejsza w Hiszpanii, w Polsce i w Holandii, a najniższa w Czechach i w Niemczech.

W czwartym kwartale 2014 r. konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była o 1,9% większa niż przed rokiem, a wędlin drobiowych o 5,6% większa. W 2014 r. bezpośrednie spożycie mięsa drobiowego wzrosło tylko o 1,3% mimo spadku cen detalicznych o 2,8%, a konsumpcja wędlin drobiowych nie zmieniła się.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
I	111,0	133,0	146,0	162,0	174,0
II	101,0	122,0	131,0	142,0	159,0
III	110,0	136,0	148,0	157,0	174,0
IV	116,0	126,0	157,0	169,0	171,0
V	116,0	137,0	151,0	163,0	
VI	118,0	137,0	144,0	145,0	
VII	112,0	132,0	157,0	169,0	
VIII	114,0	139,0	151,0	154,0	
IX	116,0	134,0	150,0	171,0	
X	128,0	156,0	175,0	179,0	
XI	127,0	142,0	162,0	163,0	
XII	127,0	133,0	155,0	156,0	
RAZEM	1396,0	1627,0	1827,0	1930,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015
I	3608	2640	54126	62175
II	2666	2917	51192	60859
III	3056	2855	56110	67815
IV	2788		58158	
V	3378		61662	
VI	2969		55591	
VII	3087		59640	
VIII	3102		52602	
IX	3406		63526	
X	3739		73800	
XI	2910		65489	
XII	2684		57037	
RAZEM	37393		708933	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	1357	1304	3,49	3,39	6,41	6,55	7,20	6,90
II	1351	1321	3,72	3,45	6,48	6,51	7,31	6,91
III	1373	1322	3,70	3,56	6,73	6,67	7,47	6,95
IV	1379	1311	3,64	3,40	6,77	6,57	7,32	6,96
V	1370		3,69	3,53	6,72	6,53	7,31	
VI	1377		3,89		6,79		7,63	
VII	1365		3,93		6,72		7,66	
VIII	1335		3,91		6,85		7,75	
IX	1314		3,72		6,39		7,39	
X	1279		3,57		6,76		7,15	
XI	1280		3,47		6,60		6,91	
XII	1276		3,49		6,67		6,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1630	1433	1377	5,57	5,78	6,02	8,39	8,84	8,85
II	1621	1434	1395	5,72	5,71	6,02	8,77	8,51	8,74
III	1630	1451	1393	5,69	5,68	5,97	9,42	8,60	9,68
IV	1622	1442	1361	5,71	5,72	5,99	8,46	9,57	8,75
V	1588	1443		5,71	5,86	5,97	8,49	8,70	8,86
VI	1565	1448		5,99	6,01		9,20	8,83	
VII	1569	1451		6,17	5,94		8,75	8,78	
VIII	1549	1410		6,22	6,00		8,68	8,89	
IX	1497	1416		6,24	6,04		9,17	8,83	
X	1437	1336		6,38	6,03		9,18	8,80	
XI	1423	1319		6,13	6,10		9,20	9,26	
XII	1410	1329		6,09	6,06		9,47	9,56	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,97	235,00	203,00	195,55	200,86
IX	144,27	265,97	194,63	168,49	235,00	203,00	186,78	197,62
X	128,01	266,00	195,25	169,45	233,26	201,48	182,01	191,62
XI	121,20	266,00	187,02	166,61	225,00	197,60	172,82	187,84
XII	130,40	266,00	182,96	166,12	225,00	198,71	169,58	189,83
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,30	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	126,09	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	189,84

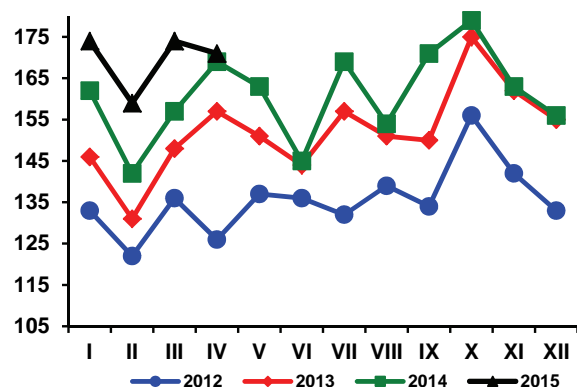
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

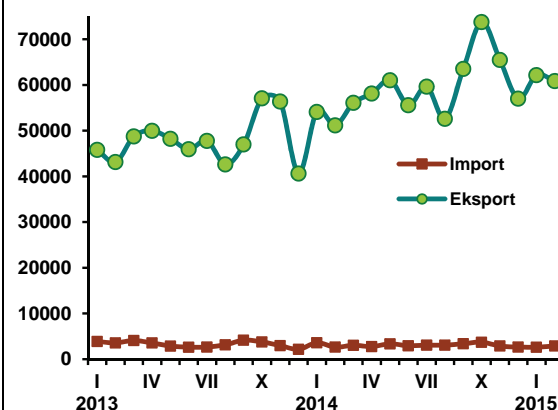
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1,50	1,53	1,49	0,21	0,20	0,20
II	1,48	1,44	1,51	0,20	0,19	0,18
III	1,50	1,45	1,47	0,20	0,19	0,19
IV	1,60	1,60	1,63	0,20	0,18	0,19

Źródło: Dane GUS.

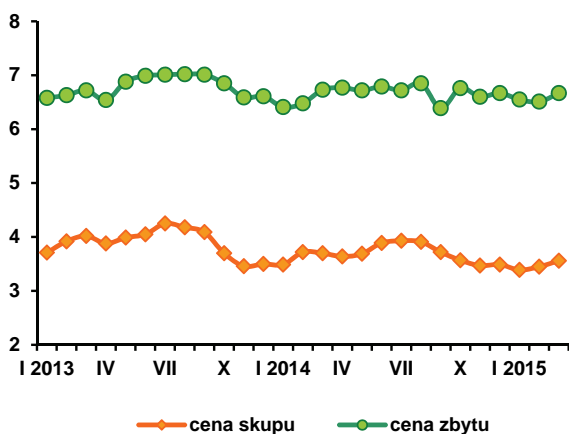
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

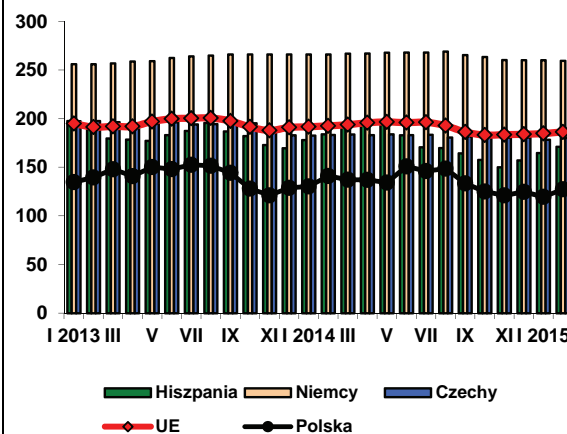
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W maju 2015 r. ceny jaj spożywczych sprzedawanych przez zakłady pakujące dość znacząco spadły. Przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 32,15 zł/100 sztuk i była o 5% niższa niż przed miesiącem. Nadal jednak przewyższała poziom ubiegłoroczny (o 7,4%). W relacji rok do roku jaja największe, klasy XL podrożały o 3,7%, duże, klasy L o 7,8%, średnie, klasy M o 7,3%, a małe, klasy S o 14,3%. W porównaniu z kwietniem najgłębszy spadek cen nastąpił na rynku jaj klasy S – o 14,6% i klasy M – o 4,2%. Jaja klasy L potaniały o 2,6%, a klasy XL o 0,8%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych z całego okresu styczeń-maj była o 9,6% wyższa niż w analogicznym okresie 2014 r.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przetwórstwa, które spadają od początku 2015 r., w maju obniżyły się do 2781 zł/tonę, tj. o kolejne 7,7%. W porównaniu z majem 2014 r. były o 7,1% niższe. Ceny skupu jaj przerobowych wykazywały od początku bieżącego roku tendencję spadkową.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj konsumpcyjnych w kwietniu 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim poprawiła się. Było to przede wszystkim następstwem niższych kosztów paszowych. Średnie ceny jaj uzyskiwane przez producentów wzrosły w tym czasie o 3,5%, a ceny mieszanek przemysłowych dla kur niosek spadły o 6,2%. Relacja cen

jaj do cen paszy była więc korzystniejsza niż przed rokiem. Jednak w relacji miesiąc do miesiąca, opłacalność produkcji jaj w kwietniu nieznacznie pogorszyła się.

Średnia cena jaj spożywczych w handlu detalicznym nie uległa zmianie w kwietniu 2015 r. Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj z pierwszych czterech miesięcy 2015 r. była natomiast o 3,8% niższa niż rok wcześniej, ale o ok. 14% przewyższała poziom z 2011 r. Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych od dłuższego czasu są relatywnie stabilne i wahają się wokół 0,51 zł/sztukę. Jest to w znacznym stopniu następstwem spadkowej tendencji spożycia bezpośredniego.

Średnie miesięczne ceny sprzedaży jaj klasy L i M w Unii Europejskiej, według wstępnego szacunku na bazie cen tygodniowych, były w kwietniu 2015 r. o 7,3% niższe niż polskie ceny wyrażone w euro. Dwanaście miesięcy wcześniej ceny unijne o 3,2% przewyższały ceny polskie. W Unii Europejskiej za 100 kg jaj konsumpcyjnych trzeba było w kwietniu br. zapłacić o 9,9 euro mniej niż w Polsce, podczas gdy przed rokiem o 1,03 euro więcej. W Polsce, ceny jaj wyrażone w euro wzrosły w tym czasie o 11,7%, a w Unii Europejskiej spadły o 2,8%. W Niemczech i w Czechach jaja podrożały w kwietniu br. w relacji miesiąc do miesiąca o 2,6-2,7%, a w Holandii o 0,4%, podczas gdy we Francji potaniały o 8,7%.

W pierwszym kwartale 2015 r. sprzedano za granicę o 21,5% mniej jaj świeżych i o 21,3% mniej przetworów z jaj niż przed rokiem. Było to następstwem dużej podaży jaj w Unii Europejskiej oraz silnej zmienności cen w wielu krajach członkowskich. Import jaj spożywczych zmniejszył się w tym czasie o 5,7%, a przetworów z jaj był o 8% większy. Wolumen obrotów handlu zagranicznego jajami był więc mniejszy niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Bardzo wysokie ceny detaliczne jaj w latach 2012 i 2013 znalazły odzwierciedlenie w spadku ich konsumpcji bezpośredniej. W czwartym kwartale 2014 r. była ona o 1,7% mniejsza niż w roku poprzednim. Przeciętne miesięczne spożycie jaj na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych obniżyło się w całym 2014 r. o 1,1% w porównaniu do 2013 r. i o ok. 4% w porównaniu z rokiem 2011.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	2339	1954	23037	15598	522	426	1739	1496
II	1491	1349	21046	16466	333	421	1444	1006
III	1759	1969	20211	18386	367	473	1485	1174
IV	1437		15385		337		1646	
V	2045		17121		337		1840	
VI	1619		16214		377		1516	
VII	1771		15525		417		1368	
VIII	2350		14122		377		1407	
IX	3065		15747		479		1672	
X	1912		17744		589		1831	
XI	1791		16188		414		1650	
XII	2176		15019		682		1336	
RAZEM	23755		207359		5231		18934	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	42,10	44,20	30,80	36,20	28,80	32,10	21,30	28,90
II	41,80	42,80	32,90	35,80	29,50	33,40	20,80	27,20
III	42,10	43,00	29,90	33,60	29,80	29,80	21,00	27,00
IV	43,20	42,20	32,70	34,10	29,50	31,10	23,00	28,10
V	40,40	41,90	30,80	33,20	27,50	29,50	21,00	24,00
VI	42,20		32,10		29,40		19,50	
VII	44,20		33,40		27,50		22,20	
VIII	40,70		32,70		28,90		24,90	
IX	42,70		34,40		31,10		28,60	
X	42,80		35,00		30,80		24,20	
XI	43,60		35,90		30,80		24,00	
XII	44,40		36,50		33,50		28,40	

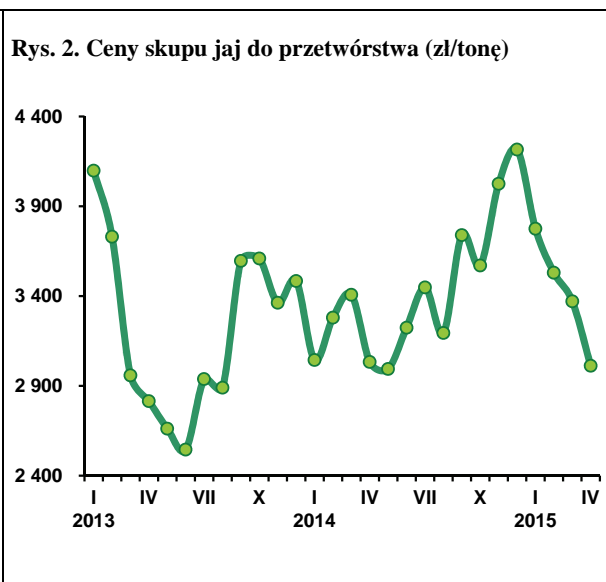
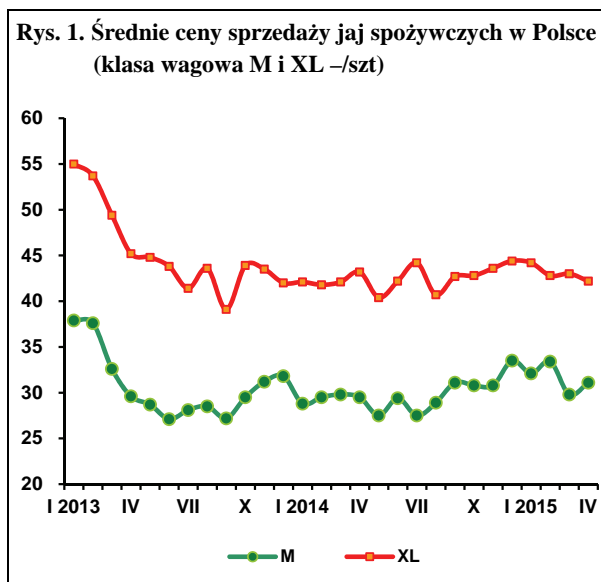
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	89,65	85,10	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	104,45	94,10	124,49
X	123,96	103,24	107,53	104,90	102,90	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	113,48	105,27	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	112,17	102,55	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,06
III	134,22	113,52	136,61	113,46	109,48	132,39
IV	135,53	105,00	116,11	103,71	97,00	125,65

Źródło: Dane MRiRW.

W kwietniu 2015 r. Komisja Europejska przewidywała, że w 2015 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 może wynieść 589,08 EUR/100 kg wagi poubojowej, a cena owiec ciężkich 515,36 EUR/100 kg. Przewidywane ceny wskazują na ich marginalne zmiany w stosunku do 2014 r. Potwierdzają to także dane zawarte w krótkookresowej prognozie. Komisja Europejska przewiduje, że w 2015 r. produkcja baraniny nieznacznie spadnie, a niedostatek produkcji zostanie pokryty zwiększonym importem. Można więc wnioskować, że w tej sytuacji ceny będą oscylować wokół poziomów ubiegłorocznych, a ich duży wzrost w I kwartale może poprzedzać spadek w drugiej połowie roku.

W I kwartale 2015 r. przeciętna cena jagniąt wyniosła 635,8 EUR/100 kg, a owiec ciężkich 548,6 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 17% i 10%. Wysokie do niedawna stopy wzrostu cen zmniejszają się jednak z miesiąca na miesiąc. W kwietniu b.r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 617,1 EUR/100 kg i była wyższa niż rok wcześniej o 4,8%. W maju obniżyła się ona do 581,5 EUR/100 kg i była prawie taka sama jak w maju 2014 r.

Z kolei cena owiec ciężkich wyniosła w kwietniu 572,5 EUR/100 kg, a w maju 548,7 EUR/100 kg. Kwietniowa cena była wyższa niż rok wcześniej o 2,8%, ale majowa już niższa o 4,7%.

Znaczne osłabienie stóp wzrostu może więc oznaczać wygaszenie tendencji wzrostowej, czyli potwierdzenie wcześniejszego przypuszczenia o możliwości przekształcenia, w II połowie roku, dotychczasowej tendencji wzrostowej w tendencję spadkową.

Powstaje więc pytanie co taka sytuacja może oznaczać dla polskich producentów owiec? W I kwartale 2015 r. cena polskich owiec ciężkich wyniosła 371,6

EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1,1% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu wyniosła ona 421,03 EUR/100 kg, a w maju 409,17 EUR/100 kg. W odniesieniu do analogicznych miesięcy poprzedniego roku ceny te były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 8,6% i 6,4%. Rozwój cen wyrażonych w euro na polskim rynku był inny niż cen na rynku unijnym, tak w odniesieniu do I kwartału jak i ostatnich miesięcy.

Komisja Europejska przewiduje, że cena polskich owiec ciężkich w 2015 r. wyniesie 450 EUR/100 kg wagi poubojowej, a więc będzie o 1,5% niższa niż w 2014 r. Można więc przypuszczać, że aktualna, wysoka stopa wzrostu tych cen jest przejściowa i ponownie zamieni się w tendencję spadkową. Ze względu na przewidywany, większy spadek cen w Polsce niż w UE-28, zwiększy się różnica tych cen. Cena polskich owiec która w 2014 r. stanowiła 78% przeciętnej ceny UE-28, w 2015 r. może stanowić 76% tej ceny.

W okresie I-IV przeciętna cena skupu owiec wyniosła 7,10 zł/kg wagi żywej i była o 10,6% wyższa niż rok wcześniej. Jej rozwój w najbliższych miesiącach zależał będzie od rozwoju cen w Unii Europejskiej, a także kursu złotego względem euro. Gdyby w rzeczywistości wystąpił spadek cen w UE-28, a także spadek cen polskich owiec ciężkich wyrażonych w euro, to bardzo prawdopodobna byłaby obniżka cen wyrażonych w złotych, z tym, że ewentualna deprecjacja będzie ten spadek łagodzić, a aprecjacja pogłębiać go.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	770	767	750	98
II półrocze	690	761	740	97
Rok	1 460	1 528	1 490	98

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2013	91,4	76,5	72,0	211,0	93,6	115,1	110,3	69,3	73,7	113,2	126,5	93,3	1246
2014	46,2	89,8	162,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1100^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	50,5	117,4	226,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	88,3
Import 2013	85,4	50,2	48,5	58,2	85,0	113,3	116,8	62,4	82,2	96,3	64,5	74,5	937
2014	98,0	52,4	84,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	950^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,8	104,4	174,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	101,4

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2013/2014	7,06	6,14	6,69	6,56	6,40	6,71	5,95	6,65	8,23	6,40	6,50	4,62
2014/2015	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79	6,36	6,80	8,59
miesiąc roku poprzedniego = 100	115,6	103,4	95,1	91,8	103,4	100,9	93,9	85,3	106,8	99,4	104,6	185,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2014	8,6	18,2	2,05	4,36
V	8,4	17,9	2,01	4,28
VI	8,1	17,2	1,96	4,17
VII	8,1	17,3	1,96	4,17
VIII	7,9	16,8	1,88	4,00
IX	7,8	16,6	1,86	3,96
X	7,8	16,6	1,86	3,96
XI	7,7	16,3	1,82	3,86
XII	8,8	18,7	2,09	4,43
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18
II	8,5	18,0	2,02	4,30
III	8,8	18,8	2,14	4,55
IV	8,7	18,4	2,15	4,57

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2013/2014	51,41	51,97	51,54	51,60	51,49	51,44	51,60	51,50	53,04	52,83	52,11	52,08
2014/2015	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35	52,41	52,32	51,72	51,82
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,9	101,5	100,1	101,6	103,8	102,8	103,5	103,6	98,8	99,0	99,3	99,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2013/14	580,8	609,6	634,7	648,7	630,0	581,5	586,8	552,3	537,3	534,7	588,6	581,1
2014/15	582,5	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	635,8	615,0	617,1	581,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,3	95,3	92,8	92,9	99,7	108,8	112,6	118,9	118,3	115,0	104,8	100,1
Włochy												
2013/2014	575,5	589,5	636,5	687,3	707,2	671,3	698,4	572,5	546,6	544,9	657,2	597,8
2014/2015	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9	495,0	621,6	566,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,3	104,6	99,8	99,4	96,5	98,9	99,4	104,2	99,9	90,8	94,6	94,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2013/2014	533,2	517,0	496,3	482,7	476,1	483,6	485,9	488,0	490,3	516,0	556,9	575,6
2014/2015	569,6	508,7	482,1	469,5	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9	572,4	572,5	548,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,8	98,4	97,1	97,3	99,0	102,4	106,5	108,9	110,5	110,9	102,8	95,3
Wielka Brytania												
2013/2014	570,7	528,7	483,9	461,6	458,3	474,3	471,9	480,6	499,9	543,8	582,7	607,8
2014/2015	617,9	514,1	471,0	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8	608,4	592,2	560,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,3	97,2	97,3	97,5	97,9	102,2	111,1	113,3	113,0	111,9	101,6	92,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2013/2014												
NZD/szt. 15 kg	63,02	65,35	66,41	65,31	72,20	76,48	69,35	64,92	65,91	64,95	68,12	58,86
2014/2015												
NZD/szt. 15 kg	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00	60,37	59,67	53,12
miesiąc roku poprzedniego = 100	120,9	119,9	117,8	117,8	113,4	107,7	104,0	98,5	104,7	92,9	87,6	90,2

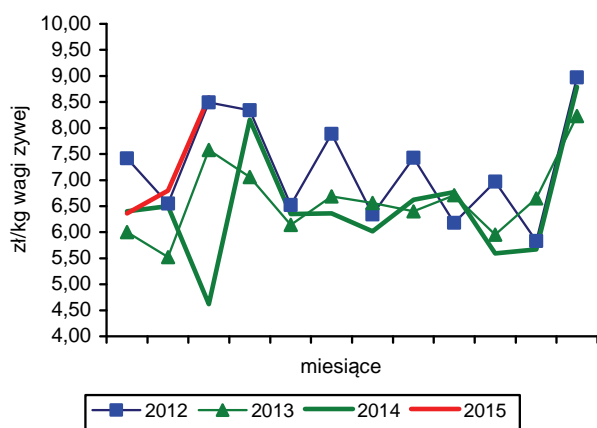
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

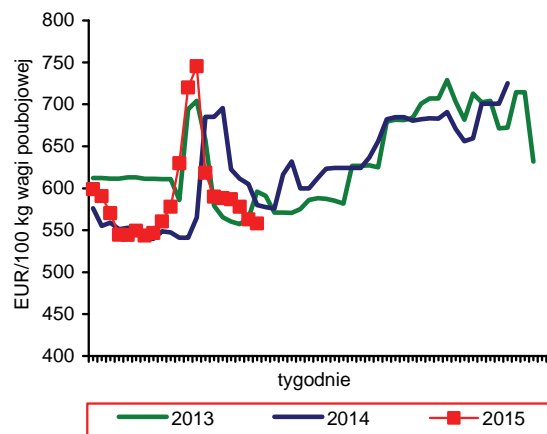
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2013/2014												
AUD/100 kg cwe	471	497	453	439	398	407	423	423	504	556	572	570
2014/2015												
AUD/100 kg cwe	585	551	479	495	438	463	521	550	547	519	541	575
miesiąc roku poprzedniego = 100	124,2	110,9	105,7	112,7	110,1	113,8	123,2	130,0	108,5	93,3	94,6	100,9

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

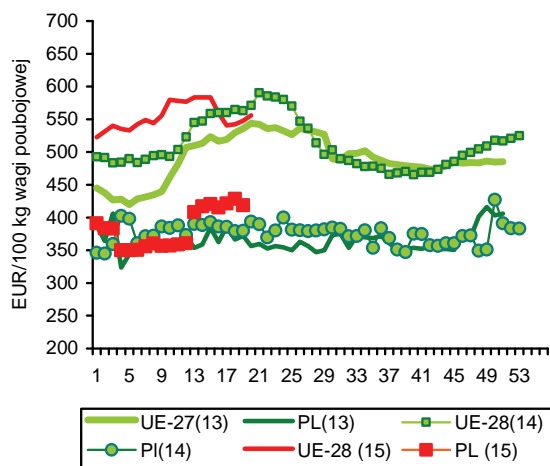
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

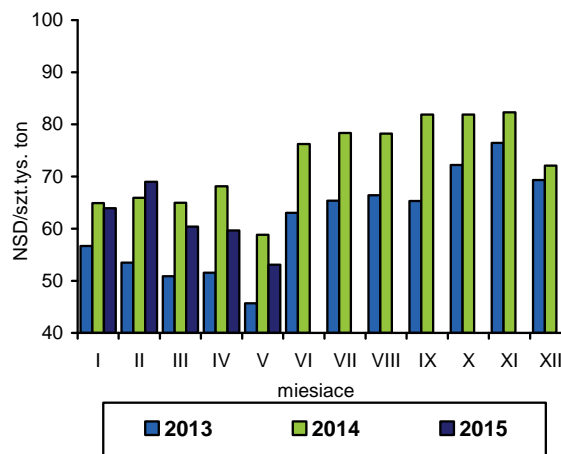
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

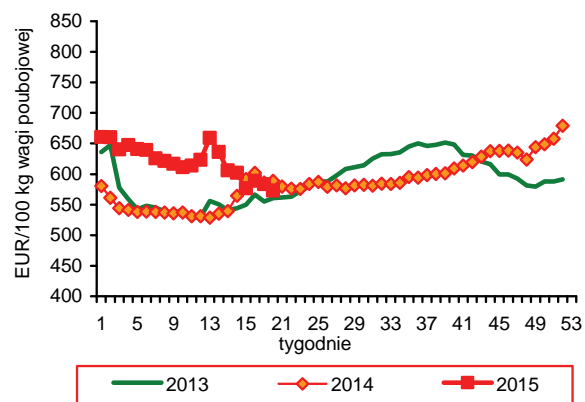
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

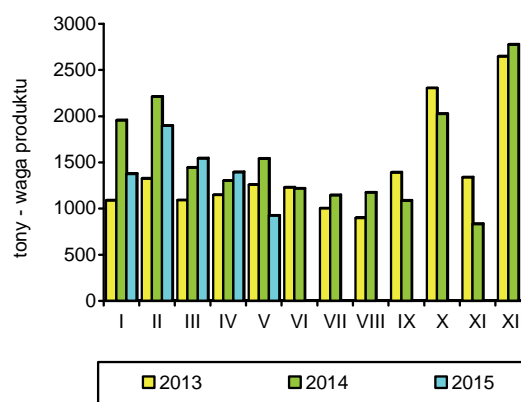
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-kwiecień 2015 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 64,0 tys. ton i były o 2,1% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Nieznacznie zwiększyły się połowy szprotów, które wyniosły 41,7 tys. ton (wzrost o 0,9%), a wykorzystanie limitu połowowego wyniosło 66,5%. O blisko 1/3 zwiększyły się natomiast wyładunki śledzi i dorszy do odpowiednio 11,0 i 5,5 tys. ton. Po kilkuletnim okresie zwiększonego zainteresowania rybaków połowami storni w roku bieżącym ich wyładunki zmniejszyły się o 31,7%, do 5,4 tys. ton. W porównaniu z rokiem poprzednim bardzo małe są także połowy ryb pozostałych, w strukturze których przeważały dobijaki, płocie i okonie (spadek o 60,9% do 0,4 tys. ton). Bardzo dobre wyniki połowowe osiągnięto natomiast w odniesieniu do ryb liczonych w sztukach – troci i łososi, których wyładunki zwiększyły się w okresie styczeń-kwiecień 2015 r. odpowiednio o 9 i 14% (do 14,9 i 1,6 tys. sztuk).

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła w I kwartale 2015 r. 96,0 tys. ton i była o 6,5% mniejsza niż rok wcześniej. Największy spadek produkcji wystąpił w grupie całych mrożonych ryb morskich (o 84,9% do 2,4 tys. ton), pod wpływem ograniczenia dostaw szprotów, których połowy są w br. bardziej rozłożone w czasie, podczas gdy w latach poprzednich miało miejsce ich silne skumulowanie w I połowie roku. Produkcja większości podstawowych grup produktów była w tym okresie większa niż przed rokiem. Znaczny spadek produkcji pozostałych ryb wędzonych (o 16,4% do 5,1 tys. ton), został z nadwyżką pokryty produkcją wędzonych łososi, która wyniosła blisko 13,7 tys. ton (wzrost o 12,4%). Bardzo dobre wyniki osiągnięto także w przetwórstwie pogłębionym, gdzie produkcja konserw, marynat, past, sałatek, paprykarzy, wyrobów garmażeryjnych, dań gotowych i in. zwiększyła się łącznie o 6,0% do 55,8 tys. ton. Głównym surowcem wykorzystywanym do wyrobu tych produktów są śledzie, których przetwórstwo zwiększyło się w analizowanym okresie o 5,0% do 26,6 tys. ton. Produkcja mrożonych filetów z ryb morskich zwiększyła się o 1,8% i wyniosła 7,3 tys. ton, a o ponad 16% więcej niż przed rokiem wyprodukowano także filetów solonych (2,8 tys. ton).

W I kwartale 2015 r. zwiększył się wolumen eksportu większości podstawowych grup produktów (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia pełną analizę ekspor-

tu, głównie ryb świeżych i mrożonych).

W największym stopniu zwiększył się wywóz ryb wędzonych (o 15,7% do 14,0 tys. ton) oraz filetów i mięsa z ryb (o 7,9% do 18,0 tys. ton), przy nieznacznie większym niż w analogicznym okresie roku poprzedniego eksporcie przetworów i konserw z ryb (o 2,9% do 32,1 tys. ton). Zmiany cen transakcyjnych poszczególnych produktów były zróżnicowane. Niższe ceny eksporterzy osiągnęli w przypadku przetworów ze śledzi i wędzonych łososi, natomiast wyższe ceny notowano w handlu filetowanymi dorszami, a w mniejszym stopniu wędzonymi pstrągami. Wzrost wartości eksportu odnotowano na większości głównych rynków zbytu z wyjątkiem Wielkiej Brytanii i Czech (spadek o 16-17%). Import ryb, przetworów rybnych i owoców morza zwiększył się w I kwartale 2015 r. o 2,4% do 135,9 tys. ton, przy nieco wyższej dynamice wzrostu jego wartości (o 4,2% do 1,7 mld zł). Utrzymuje się wysokie tempo importu ryb świeżych (o 17,8% do 40,9 tys. ton), przy niewielkich zmianach przywozu filetów (46,3 tys. ton, wzrost o 1,3%) i produktów gotowych (13,2 tys. ton, spadek o 0,8%). Spośród głównych gatunków ryb sprowadzanych do Polski wyższe ceny niż przed rokiem notowane są w przywozie dorszy, śledzi, mintajów, czarniaków i krewetek, natomiast tańsze są tylko łososie, makrele i pstrągi.

Wzrost cen większości importowanych ryb i owoców morza nie wpłynął do tej pory na przyspieszenie dynamiki wzrostu cen w obrocie detalicznym. W kwietniu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim ceny te wzrosły średnio o 0,1% i były wyższe niż w grudniu 2014 r. o 1,0%. Ceny te nadal były niższe niż przed rokiem o 0,7%. Od początku roku drożeją przede wszystkim produkty nieprzetworzone – ryby mrożone (o 2,8%), ryby świeże i chłodzone (o 1,8%), oraz owoce morza (1,2-1,4%), przy stabilnych cenach ryb wędzonych, solonych oraz niewielkich obniżkach przetworów i konserw (0,4%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	pląskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2014 III	14 326	3 568	989	2 672	380	21 935	4 266	353
IV	13 754	2 477	1 228	1 091	576	19 126	3 083	161
V	7 110	1 721	1 140	434	302	10 707	2 271	180
VI	2 123	2 636	972	545	862	7 138	130	1
VII	341	999	193	720	1 743	3 996	632	7
VIII	102	1 343	127	595	1 787	3 954	4 019	4
IX	663	3 907	918	548	646	6 682	1 979	5
X	1 688	4 875	1 341	820	387	9 111	2 810	61
XI	2 996	3 216	1 641	565	193	8 611	3 938	176
XII	2 232	1 188	1 362	505	120	5 407	1 509	1 292
2015 ^{a,b} I	3 656	1 394	1 579	1 090	101	7 820	1 453	235
II	7 919	2 420	1 204	2 183	83	13 809	3 455	490
III	15 588	5 026	1 370	1 875	183	24 042	4 869	452
IV	14 536	2 129	1 401	248	37	18 351	5 080	399
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	105,7	86,0	114,1	22,7	6,4	95,9	164,8	247,8
<u>I-IV 2015</u> <u>I-IV 2014</u>	100,9	132,9	132,3	68,3	39,1	102,1	109,0	114,0

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 02.06.2015 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2014 III	767	13 101	7 702	18 846	9 423	1 252	825	40 416
IV	964	9 628	8 089	16 096	7 871	1 161	754	34 777
V	816	5 594	5 760	14 646	6 065	934	926	26 816
VI	511	4 072	5 171	13 529	5 950	660	874	23 283
VII	262	3 081	5 909	13 028	6 465	604	821	22 280
VIII	192	3 395	6 156	14 322	6 474	761	918	24 065
IX	333	5 121	6 882	18 038	8 420	997	960	30 374
X	910	7 199	8 281	19 313	9 721	1 039	1 092	35 703
XI	1 648	6 885	9 762	19 968	10 508	971	884	38 230
XII	974	4 821	12 459	18 196	10 350	956	664	36 450
2015 I	1 658	3 504	5 984	17 442	8 394	1 060	825	28 588
II	1 622	3 611	7 175	18 302	8 867	1 288	893	30 710
III	2 443	5 425	8 772	20 055	9 325	1 523	1 174	36 695
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2015</u> <u>III 2014</u>	318,5	41,4	113,9	106,4	99,0	121,6	142,3	90,8
<u>I-III 2015</u> <u>I-III 2014</u>	238,3	47,1	104,5	106,0	105,0	98,9	115,2	93,5

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 ^b I-XII	366,3	118,6	65,2	52,9	69,7	519,7	184,6	96,5	47,0	151,6
2014 ^b III	32,6	10,5	5,9	4,4	5,4	47,0	15,5	9,5	4,7	14,3
IV	32,5	9,9	5,8	4,8	4,0	41,2	12,6	8,0	3,1	13,7
V	31,3	8,7	5,5	3,7	7,4	35,2	11,1	5,5	2,8	12,4
VI	30,0	8,6	4,9	3,5	7,7	32,7	10,3	4,5	2,8	11,8
VII	26,7	9,2	4,9	4,1	4,2	34,0	11,4	5,4	3,5	10,8
VIII	27,2	8,4	4,6	3,4	7,2	33,1	11,9	4,9	2,9	10,8
IX	26,8	10,3	5,1	4,0	2,9	46,7	16,8	8,1	4,4	14,2
X	33,1	10,4	7,1	5,1	5,2	54,2	20,6	11,4	4,5	14,0
XI	34,9	11,1	6,2	5,3	6,3	56,1	22,7	8,8	4,9	15,2
XII	33,7	10,7	4,4	6,8	7,9	53,6	21,5	9,4	4,6	14,0
2015 ^b I ^c	26,5	10,1	6,4	4,1	1,2	43,8	15,8	9,2	3,8	11,6
II ^c	28,5	10,4	5,6	4,1	3,0	42,6	14,4	9,0	4,3	11,7
III ^c	31,2	11,5	6,1	5,9	1,4	49,5	16,1	7,7	5,1	17,6
Wskaźnik zmian (%)										
III 2015 III 2014	95,7	109,5	103,4	134,1	25,9	105,3	103,9	81,1	108,5	123,1
I-III 2015 I-III 2014	95,0	102,6	108,4	116,5	33,1	102,4	101,3	85,5	99,2	117,9

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 ^a I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,71	5,89	11,51	21,15	12,35
2014 ^a III	5,52	5,29	5,92	6,09	6,29	6,47	5,50	11,15	23,05	13,13
IV	5,99	5,41	6,23	6,05	5,88	7,06	6,11	11,08	23,50	11,55
V	5,41	4,91	6,00	6,38	5,67	7,69	5,82	10,88	21,69	12,47
VI	4,89	4,87	5,27	5,66	5,69	7,50	6,45	10,93	19,22	12,50
VII	5,17	4,89	5,30	5,62	5,58	7,27	5,88	11,14	19,87	11,34
VIII	5,12	4,89	5,18	5,62	5,77	7,18	5,75	11,89	18,16	12,01
IX	5,02	5,59	4,45	5,59	5,14	6,92	6,46	11,51	18,81	12,48
X	4,98	6,50	4,20	5,36	4,46	6,89	5,88	11,82	18,95	12,53
XI	6,50	6,37	4,16	4,54	4,63	5,88	5,93	12,18	20,45	11,35
XII	6,90	6,17	4,20	4,38	4,33	6,30	6,39	12,01	22,20	12,60
2015 ^a I	6,13	6,37	4,67	3,80	4,29	8,41	6,49	13,36	21,61	12,24
II	6,65	6,47	4,55	4,99	4,82	8,03	6,73	13,99	20,63	13,55
III	6,64	6,19	4,32	5,83	5,12	7,91	6,48	14,02	20,40	12,27
Wskaźnik zmian (%)										
III 2015 III 2014	120,3	117,0	73,0	95,7	81,4	122,3	117,8	125,7	88,5	93,5
I-III 2015 I-III 2014	113,3	114,6	72,2	79,1	85,8	125,7	121,5	122,7	86,6	96,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,2	49,9	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 ^a I-XII	9,47	20,43	19,01	17,71	54,91	50,65	53,55	2,54	1,59
2014 ^a III	9,78	18,78	19,57	17,23	55,17	48,68	47,51	2,57	1,64
IV	9,94	20,29	19,23	17,07	54,84	49,79	47,33	2,31	1,56
V	9,40	25,04	19,94	15,74	54,28	50,88	56,08	2,55	1,51
VI	9,44	19,95	14,97	16,75	53,30	50,39	69,98	2,60	1,31
VII	9,14	18,05	19,27	16,60	53,30	48,96	74,59	2,54	1,34
VIII	9,52	20,83	20,35	20,77	53,70	49,11	67,49	2,40	1,34
IX	9,13	18,83	15,79	20,59	54,37	51,98	57,98	2,34	1,34
X	9,10	20,09	18,15	18,73	54,95	51,57	55,29	2,57	1,57
XI	8,92	20,84	19,22	19,17	56,72	53,96	58,12	2,64	1,70
XII	9,32	22,84	18,75	20,49	56,81	53,24	53,95	2,62	1,73
2015 ^a I	8,81	24,03	21,38	21,46	53,78	51,49	53,09	3,05	b.d.
II	8,33	27,03	20,19	22,86	52,06	51,06	50,30	2,75	b.d.
III	8,64	25,80	19,11	22,73	52,00	50,00	50,79	-	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
III 2015 III 2014	88,3	137,4	97,6	131,9	94,3	102,7	106,9	x	x
I-III 2015 I-III 2014	86,7	120,5	103,2	137,6	95,9	103,9	115,0	111,9	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi		
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2014 III	10,47	-	12,90	58%	14,65	67%	9,93	-	9,73	76%	10,69	70%
IV	10,48	-	13,06	59%	14,65	67%	9,85	-	9,69	76%	10,20	67%
V	10,63	-	12,62	57%	14,68	68%	9,84	-	9,83	77%	10,49	69%
VI	10,83	-	12,68	58%	14,19	65%	10,26	-	9,70	76%	10,43	69%
VII	10,77	-	12,62	57%	14,14	65%	10,19	-	9,68	76%	10,39	68%
VIII	10,80	-	12,56	57%	14,16	65%	10,18	-	9,72	76%	10,35	68%
IX	10,97	-	12,73	57%	14,16	65%	10,21	-	9,64	75%	10,26	68%
X	10,83	-	12,98	58%	14,16	65%	10,31	-	9,62	76%	10,22	67%
XI	9,29	-	12,78	58%	14,16	65%	10,44	-	9,81	78%	10,39	69%
XII	9,30	-	13,08	59%	14,16	65%	10,53	-	9,65	77%	10,83	72%
2015 I	10,03	-	13,66	61%	14,10	64%	10,67	-	9,80	78%	10,43	69%
II	10,63	-	13,69	61%	14,88	68%	11,05	-	9,95	80%	10,47	70%
III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
Wskaźnik zmian (%)												
IV 2015 IV 2014	103,8	x	107,4	x	102,0	x	118,1	x	103,6	x	102,5	x
I-IV 2015 I-IV 2014	101,3	x	106,5	x	100,2	x	112,2	x	101,4	x	98,1	x

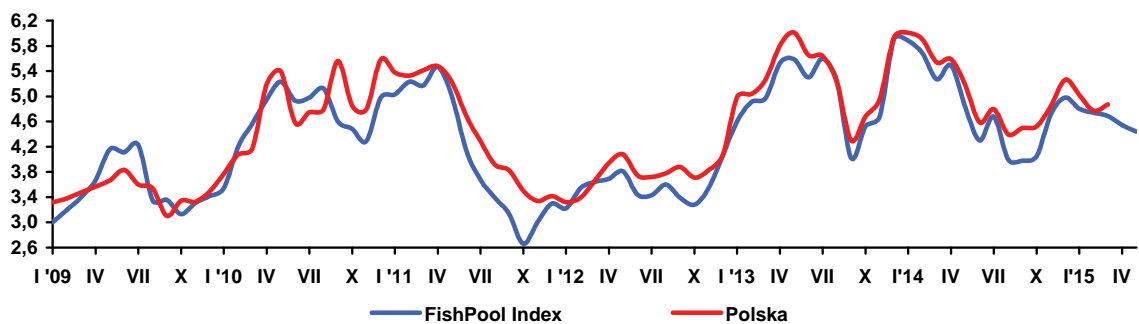
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

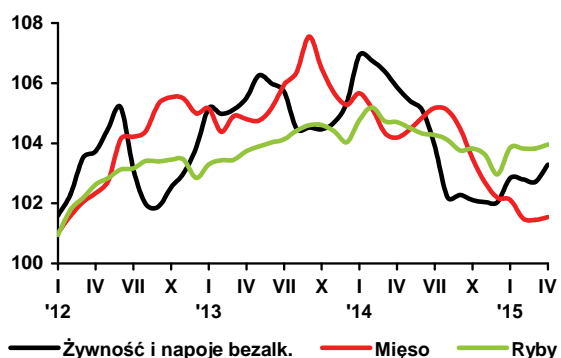
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,66	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2014I-XII	21,76	12,58	26,97	77,54	31,88	16,72	20,77	27,87	34,06	15,24	14,11
2014 III	21,79	12,63	26,31	77,70	31,79	16,80	21,03	28,00	34,29	15,33	14,36
IV	21,74	12,64	26,43	77,50	31,98	16,74	20,97	27,94	34,12	15,25	14,49
V	21,66	12,56	26,67	78,20	32,08	16,86	20,80	27,75	34,29	15,24	-
VI	21,66	12,50	26,85	78,00	31,87	16,87	20,62	27,69	34,18	15,21	-
VII	21,81	12,52	26,96	78,30	31,96	16,81	20,70	27,62	34,00	15,20	-
VIII	21,75	12,46	27,07	77,70	31,85	16,75	20,72	27,75	34,06	15,14	-
IX	21,74	12,42	27,40	76,90	31,57	16,62	20,77	27,94	33,88	15,16	-
X	21,76	12,49	27,57	76,60	31,71	16,66	20,90	27,75	33,94	15,16	14,43
XI	21,75	12,57	27,79	76,40	31,80	16,48	20,57	27,94	33,88	15,08	14,54
XII	21,76	12,54	28,17	76,60	31,79	16,24	20,27	27,81	33,82	14,99	12,87
2015 I	21,96	b.d.	28,76	78,00	31,91	16,22	20,60	27,87	33,71	15,02	13,55
II	21,79	b.d.	29,38	77,20	32,15	16,07	20,72	27,94	33,82	15,02	13,99
III	22,08	b.d.	29,98	76,30	32,26	15,84	20,45	28,00	33,88	14,89	14,26
IV	22,26	b.d.	30,26	76,90	32,35	15,99	20,27	28,06	33,82	14,94	14,24
Wskaźnik zmian (%)											
<u>IV 2015</u> IV 2014	102,4	x	114,5	99,2	101,2	95,5	96,7	100,4	99,1	98,0	98,3
<u>I-IV 2015</u> I-IV 2014	101,0	x	112,6	98,9	100,5	95,1	97,7	99,6	98,9	97,0	98,4

Źródło: Dane GUS.

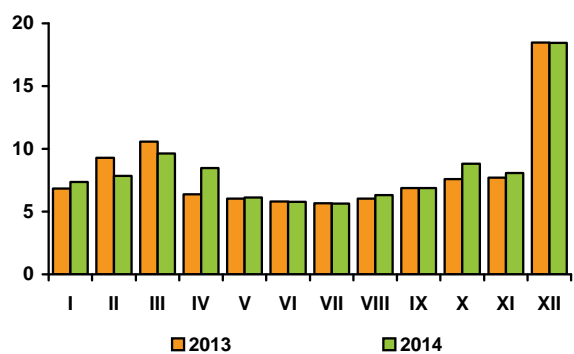
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

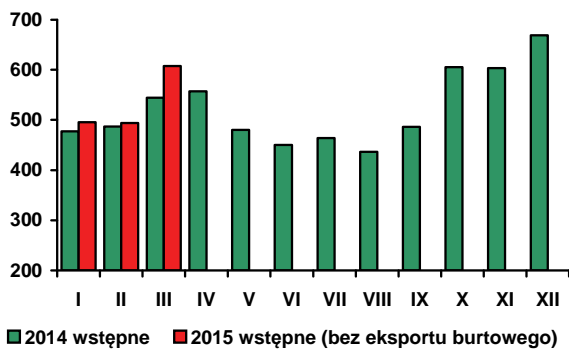
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)

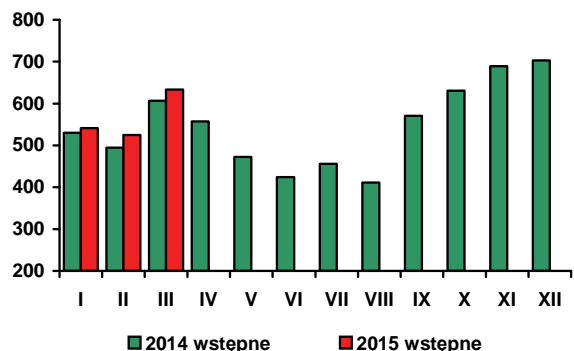
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane MF.

W kwietniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,6% (po spadku o 0,1% w marcu), przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,4%. Najbardziej zwiększyły się ceny owoców (o 5,8%), warzyw (o 2,2%) i cukru (o 1,2%). Wydatnie podrożały jabłka (o 16,1%) i owoce cytrusowe (o 3,6%), przy niewielkiej redukcji cen bananów (o 0,6%). O wzroście cen warzyw zadecydowała znacząca zwyżka cen warzyw świeżych, w tym głównie kapusty (o 31,6%), marchwi (o 31%) i pomidorów (o 9%). Wraz ze wzrostem cen cukru, podrożały dżemy, marmolady i miód (o 0,5%) oraz wyroby cukiernicze i czekolada (po 0,2%). Nieznacznie, bo o 0,1% podniosły się ceny pieczywa i produktów zbożowych, artykułów mięsnych oraz ryb i owoców morza. Więcej niż w marcu konsumenci płacili za makarony i produkty makaronowe (o 0,3%), mięso drobiowe (o 0,6%), wieprzowinę (o 0,5%) oraz ryby mrożone (o 0,8%), a mniej za ryż (o 0,4%), kasze i ryby świeże (po 0,3%) oraz wędliny (o 0,2%). Niższe niż w poprzednim miesiącu były ceny jaj (o 0,7%), tłuszczów (o 0,4%) i artykułów mleczarskich. Tłuszcze wieprzowe i oleje potaniały po 0,7%, masło o 0,4%, a margaryny o 0,3%. Spadły ceny serów dojrzewających (o 0,4%), twarogów (o 0,3%) i śmietany (o 0,1%), przy stabilizacji cen mleka pitnego i nieznacznym wzroście cen mleka w proszku i napojów mlecznych po 0,1%. Łączne ceny napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,3%, w tym kawy, herbaty i kakao po 0,4%, soków owocowych i warzywnych o 0,5%, a wód mineralnych i źródlanych o 0,1%.

W kwietniu 2015 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 2,5% niższe niż w kwietniu 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,1%. Obniżyły się ceny wszystkich podstawowych grup produktów spożywczych, z wyjątkiem napojów bezalkoholowych, które podrożały o 0,4%. Najbardziej potaniał cukier (o 17,2%). Istotnie spadły ceny warzyw (o 6,7%, w tym ziemniaków o 47,0%), tłuszczów jadalnych (o 5,5%) oraz owoców (o 5,2%), w tym głównie jabłek (o 15,0%) i cytrusów (o 2,8%). Spośród tłuszczów najbardziej potaniało masło (o 8,6%) i tłuszcze wieprzowe (o 8,4%). Ceny olejów spadły o 3,9%, a margaryny o 2,1%. Tańsze niż przed rokiem były artykuły mięsne (o 2,5%), w tym mięso wieprzowe o 4,7%, drobiowe o 3,7%, wołowe o 0,8%, a przetwory mięsne i wędliny o 0,3%. Ceny jaj i artykułów mleczarskich obniżyły się po 1,3%. O spadku cen przetworów mlecznych zadecydowała obniżka cen serów dojrzewających i topionych (o 6,0%), mleka spożywczego pitnego (o 3,4%) i twarogów (o 1,5%). Ceny ryb i owoców morza zmalały o 0,7%, a pieczywa i produktów zbożowych o 0,3%, w tym ryżu o 4,2%, makaronów o 0,7%, a pieczywa o 0,1%. Spadkowi cen cukru towarzyszył wzrost cen czekolady (o 3,6%), lodów (o 0,9%) i wyrobów cukierniczych (o 0,7%). Nie zmieniły się ceny dżemów, marmolad i miodu, a wzrosły – napojów bezalkoholowych (o 0,4%).

W okresie styczeń – kwiecień 2015 r. średni poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 3,4% niższy niż w okresie styczeń – kwiecień 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,4%. Bardziej niż żywność potaniały towary i usługi związane z transportem (o 10,2%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu – o 15,2%) oraz odzież i obuwie (o 5,2%). Nieznacznie obniżyły się ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 0,3%) oraz „innych towarów i usług” (o 0,2%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych rosły. Najbardziej podniosły się ceny towarów i usług związanych z łącznością (o 3,0%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,7%), a najmniej – nośników energii (o 0,4%).

Niska inflacja, pozytywne tendencje na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności sprzyjały wzrostowi konsumpcji. W kwietniu 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 1,1% większe niż przed rokiem, liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się o 14,3%, a stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 11,2% i była o 1,8 pkt. proc. mniejsza niż w kwietniu 2014 r. W kwietniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było wyższe w skali roku o 3,7%. Bez względu na spadek cen konsumpcyjnych sprawiło, że siła nabywcza płac zwiększyła się o 4,9%.

Z danych GUS wynika, że w kwietniu br., w stosunku do kwietnia ub. roku, wzrósł popyt na towary nieżywnościowe i usługi, przy niewielkiej redukcji popytu na żywność. **Sprzedż detaliczna żywności,** napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o **1,2% mniejsza** niż rok wcześniej, przy wzroście całkowitej sprzedaży o 1,5%. Spadek sprzedaży żywności, po wydatnym jej wzroście w poprzednim miesiącu (o 14,1%) był,

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

jak można przypuszczać, efektem bazy związanym z wcześniejszą datą Świąt Wielkanocnych w bieżącym roku. W okresie styczeń-kwiecień br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych była o 6,0% większa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Według metodologii Eurostat-u, **w kwietniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w UE-28 o 0,3%,** tj. w takim samym stopniu jak ceny towarów i usług konsumpcyjnych. Podrożały owoce (o 1,9%), warzywa (1,3%), oleje i tłuszcze (o 0,6%), cukier i produkty cukiernicze (o 0,2%), a także pieczywo i produkty zbożowe oraz ryby i owoce morza (po 0,1%). Obniżyły się ceny mleka serów i jaj (o 0,2%), przy stabilizacji cen mięsa. Największy wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych odnotowano na Litwie (o 2,0%), w Belgii (o 1,9%), Bułgarii i Estonii (po 1,4%), a największy spadek na Cyprze (o 1,9%) i w Finlandii (o 0,4%).

W kwietniu 2015 r., ceny żywności i napojów bezalkoholowych były w UE-28 przeciętnie o 0,2% wyższe niż w kwietniu 2014 r., podczas gdy ogólny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych nie zmienił się. Kwiecień był pierwszym od roku miesiącem, kiedy ceny żywności i napojów bezalkoholowych były wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Najbardziej podrożały warzywa (o 2,3%) oraz ryby i owoce morza (o 1,7%). Ceny owoców wzrosły o 1,0%, olejów i tłuszczów o 0,3%, cukru i wyrobów cukierniczych o 0,2% a pieczywa i produktów zbożowych o 0,1%. Tańsze niż przed rokiem były mleko, sery i jaja (o 1,7%) oraz artykuły mięsne (o 0,6%). Największy wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych zaobserwowano w Szwecji (o 2,6%), na Malcie (o 2,5%) i w Bułgarii (o 1,6%). Silne obniżki cen odnotowano w Wielkiej Brytanii (o ok. 2,8%), Polsce i Irlandii (po 2,4%).

Według FAO, w kwietniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 1,3%. Kolejny, trzynasty miesiąc spadek cen żywności był spowodowany utrzymującą się dużą podażą większości produktów. Najbardziej potaniały artykuły mleczarskie (o 6,7%), a w szczególności pełne i odtłuszczone mleko w proszku oraz masło. Spadek cen produktów mleczarskich był efektem wzrostu produkcji, rosyjskiego embarga oraz niepewności co do popytu importowego ze strony Chin. Do obniżki cen artykułów zbożowych (o 1,6%) przyczyniła się duża podaż pszenicy. Cukier był o 1,3% tańszy niż przed miesiącem ze względu na lepsze, niż prognozowano, zbiory trzciny cukrowej w Brazylii. Potaniały także oleje roślinne (o 1,0%), w tym najbardziej olej palmowy. Jediną kategorią żywności, która podrożała były artykuły mięsne (o 1,6%). Wzrost cen produktów mięsnych, który odnotowano po raz pierwszy od ośmiu miesięcy, podyktowany był wyższymi cenami wołowiny i baraniny w Oceanii. W niewielkim stopniu zwyżkowały też ceny wieprzowiny, przy spadku cen drobiu.

W kwietniu 2015 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 20,0% niższy niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Potaniały wszystkie grupy artykułów żywnościowych - artykuły mleczarskie o 31,4%, cukier o 25,7%, oleje roślinne o 24,5%, artykuły zbożowe o 20,1%, a mięsne o 9,0%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2015 r.

Wyszczególnienie	IV 2015			I – IV 2015
	III 2015=100	IV 2014=100	XII 2014 = 100	I – IV 2014 = 100
O G Ó Ł E M	100,4	98,9	100,3	98,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,6	97,5	101,2	96,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	101,1	100,8	101,7
Odzież i obuwie	103,1	94,9	98,3	94,8
Mieszkanie	100,1	100,6	100,4	100,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	100,8	100,5	100,7
w tym nośniki energii	99,9	100,4	100,2	100,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	99,8	100,0	99,7
Zdrowie	100,0	101,1	100,7	101,3
Transport	100,9	90,9	96,8	89,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,1	87,0	95,4	84,8
Łączność	100,8	104,9	101,0	103,0
Rekreacja i kultura	100,1	101,0	100,9	101,5
Edukacja	100,0	101,2	100,1	101,2
Restauracje i hotele	100,3	101,3	100,6	101,2
Inne towary i usługi	99,8	99,5	100,0	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2015 r.

Wyszczególnienie	IV 2015			I-IV 2015
	III 2015 = 100	IV 2014=100	XII 2014=100	I-IV 2014=100
Żywność (bez napojów)	100,6	97,3	101,3	96,3
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	99,7	100,0	99,6
Pieczywo	100,1	99,9	99,9	99,8
Ryż	99,6	95,8	99,3	95,9
Makarony	100,3	99,3	100,3	99,2
Mięso i przetwory	100,1	97,5	99,4	97,0
Mięso wieprzowe	100,5	95,3	98,6	94,1
Mięso wołowe	99,9	99,2	99,7	98,9
Drób	100,6	96,3	100,7	95,3
Przetwory mięsne i wędliny	99,8	98,7	99,3	98,7
Ryby i owoce morza	100,1	99,3	101,0	99,1
Mleko, sery i jaja	99,7	97,5	99,3	97,6
Artykuły mleczarskie	99,8	98,7	99,3	98,7
Mleko	100,0	96,6	99,4	96,6
Sery twarogowe	99,7	98,5	99,6	98,8
Sery dojrzewające i topione	99,6	94,0	98,3	94,6
Jaja	99,3	98,7	98,7	98,4
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,6	94,5	98,6	94,2
Masło	99,6	91,4	97,1	91,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,3	91,6	97,8	90,5
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,7	97,9	100,2	97,2
Oleje roślinne	99,3	96,1	99,4	96,1
Owoce	105,8	94,8	111,1	92,3
Jabłka	116,1	85,0	121,4	75,5
Owoce cytrusowe	103,6	97,2	102,6	97,7
Banany	99,4	99,6	113,8	103,2
Warzywa	102,2	93,3	109,3	89,4
Ziemniaki	100,5	53,0	100,5	52,5
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,5	97,9	100,7	95,3
Cukier	101,2	82,8	103,3	73,9
Napoje bezalkoholowe	100,3	100,4	100,2	99,9

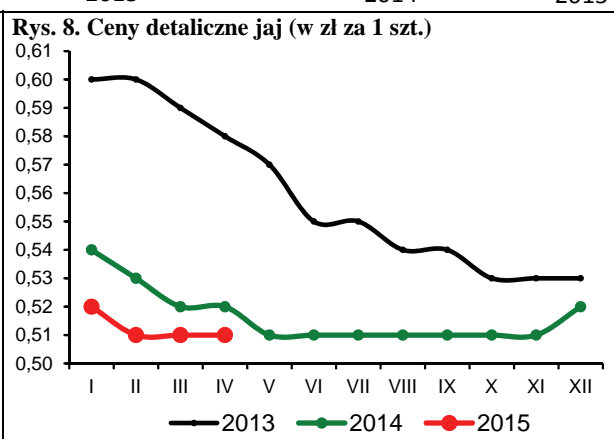
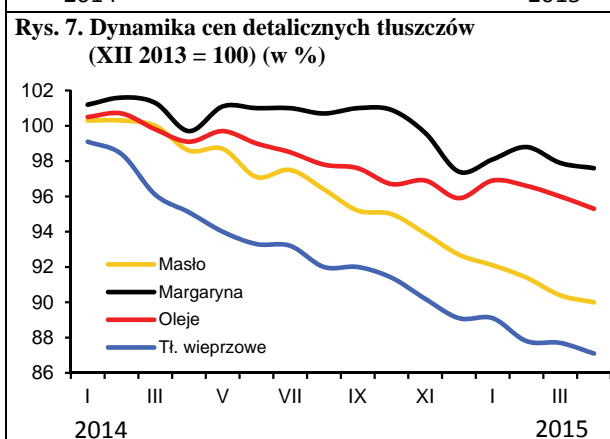
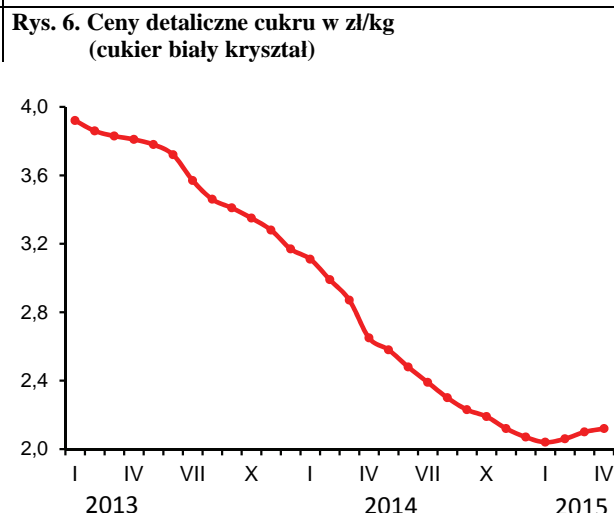
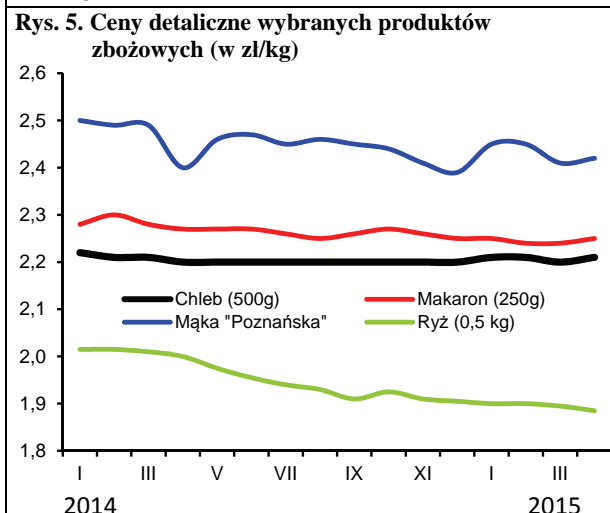
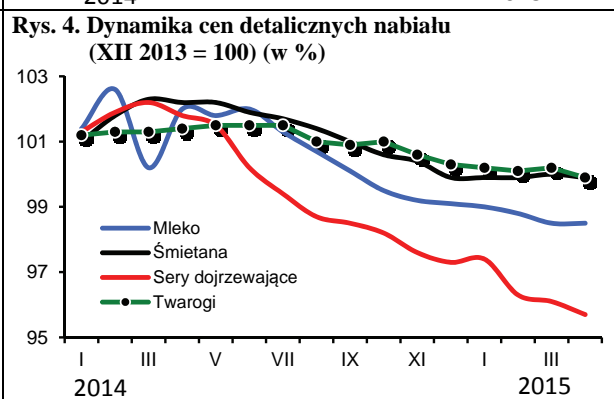
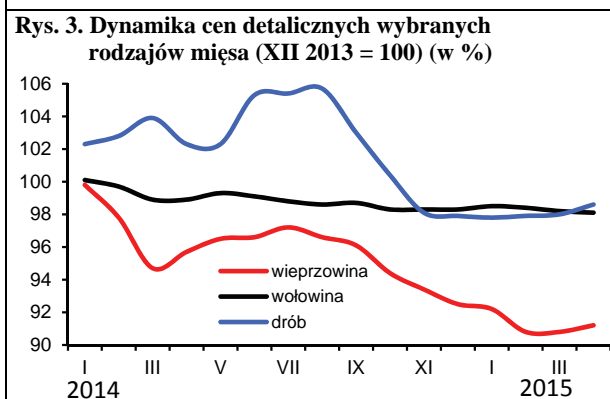
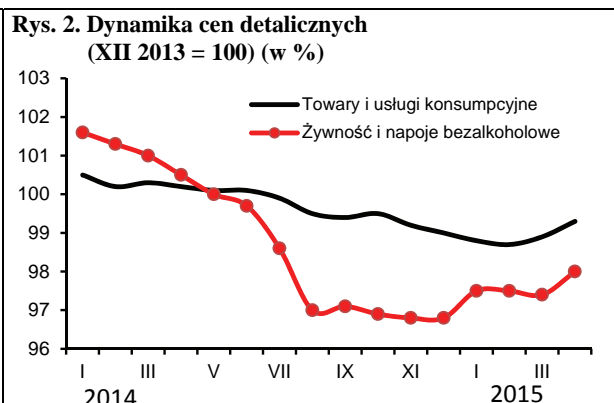
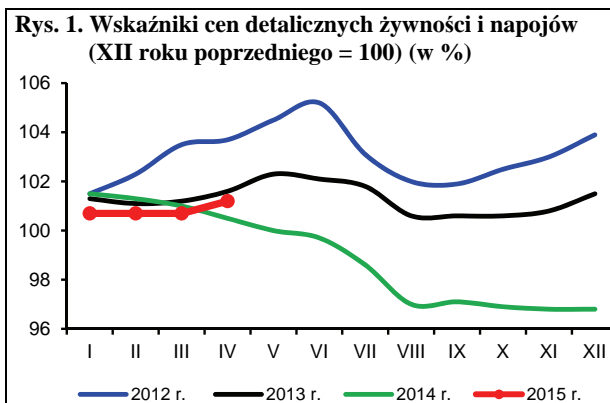
Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W kwietniu 2015 r. utrzymał się zwiększony popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co wpłynęło na dalsze podwyżki cen. Wzrosły przede wszystkim ceny nawozów mineralnych, bezpośrednich nośników energii oraz maszyn rolniczych. Spadki cen wystąpiły na rynku materiałów budowlanych, natomiast zmiany cen środków ochrony roślin były niewielkie. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż pogorszyły się.

Zwiększony popyt na nawozy mineralne w okresie bezpośrednio poprzedzającym ich wysiew spowodował, że średnie ceny wzrosły w kwietniu o 0,5%. Warto jednak podkreślić że w bieżącym roku popyt na nawozy jest mniejszy niż w latach poprzednich, co jest związane m.in. ze spadkiem dochodów producentów zbóż. Ceny nawozów mineralnych w kwietniu 2015 r. były średnio o 1,8% niższe niż rok temu o tej porze, przy czym najbardziej zmalały ceny polifoski (o 7,1%) i superfosfatu potrójnego (o 5,1%). Stosunkowo najmniej w ujęciu rocznym zmieniły się ceny nawozów azotowych. W nadchodzących miesiącach z powodu sezonowego spadku popytu, ale także niskiego poziomu cen nawozów w handlu światowym, ceny nawozów mineralnych na krajowym rynku powinny zmaleć.

Pogorszyły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK w kwietniu 2015 r. należało przeznaczyć równowartość 5,7 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg więcej niż w marcu oraz 0,7 kg pszenicy więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,1 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,9 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej nie zmieniły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 88 kg żywca wieprzowego, tj. o 10 kg więcej niż przed rokiem o tej porze.

Ceny nawozów wapniowych zmalały w kwietniu o kolejne 2,8%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe potaniały o 8,8%.

W kwietniu 2015 r. po raz kolejny zmalały ceny nawozów mineralnych w handlu światowym¹. Ceny zostały obniżone średnio o 2,9%, w tym superfosfat potrójny² potaniał o 5,0%, mocznik³ o 4,4%, fosforan amonu⁴ o 3,1%, a sól potasowa⁵ podrożała o 0,7%. Ceny nawozów mineralnych w kwietniu 2015 r. były średnio o 2,0% niższe niż rok wcześniej. Mocznik potaniał w tym czasie o 11,0%, fosforan amonu o 1,4%, a ceny soli potasowej i superfosfatu potrójnego podwyższono odpowiednio o 7,0 i 2,4%.

W kwietniu 2015 r. podobnie jak w miesiącu poprzednim odnotowano umiarkowane wzrosty cen na krajowym rynku bezpośrednich nośników energii. Ceny podwyższono średnio o 0,4%, w tym najbardziej podniosły się ceny gazu ziemnego LPG (o 4,2%) i benzyny E95 (o 1,5%). W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii obniżono jednak średnio o 6,1%, co było następstwem wyraźnego spadku cen surowców energetycznych na światowych rynkach. Najbardziej w tym czasie potaniał gaz propan-butan LPG (o 22,2%), olej opałowy (o 16,5%) oraz olej napędowy (o 12,7%). W najbliższych miesiącach okresu letniego ceny paliw ropopochodnych tradycyjnie mogą wzrosnąć. Skala podwyżek nie powinna być jednak wysoka, pod warunkiem, że ceny ropy naftowej na światowych rynkach nie będą zbyt wahać się.

Ceny na światowym rynku surowców energetycznych wzrosły w kwietniu średnio o 6,1% w porównaniu

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

z miesiącem poprzednim. Ropa Brent zdrożała o 6,5%, a ceny gazu ziemnego⁶ zmalały o 8,6%. Obserwowany w kwietniu wzrost cen ropy naftowej wynikał przede wszystkim z ograniczenia produkcji w USA, gdzie wyraźnie obniżyła się opłacalność wydobycia surowca z łupków. W ciągu zaledwie kilku miesięcy liczba odwiertów w USA spadła prawie o połowę, osiągając najniższy poziom od 2010 r. Wyraźny spadek cen gazu ziemnego w kwietniu był następstwem malejących cen ropy naftowej w miesiącach poprzednich, a także zmniejszonego popytu europejskich gospodarek na gaz z Rosji. Ceny bezpośrednich nośników energii były w kwietniu 2015 r. średnio o 43,6% niższe niż rok wcześniej, w tym ropa Brent potaniała o 46,3%, a gaz ziemny o 35,6%.

Umiarkowanie wzrósł popyt na maszyny rolnicze i środki ochrony roślin, co skutkowało niewielkimi podwyżkami cen. Ceny maszyn rolniczych zostały podwyższone średnio o 0,3%, a środków ochrony roślin o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy ceny środków mechanizacji rolnictwa zostały podwyższone średnio o 4,1%, a pestycydów o 1,3%.

Ceny materiałów budowlanych w kwietniu 2015 r. zmalały o 0,3% w stosunku do miesiąca poprzedniego. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów zostały obniżone o 1,7%.

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

2 Notowania fob Tunis

3 Notowania fob Yuzhnyy

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Vancouver

6 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		IV 2014	XII 2014	IV 2015	IV 2015 IV 2015	IV 2015 XII 2014	IV 2015 IV 2014	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	127,20	121,00	127,76	100,8	105,6	100,4	6,69	1,04
Saletra amonowa 34%N	„	146,92	139,92	147,36	100,8	105,3	100,3	6,36	0,99
Mocznik 46%N	„	164,64	158,72	164,00	100,5	103,3	99,6	5,23	0,81
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	97,12	93,64	93,80	101,3	100,2	96,6	6,88	1,07
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	168,28	161,00	159,64	99,4	99,2	94,9	5,85	0,91
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	211,76	207,80	219,08	100,7	105,4	103,5	5,02	0,78
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	173,92	168,20	168,96	100,3	100,5	97,1	4,13	0,64
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	208,20	192,60	193,32	100,0	100,4	92,9	5,06	0,78
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	75,55	74,02	68,92	97,2	93,1	91,2	1,68	0,26

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IV 2014	XII 2014	IV 2015	IV 2015 IV 2015	IV 2015 XII 2014	IV 2015 IV 2014	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,71	43,72	43,91	100,0	100,4	100,5	64,39	9,98
Dursban 480 EC	1 l	52,53	52,34	52,85	100,0	101,0	100,6	77,50	12,01
Decis Mega 50 EW	250 ml	34,38	35,00	35,48	100,1	101,4	103,2	52,03	8,06
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	37,20	36,88	38,61	101,6	104,7	103,8	56,62	8,78
Gwarant 500 SC	1 l	55,30	53,71	53,72	99,4	100,0	97,1	78,78	12,21
Miedzian 50 WP	1,5 kg	63,49	64,41	64,98	100,6	100,9	102,3	95,29	14,77
Roundup	1 l	34,56	34,74	34,95	99,9	100,6	101,1	51,25	7,94
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	42,16	42,17	42,32	100,1	100,4	100,4	62,06	9,62
Fusilade Forte	1 l	128,86	130,21	131,73	100,3	101,2	102,2	193,18	29,94
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,03	18,14	18,20	99,8	100,3	100,9	26,69	4,14
Środek gryzoniobójczy	1 kg	33,29	34,04	33,90	100,1	99,6	101,8	49,71	7,70

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IV 2014	XII 2014	IV 2015	IV 2015 IV 2015	IV 2015 XII 2014	IV 2015 IV 2014	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	777,86	778,56	767,50	99,4	98,6	98,7	1125,53	174,43
Koks opałowy	t	1113,27	1065,79	1058,06	99,9	99,3	95,0	1551,64	240,47
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,34	4,82	4,71	101,5	97,7	88,2	6,91	1,07
Olej napędowy	1 l	5,36	4,81	4,68	99,4	97,3	87,3	6,86	1,06
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,82	3,31	3,19	99,4	96,4	83,5	4,68	0,73
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,57	2,52	2,00	104,2	79,4	77,8	2,93	0,45
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,14	33,63	33,34	99,2	99,1	97,7	48,89	7,58
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,55	17,39	17,71	100,5	101,8	100,9	25,97	4,03
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,52	15,39	15,87	101,1	103,1	102,3	23,27	3,61
Płyn do chłodnic „Petrygo”	1 l	12,45	12,5	12,45	99,7	99,6	100,0	18,26	2,83
Energia elektryczna	10 kWh	6,49	6,49	6,59	100,0	101,62	101,5	9,66	1,50

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2014	XII 2014	IV 2015	IV 2015 / IV 2015	IV 2015 / XII 2014	IV 2015 / IV 2014	pszenicy kg	zyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,48	22,10	21,74	99,2	98,4	96,7	31,88	4,94
Wapno	1 t	564,76	568,94	571,54	100,1	100,5	101,2	838,16	129,90
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	159,65	158,69	157,45	99,8	99,2	98,6	230,90	35,78
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3491,52	3441,42	3386,70	99,5	98,4	97,0	4966,56	769,70
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,85	13,51	13,34	99,5	98,7	96,3	19,56	3,03
Dwuteownik gruby	1 t	3566,69	3512,16	3469,11	99,7	98,8	97,3	5087,42	788,43
Błacha dachowa	1 m ²	29,99	29,34	29,09	99,5	99,1	97,0	42,66	6,61
Tynk „Atlas”	25 kg	52,72	52,71	52,50	99,1	99,6	99,6	76,99	11,93
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	1,18	1,16	100,0	98,3	99,1	1,70	0,26
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	697,73	699,86	698,08	100,1	99,7	100,1	1023,73	158,65
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	726,28	722,33	726,87	99,9	100,6	100,1	1065,95	165,20
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	83,59	79,87	76,47	99,1	95,7	91,5	112,14	17,38
Okno drewniane szklone	1 szt.	1749,35	1773,70	1776,83	100,0	100,2	101,6	2605,70	403,83
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1629,94	1630,59	1630,87	100,2	100,0	100,1	2391,66	370,65

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

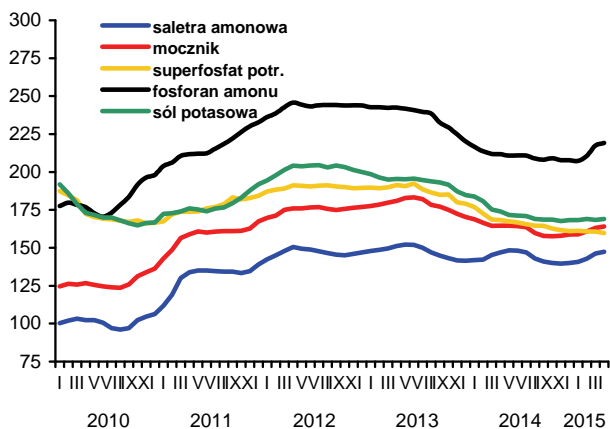
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IV 2014	XII 2014	IV 2015	IV 2015 / IV 2015	IV 2015 / XII 2014	IV 2015 / IV 2014	pszenicy dt	zyw. wiew. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	504057,87	521225,9	548428,31	101,3	105,2	108,8	8042,65	1246,43
Kombajn do ziemniaków	79841,57	80285,3	82466,84	100,6	102,7	103,3	1209,37	187,42
Samochód dostawczy	100772,83	101943,9	102022,24	99,6	100,1	101,2	1496,15	231,87
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	47532,98	49031,7	49959,17	100,1	101,9	105,1	732,65	113,54
Siewnik zbożowy 27 redlic	21785,41	21899,2	22136,28	100,6	101,1	101,6	324,63	50,31
Ciągnik 90 kW	194610,68	202027,4	207205,16	100,8	102,6	106,5	3038,64	470,92
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	36505,45	36177,9	38472,65	100,7	106,3	105,4	564,20	87,44
Kopaczka elewatorowa	14870,43	15003,5	15367,61	100,9	102,4	103,3	564,20	87,44
Zestaw uprawowo-siewny	47127,70	47107,8	49369,01	99,3	104,8	104,8	225,36	34,93
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7136,28	7100,1	7207,21	100,2	101,5	101,0	723,99	112,20
Glebożyzarka „Freza 1,6”	5900,86	5914,9	5864,25	100,0	99,1	99,4	105,69	16,38
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47578,89	47044,5	48685,66	100,5	103,5	102,3	86,00	13,33
Opryskiwacz 400 l	4911,15	4974,6	5187,24	100,0	104,3	105,6	713,97	110,65
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8248,96	8173,8	8695,46	100,3	106,4	105,4	76,07	11,79
Rozsiewacz nawozów	1917,29	1920,6	1947,20	100,0	101,4	101,6	127,52	19,76
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14047,07	14119,9	14470,41	100,7	102,5	103,0	28,56	4,43
Pług 4-skibowy	11499,64	11876,9	12240,95	100,5	103,1	106,4	212,21	32,89
Kultywator 2,1-2,8 m	3673,92	3941,8	4228,22	100,2	107,3	115,1	179,51	27,82
Dojarka 2 konwie ^a	8179,47	8135,1	8123,01	98,8	99,9	99,3	62,01	36,32
Dojarka z rurociągami ^a	42787,41	43540,8	43997,32	100,0	101,0	102,8	119,12	69,77
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17712,20	18070,0	18265,89	100,1	101,1	103,1	645,22	377,89

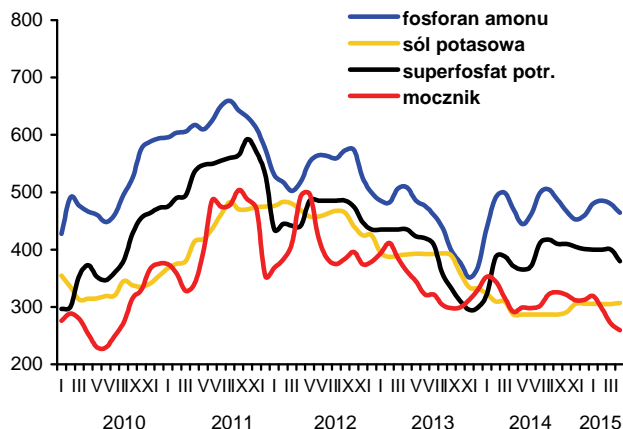
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

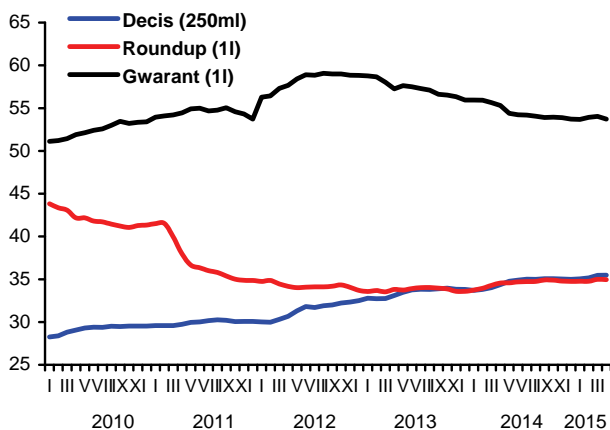
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

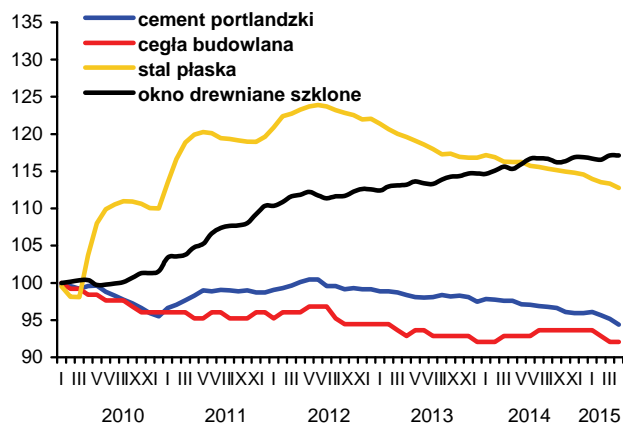
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

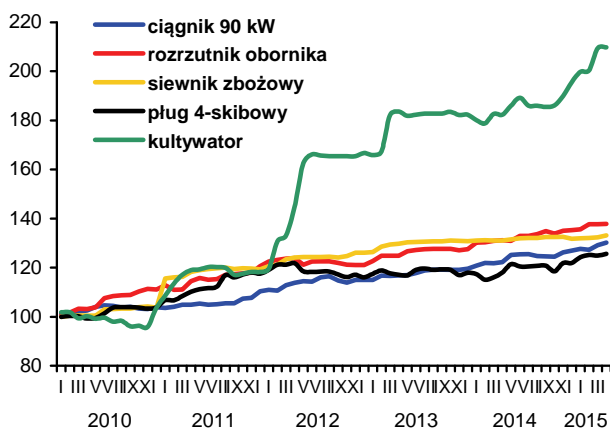
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2009=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2009=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

